

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛЬСЬКА МОВА

ПРОГРАМА

для загальноосвітніх навчальних закладів
з навчанням українською мовою

5 –9 класи

2017

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма курсу сучасної польської мови для 5–9 класів шкіл з навчанням українською мовою передбачає вивчення польської мовної системи як засобу комунікації, пізнання та впливу, можливість долучитися до надбань культури, звичаїв і традицій поляків . Програма комунікативного, інтегрованого курсу з вивчення польської мови призначена для навчання школярів, для яких польська мова є рідною, а також учнів, зацікавлених в опануванні мовою для задоволення власних освітніх потреб і амбіцій у навчанні та надає можливість учням наблизитися до європейського суспільства, як до загалу високої культури, освіченості та рівних можливостей.

Програму розроблено на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392) з урахуванням освітніх стандартів та концептуальних підходів до процесів оновлення змісту освіти нової української школи, які ґрунтуються на «Рекомендаціях Європейського Парламенту та Ради Європи щодо формування ключових компетентностей освіти впродовж життя».

Процес навчання сучасної польської мови за Програмою має будуватися на принципах «педагогіки партнерства», в основу якої покладена комунікація між учнями, учителем та батьками (на засадах рівноправних учасників освітнього процесу), які об'єднані спільними цілями та прагненнями в досягненні результату.

Навчання польської мови в 5-9 класах загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою засобами польського мовлення сприяє реалізації основної мети навчання в системі повної загальної середньої освіти, а саме: впливає на формування цілісної особистості, яка налаштована на прагнення до постійного розвитку і самовдосконалення, здатна критично мислити, приймати креативні рішення в реакції на виклики навколишнього світу, продукувати нові ідеї та діяти згідно з морально-етичними принципами на благо суспільства і держави.

Основна мета навчання сучасної польської мови в навчальних закладах з навчанням українською мовою – це досягнення вільного рівня володіння польською мовою в усіх видах мовлення (аудіювання, читання, говоріння, письмо), формування комунікативної компетентності та розкриття за допомогою мовних засобів загальнолюдських цінностей, сприяння становленню гуманістичного світогляду учнів, розширенню їх культурно-пізнавального потенціалу, вихованню потреби в удосконаленні власної мовленнєвої культури протягом усього життя.

Досягнення мети реалізується за допомогою таких завдань:

формування постійної мотивації до вивчення польської мови, виховання поваги до рідної та інших мов і культур;

оволодіння комунікативною компетентністю, вміннями та навичками в усіх видах мовленнєвої діяльності, у різних сферах спілкування, культурою ведення діалогу;

формування мовної компетентності, ознайомлення з системою сучасної польської мови, з базовими фонетичними та орфоепічними, лексичними і фразеологічними, граматичними й правописними, стилістичними знаннями, уміннями, навичками;

засвоєння соціокультурної компетентності, розвиток гуманістичного світогляду, духовного світу учня, його моралі, загальної культури, особистісних рис громадянина і патріота України, який усвідомлює належність до європейської та світової спільноти;

формування діяльнісної компетентності, стратегічних загальнонавчальних умінь і досягнень учнів, критичного мислення та естетичних смаків;

оволодіння уміннями та навичками спільної діяльності, парної, групової роботи, які засновані на співпраці на уроці (ігри, творчі види діяльності, рольові ігри, вікторини, робота в парах, групові форми роботи та ін.);

оволодіння уміннями та навичками спільної діяльності в межах позакласної роботи по предмету, яка націлена на реалізацію творчих, соціальних, дослідницьких та інших проєктів.

Основними принципами укладеної програми є:

- комунікативна спрямованість;
- особистісна орієнтація;
- інтегроване навчання різним видам мовлення;
- інтегроване навчання польській мові, літературі та усвідомлення культурних традицій поляків;
- спирається на системні знання про мову, вміння й навички мовленнєвої діяльності, набуті у процесі засвоєння української та інших мов;
- наступність у навчанні (врахування змісту вивченого матеріалу з польської мови в початковій школі);
- організація навчання на засадах «педагогіки партнерства»;
- система оцінювання навчальних досягнень учнів функціонує як орієнтир для аналізу та планування індивідуального темпу навчання кожного учня.

Зміст і структуру програми укладено на засадах особистісно зорієнтованого (забезпечує розвиток академічних, соціокультурних, соціально-психологічних та інших здібностей учнів), компетентнісного (сприяє формуванню ключових і предметних компетентностей), а також діяльнісного підходів (розвиває уміння, навички, здобуті в практичних ситуаціях). До ключових компетентностей, закладених у програмі, належать: соціальна, загальнокультурна, інформаційно-комунікаційна, проєктно-технологічна, здоров'язбережувальна.

Структурою Програми передбачено певний акцент на формування такої ключової компетентності учнів, як здатність і готовність школярів використовувати в реальному житті засвоєні знання, а також уміння та різні способи діяльності для вирішення практичних завдань. Це досягається шляхом забезпечення діяльнісного характеру навчання польської мови, спрямованістю змісту навчального матеріалу на формування загальних учбових умінь і навичок, узагальнених способів учбово-пізнавальної, комунікативної, практичної і творчої діяльності, а також на отримання учнями досвіду практичного виконання завдань в межах позакласної діяльності по предмету.

Комунікативно-діяльнісний підхід надає можливість учням оволодіти польською мовою як важливим засобом міжкультурного спілкування, усвідомити особливості мовної системи та культури поляків. Мовний компонент предметної комунікативної компетентності містить наскрізні змістові лінії: мовленнєву, мовну, соціокультурну, діяльнісну.

Зміст мовленнєвої лінії вміщено в I розділі програми. Вона формує мовленнєву компетентність у процесі відпрацювання основних видів мовлення – від слухання, розуміння, говоріння, читання – до письма. Програма містить також конкретні вимоги, що стосуються роботи з культури мовлення.

Призначення змістової мовної лінії, відображеної у II розділі програми, полягає в оволодінні мовною компетентністю, засвоєнні знань про мову як засобу вираження думок, почуттів, а також впливу. Ця частина містить системні лінгвістичні знання, які стосуються значення мови як засобу комунікації, структури і норм сучасної польської мови, утворюють базу для розвитку, вдосконалення мовленнєвих умінь, збагачують словниковий запас учнів, розширюють їх знання в галузі розуміння стилістичної ролі номінативних одиниць. До складу мовної лінії входять ключові питання фонетики, лексикології та фразеології, словотвору, морфології, синтаксису, стилістики, орфографії і пунктуації. Ці знання є основою для формування правильного уявлення про мовну структуру в усій сукупності її проявів.

Призначення соціокультурної змістової лінії (розділ III) полягає в опануванні соціокультурною компетентністю, як-от: засвоєння школярами культурних і духовних цінностей польського та українського народів, моральних норм, що регулюють соціально-комунікативні відносини між націями, сприяють естетичному, морально-етичному становленню особистості.

Реалізація цієї лінії відбувається за допомогою підібраних прозових і віршованих текстів, дидактичних матеріалів, спеціально орієнтованих завдань, що містять відомості про культуру, звичаї, традиції, державну символіку, географічне положення, свята, головні історичні події, про видатних діячів польського народу (майстрів слова, музикантів, художників, науковців) тощо. Програма містить орієнтовний перелік тематики спілкування, художніх творів для використання на уроці і вдома.

Діяльнісна змістова лінія (розділ IV) має на меті сформувати діяльнісну компетентність, опанувати стратегії, що визначають мовленнєву діяльність, соціально-комунікативну поведінку, допомагають виконати навчальні завдання і розв'язати життєві проблеми. Вона передбачає розвиток загальнонавчальних компетенцій засобами предмета: застосовувати набуті знання, об'єктивно оцінювати свої та чужі досягнення, виправляти власні помилки, усувати недоліки в самостійній роботі на уроці та вдома; вдосконалювати навички читання, слухання, говоріння й письма.

Заняття з польської мови сприятимуть розвитку логічного мислення учнів, умінь аналізувати, зіставляти, порівнювати, узагальнювати мовні явища; наводити потрібні приклади, докази, робити висновки; добирати, систематизувати матеріал відповідно до теми та основної думки тексту; будувати логічно правильне й композиційно завершене висловлювання; складати план виступу, писати тези, конспектувати.

При доборі практичних завдань чільне місце мають посідати конструктивні та творчі вправи, пов'язані з розвитком мовлення учнів, роботою з відновлення деформованого тексту, редагування, виправлення допущених мовленнєвих недоліків, помилок, двосторонній переклад. Формулювання

вчителем завдань проблемного характеру спрямовує розвиток пізнавальної активності й самостійності учнів.

Навчання має бути інтенсивним, а головне – продуктивним, таким, що забезпечує досягнення вищого кінцевого результату – міцного засвоєння школярами знань, практичних умінь і навичок з предмета. Досягненню цього сприятиме використання сучасних інформаційно-комунікативних технологій (ІКТ) (комп'ютерні навчальні завдання, уроки, тести; Інтернет: аудіо-, відеоматеріали, електронні книги, навчально-ігрові програми), а також прослуховування декламувань майстрів слова, музики і демонстрацій репродукцій творів мистецтва, відеокліпів, фільмів, інтерв'ю з відомими людьми; віртуальних подорожей (екскурсії до музеїв світу); музейних уроків тощо.

Зміст програмового матеріалу забезпечує реалізацію міжпредметних зв'язків для поглибленого розуміння мовних явищ, розширення світогляду учнів, формування умінь застосовувати знання, засвоєні на уроках з української мови, а також суміжні знання з інших предметів.

Оскільки навчання в основній школі є продовженням курсу польської мови і читання (1–4 класи), вчитель повинен володіти обсягом відомостей про знання та уміння, набуті учнями в попередні роки.

Програма містить орієнтовний розподіл годин на вивчення розділів і тем. У разі потреби вчитель може вносити певні корективи, не скорочуючи, утім, кількість годин, призначених на розвиток зв'язного мовлення. Також зміст програми не обмежує творчої ініціативи вчителя, оскільки дозволяє з орієнтовного переліку самостійно відбирати тексти для опанування мовними темами, доповнювати запропоновану тематику спілкування додатковим змістом, обирати для читання, навчальної діяльності на уроці та вдома уривки з наданих у програмі художніх творів, враховуючи при цьому потреби учнів, зумовлені їхніми віковими особливостями.

Оцінювання навчальних досягнень учнів основної школи з польської мови проводиться відповідно до норм і вимог, закладених у Програмі, критеріїв, затверджених Міністерством освіти і науки України, однак, оцінювання розглядається як аналітичний показник, що дозволяє вчителю протягом року планувати системну роботу з покращення навчальних досягнень учнів (повторення, індивідуальна робота на уроці, самостійна діяльність тощо), надання конкретних рекомендацій в подальшому плануванні індивідуального темпу навчання і прогресу кожного учня.

Програму укладено відповідно до Типових навчальних планів для шкіл з українською мовою. Крім того, її можна використовувати й у загальноосвітніх закладах з навчанням російською або іншими національними мовами, у яких польська мова вивчається як предмет (в інваріантній або варіативній частинах навчального плану).

5 клас

(70 годин; 2 години на тиждень)

(із них: 5 годин – на повторення матеріалу
на початку та наприкінці навчального року; 2 години – резервні)

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none">* сприймає на слух, розуміє фактичний зміст художнього тексту з одного прослуховування;* відповідає на питання за змістом тексту;* оцінює почутий текст, визначає причинно-наслідкові зв'язки;* сприймає на слух, розуміє науково-популярний, художній і розмовний тексти, виявляє розуміння ознак типу та стилю тексту;* розуміє основну думку, помічає окремі мовленнєві особливості (образні вирази, переносне значення), використовуючи лінгвістичну та контекстуальну здогадки;* прогнозує тип і стиль мовлення на основі заголовку;* сприймає і розуміє характерні стильові ознаки прослуханого тексту, <ul style="list-style-type: none">* укладає усно, розігрує діалоги етикетного характеру відповідно до запропонованих ситуацій;* дотримується теми висловлювання, правил спілкування, норм польської мови;* вживає формули мовленнєвого етикету (5–6 реплік для двох учнів);* слідкує за логічністю, послідовністю, точністю, доцільністю мовлення, використовує різноманітні мовні засоби;* усно укладає діалог за поданим початком і	<p>I. Мовленнєва лінія (21 год.)</p> <p>Аудіювання Сприймання та розуміння на слух незнайомих текстів, що належать до різних типів, стилів і жанрів мовлення.</p> <p>Сприймання на слух і розуміння художнього тексту (обсяг 300-400 слів; тривалість звучання 3-4 хвилини) та текстів інших стилів (обсяг 200-300 слів; тривалість звучання 2-3 хвилини). Форми аудіювання:</p> <ul style="list-style-type: none">* з опорою на написаний адаптований / неадаптований текст – монолог, діалог, полілог (читання вчителем, використання аудіозапису, читання учнем);* без опори на написаний текст-монолог і діалог (читання вчителем, аудіозапис). <p>Аудіювання текстів, різних за:</p> <ul style="list-style-type: none">* жанрами (прислів'я та приказки, казки, байки, вірші, пісні, оповідання),* стилями (художній, публіцистичний, розмовний),* типами (описання, розповідь, міркування), – з дотриманням вимог щодо розуміння з другого прослуховування загального змісту невеличкого за обсягом тексту, головної думки тексту;* висловлювання власної думки про зміст прослуханого тексту, сприймання на слух і розуміння стилю та типу тексту. <p>Говоріння Усне діалогічне мовлення обсягом 5-6 реплік для двох учнів.</p> <p>Закріплення та подальший розвиток набутих у початкових класах умінь і навичок діалогічного мовлення: розвиток умінь укладати діалоги комунікативно-функціонального типу: етикетні (контактні: звертання і залучення уваги; привітання та прощання; знайомство; подяка, вибачення), інформаційні (за визначеною вчителем тематикою (діалог-розпитування). Укладання діалогу за поданим початком і узагальненим змістом, за поданою ситуацією з елементами опису предметів або тварин.</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>узагальненим змістом, утворює діалогічний текст, розіграє його, доповнює 1-2 репліками; * усно складає діалог із залученням додаткової інформації з прочитаних текстів на основі власного досвіду; * розрізняє монолог, діалог, усне і писемне мовлення;</p> <p>* знає основні вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, використання різноманітних мовних засобів, точність, виразність, правильність, доречність), правила спілкування (ввічливість, толерантність, доброзичливе ставлення до співрозмовника, заохочення його до висловлювання власної думки; уникнення грубих слів, підвищеного тону); * дотримується основних правил спілкування, формул мовленнєвого етикету; * розрізняє поняття спілкування, мовлення, розуміє значення мовлення в комунікації; * виділяє складові частини комунікативної ситуації (тема, адресат, місце, мета); * розрізняє різні типи мовлення (розповідь, опис, роздум); * має загальні уявлення про стилі мовлення та сферу їхнього вживання; * вирізняє розмовний, художній, науковий стилі мовлення;</p> <p>* знає основні ознаки тексту, ділить текст на абзаци; * формулює тему, основну думку тексту, переказує його зміст, укладає до тексту питання; * витлумачує окремі слова і ситуації, наявні в тексті; * усно укладає простий план готового тексту; * знаходить змістові частини тексту, називає тему, мікротему, основну думку висловлювання; * уникає у власному мовленні типових помилок (повтори слів, недоречне вживання окремих слів і зворотів, мовленнєвих засобів); * знаходить засоби зв'язку в тексті й доводить доцільність їхнього використання, розпізнає засоби зв'язку речень у частинах тексту; * виділяє абзаци, формулює питання до логічно завершених частин тексту;</p>	<p>Інсценування діалогічного тексту, ігрових діалогів. Укладання діалогів за планом до теми, яку обрав учитель (або учень).</p> <p>Усне монологічне мовлення різних типів, стилів і жанрів</p> <p>Загальні відомості про процес спілкування і роль у ньому мовлення. Комунікативна ситуація та її складові – тема, адресат, місце, мета. Відомості про види мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання, письмо). Формування та вдосконалення вмінь і навичок переказувати текст, вставляти слова та вирази; перекладати слова, тлумачити значення нових слів у тексті за допомогою словника, спираючись на коментарі до тексту; укладати речення і тексти за допомогою ключових слів, виправляти деформований текст; імітувати зразки та заучувати напам'ять. Типи мовлення – розповідь, опис, роздум (міркування).</p> <p>Текст, його основні ознаки. Поділ тексту на абзаци. Простий план готового тексту. Тема, мікротема, основна думка висловлювання. Засоби зв'язку речень і мікротем у тексті. Помилки у мовленні. Загальні уявлення про стилі мовлення, сферу їхнього вживання. Ознайомлення з розмовним, художнім, науковим стилями мовлення. Культура спілкування. Основні вимоги до мовлення, правила спілкування. Мовленнєвий етикет.</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>* усно переказує невеличкий художній текст-розповідь близько до тексту, розкриває тему, основну думку, висловлює власне ставлення до змісту, зберігає основні ознаки авторського мовлення;</p> <p>* виявляє помилки у власному та чужому мовленні, виправляє їх, обґрунтовує свою думку;</p> <p>* усно докладно переказує вибраний учителем невеличкий художній текст з елементами опису предметів або тварин за наданим або самостійно укладеним планом з урахуванням мети й адресата мовлення, авторських мовних засобів;</p> <p>* усно складає висловлювання з описом предметів або тварин за малюнком або на основі власного життєвого досвіду;</p> <p>* підпорядковує висловлювання темі та основній думці (з урахуванням мети й адресата) висловлювання;</p> <p>* укладає стислий переказ із творчим завданням (міркування), складає висловлювання-роздум до запропонованої ситуації і теми спілкування, пов'язаної з особистим досвідом;</p> <p>* підбирає докази відповідно до теми та основної думки, виокремлює в тезах або висновках основну думку;</p> <p>* оцінює свою відповідь і мовлення інших учнів за поданим планом, вказує на недоліки й помилки, виправляє їх, обґрунтовує власну думку;</p> <p>* виразно читає вголос і розуміє фактичний зміст художнього тексту з одного прослуховування;</p> <p>* інтонаційно виділяє логічно завершені частини; дотримується інтонації розповіді, питання, оклику;</p> <p>* виразно читає текст із дотриманням орфоепічних та інтонаційних норм вимови (швидкість 60-90 слів на хвилину), розуміє тему, мікротеми, обґрунтовує основну думку, має власне сприйняття прочитаного тексту;</p> <p>* встановлює значення незнайомих слів на</p>	<p><i>Види і зміст навчальної діяльності</i></p> <p>Усне переказування (докладне, стисле, вибіркове) від 1 до 2 хвилин. Докладне переказування невеличкого художнього тексту розповідного характеру. Докладне переказування нескладних текстів художнього стилю з елементами опису предметів, тварин.</p> <p>Усне вибіркове переказування (з елементами опису людей, тварин, предметів) та укладання власних висловлювань – описів предметів або тварин за малюнками, на основі власного життєвого досвіду Усний стислий переказ з творчим завданням (міркування) та укладання власних висловлювань-роздумів за темою спілкування або пов'язаних з життєвим досвідом учнів. Усний відгук про прослухане, прочитане, побачене або на чуже висловлювання відповідно до теми спілкування.</p> <p><i>Читання</i> <i>Розвиток техніки читання вголос і мовчки, розуміння самостійно прочитаних текстів, що належать до різних типів, стилів, жанрів.</i></p> <p>Читання вголос художніх текстів із достатньою швидкістю (60-90 слів на хвилину) та їх розуміння. Формування навичок плавного читання, з правильно оформленою дикцією, відповідно до орфоепічних та інтонаційних норм польської мови. Формування навичок читання у необхідних відповідно до змісту і стилю тексту, авторського задуму, темпу, тембру, гучності читання. Читання мовчки та розуміння незнайомого тексту. Читання мовчки та розуміння текстів різних типів, стилів і жанрів мовлення, що</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>основі контексту і словника; * сприймає заголовок, розуміє його відповідність темі або основній думці тексту;</p> <p>* вміє писати слова під диктовку з орфографічним промовлянням; * вміє правильно списувати текст;</p> <p>* пише за планом докладний переказ художнього тексту розповідного характеру з максимальним збереженням авторських засобів; * самостійно укладає простий план тексту, розкриває в ньому тему і мікротеми, розуміє зв'язок мікротем у тексті;</p> <p>* пише навчальний вибірковий переказ художнього тексту розповідного характеру з описом тварини за самостійно укладеним планом, з дотриманням абзаців, розкриває тему і мікротеми;</p> <p>* пише навчальний стислий переказ художнього тексту з елементами роздуму; * самостійно відбирає матеріал з прочитаних і прослуханих текстів, систематизує його, укладає на його основі план висловлювання;</p> <p>* укладає текст розповідного характеру на основі власного досвіду з використанням засвоєних засобів зв'язку речень, передає зміст і використовує мовні засоби згідно з темою та основною думкою висловлювання; * укладає писемний навчальний текст-роздум з використанням зібраного матеріалу, враховує тему та основну думку, мету, адресата висловлювання;</p> <p>* перевіряє, редагує написані учнями тексти, знаходить і виправляє помилки та недоліки;</p>	<p>співвідносяться з особистісною, публічною та освітньою сферами спілкування (з використанням словника).</p> <p>Жанри для читання: казки, розповідь, стаття, інтерв'ю, вірші, байки, загадки, прислів'я та приказки, афоризми, скоромовки, пісні.</p> <p>Стилі мовлення: художній, публіцистичний.</p> <p>Письмо Формування елементарних навичок грамотного письма:</p> <p>виконання вправ на формування орфографічних і пунктуаційних навичок. Списування, письмо під диктовку слів, текстів з орфографічним промовлянням, переклад слів і невеличких висловлювань. Записування по пам'яті невеличких віршованих творів.</p> <p>Контрольне списування (кінець 1, 2 півріччя).</p> <p>Формування умінь і навичок укладання писемних невеличких текстів (монолог, діалог) різних типів, стилів, жанрів. Докладний переказ художнього тексту-розповіді навчального характеру (невеличкого за обсягом).</p> <p>Вибірковий переказ навчального характеру розповідного художнього тексту з елементами опису тварин.</p> <p>Навчальний стислий переказ художнього тексту розповідного характеру з елементами роздуму. Збирання матеріалів для твору на запропоновану вчителем тему та його систематизація.</p> <p>Укладання твору за планом (розповідь, роздум) на основі власного досвіду (за допомогою вчителя).</p> <p>Перевірка та редагування невеличких учнівських текстів.</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>* пише адресу одержувача і відправника на конверті; * укладає особистий лист рідним, друзям із дотриманням норм мовлення і формул мовленнєвого етикету;</p> <p>* має загальне уявлення про національну мову польського народу; * розуміє значення мови в житті людини та суспільства; * оперує конкретними відомостями про мову як важливий засіб спілкування і пізнання навколишнього середовища;</p> <p>*знає про звуки мови і букви; * має поняття про фонетику, орфоєпію, графіку; * виділяє звуки в словах, характеризує звук у межах вивченого матеріалу (голосні і приголосні); * вміє визначати голосні та приголосні звуки; * дотримується орфоєпічних норм вимови носових і носових голосних, дзвінких і глухих, сонорних приголосних, твердих і м'яких, у тому числі середньоязикових (<i>ź, ś, ħ, dź, ć</i>) і пом'якшених приголосних (<i>b', p', m', w', f'</i>); * вимовляє звуки мовлення відповідно до орфоєпічних норм польської мови, позначає їх на письмі, правильно переносить слова; * розташовує слова в алфавітному порядку, визначає склади, фіксований наголос у словах (на передостанньому складі, а в деяких словах і формах – на 3 і 4 складі від кінця слова); * розрізняє на слух тверді та м'які приголосні, правильно позначає їх на письмі; * позначає звуки мовлення за допомогою букв з діакритичними знаками, диграфів (<i>rz, sz, cz, ch, dz, dź, dż</i>); * поділяє слова на склади, виділяє наголошений склад; * вимовляє відповідно до орфоєпічних норм уподібнені приголосні, спрощені групи приголосних; * помічає і виправляє типові орфоєпічні помилки у власному мовленні й мовленні інших</p>	<p>Написання адреси, листа.</p> <p>II. Мовна лінія (47 годин) Загальні відомості про мову</p> <p>Польська мова – державна мова Польщі. Мова як найважливіший засіб спілкування і пізнання довкілля. Місце польської мови серед інших слов'янських мов в Україні (1 год.).</p> <p>Повторення вивченого в початковій школі та розширення знань (4 год.):</p> <p>Фонетика. Орфоєпія. Графіка (повторення і поглиблення знань)</p> <p>Звуки і букви. Введення поняття про фонетику, орфоєпію, графіку. Звуки мови і мовлення. Голосні та приголосні, основні орфоєпічні норми їх вимови. Неносові (<i>a, o, e, u / ó, y, i</i>) та носові голосні (<i>ą, ę</i>). Вимова носових голосних перед щілинними приголосними, губними, зімкненими, задньоязиковими <i>k, g</i>, губними <i>p, b</i>, перед <i>l, ł</i>. Дзвінки і глухі, сонорні приголосні. Тверді, м'які, пом'якшені приголосні. Вимова середньоязикових м'яких приголосних (<i>ź, ś, ħ, dź, ć</i>). Позначення м'якості приголосних на письмі. Звукове значення букв. Алфавіт (повторення). Звукове значення букв, що позначаються за допомогою диграфів і діакритичних знаків (<i>rz, sz, cz, ch, dz, dź, dż</i>). Склад. Поділ слів на склади. Складове значення голосних звуків. Наголос (динамічний, постійний на другому складі від кінця слова). Випадки відхилення від місця постійного наголосу (на 3 і 4 складі від кінця слова). Уподібнення глухих і дзвінких приголосних у мовленні. Спрощення груп приголосних. Випадки відхилення від місця постійного наголосу (практично). Орфоєпічні норми. Орфоєпічний словник (поглиблення знань).</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>учнів;</p> <ul style="list-style-type: none"> * користується орфоепічним словником; * визначає лексичне значення слова, уточнює його за допомогою контексту; * розрізняє однозначні й багатозначні слова, визначає значення багатозначного слова та способи перенесення значення; * знаходить у словнику слова з переносним значенням, пояснює їх, розуміє різні значення; * виділяє у тексті синоніми, антоніми, загальноживані та стилістично забарвлені слова, добирає до слів синоніми, антоніми; * використовує синоніми (як стилістичний засіб, з метою зв'язку речень у тексті, для вираження відношень, уникнення повторів), антоніми (з метою створення контрасту); * має поняття про лексичну помилку; * вміє користуватися тлумачним, перекладним словниками та словниками синонімів, антонімів; * перекладає слова з української мови польською і навпаки за допомогою словника; * визначає фразеологізм, пояснює (в нескладних випадках) значення фразеологічних зворотів за допомогою контексту та словника; * сприймає характерні ознаки прислів'їв, приказок, крилатих висловів і афоризмів; * уміє користуватися фразеологічним словником, знаходити в ньому інформацію про лексичне значення фразеологізмів; * виділяє в слові корінь, префікс, суфікс, закінчення; * розрізняє форми одного й того самого слова і спільнокореневі слова; * використовує спільнокореневі слова й форми слів для зв'язку речень у тексті; * виділяє окремі морфеми, позначає їх умовними знаками; * підбирає спільнокореневі слова і слова з однаковими суфіксами, префіксами; * визначає похідні й непохідні слова, структуру похідного слова шляхом витлумачення; * свідомо відбирає слова з різними морфемами і використовує їх у власному мовленні; 	<p>Лексикологія і фразеологія (5 год.)</p> <p>Введення поняття про лексику і лексикологію. Початкові відомості про розвиток словникового складу польської мови. Слово як основна одиниця мови. Лексичне значення слова. Групи слів за значенням (синоніми, антоніми) (повторення і поглиблення поняття). Багатозначність слів (повторення). Способи перенесення значення слова. Вживання багатозначних слів у прямому і переносному значеннях (практично). Ознайомлення з тлумачним словником, прийомами тлумачення лексичного значення слова. Ознайомлення зі словниками синонімів, антонімів. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Поняття про <i>фразеологію</i> і <i>фразеологізм</i>, його семантику. Прислів'я, приказки, крилаті вислови та афоризми, їх характерні ознаки (повторення і поглиблення знань). Ознайомлення з фразеологічним словником.</p> <p>Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Будова слова. Словотвір (5 год.)</p> <p>Поняття про будову слова, словотвір як розділ науки про мову, що вивчає структуру слів, способи їх творення. Словотвірні елементи (основа слова, корінь, закінчення) і частини слова (префікс, суфікс). Спільнокореневі слова та їх утворення (повторення і поглиблення знань). Похідні і непохідні слова. Морфема як мінімальна значуща частина слова. Виділення в словах морфем (корінь, префікс, суфікс, закінчення) з опорою на українську мову (практично). Спільнокореневі слова і форми слова.</p> <p>Морфологія (12 год.)</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>* виокремлює лексичне і морфологічне значення у словах;</p> <p>* розпізнає самостійні та службові частини мови, визначає граматичні ознаки вивчених частин мови;</p> <p>* розрізняє самостійні та службові частини мови у власному мовленні;</p> <p>* знає загальне значення, морфологічні ознаки іменника, його роль у побудові висловлювань, виділяє власні та загальні іменники, назви істот і неістот, чоловічо-особові іменники;</p> <p>* знаходить іменники в реченні;</p> <p>* встановлює основне значення відмінків, ставить відмінкові питання;</p> <p>* відмінює іменники за I-III відмінами з урахуванням твердого і м'якого різновидів, чоловічо-особової категорії (в множині);</p> <p>* використовує відмінкові закінчення при укладанні речень, вживає іменники у власному мовленні;</p> <p>* знає загальне значення, морфологічні ознаки прикметника, його роль у побудові висловлювань;</p> <p>* розуміє залежність роду, числа, відмінка, категорії істота / неістота, чоловічо-особової категорії прикметника від граматичних форм іменника;</p> <p>* відмінює прикметники, узгоджує їх граматичні категорії, зокрема категорію істота / неістота в однині (<i>dobrego konia, dobry zegarek</i>), чоловічо-особову категорію в множині (<i>dobrzy ludzie, dobrych ludzi</i>) з граматичними формами іменника;</p> <p>* розуміє залежність роду, числа, відмінка, категорії істота / неістота, чоловічо-особової категорії прикметника від граматичних форм іменника;</p> <p>* знаходить у реченні прикметники, вживає їх у власному мовленні;</p> <p>* знає загальне значення, морфологічні ознаки займенника, його роль у побудові висловлювань;</p> <p>* знаходить у реченні займенники, вживає їх у власному мовленні;</p>	<p>Лексичне і граматичне значення слова. Частини мови (самостійні та службові), їх загальна характеристика (повторення).</p> <p>Поглиблення знань про частини мови з опорою на українську мову</p> <p>Іменник, його загальне значення, граматична характеристика, синтаксична роль. Іменники власні і загальні, назви істот і неістот. Відмінювання іменників за відмінками і числами; відмінки та відмінкові питання. I (чоловіча) відміна іменників. Твердий і м'який різновиди. Відмінювання чоловічо-особових іменників у множині. II (середня) відміна іменників. Твердий і м'який різновиди. III (жіноча) відміна іменників, що закінчуються на голосний. Твердий і м'який різновиди. Особливості відмінювання іменників жіночого роду на нульову флексію. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Прикметник, його загальне значення, граматична характеристика, синтаксична роль. Відмінювання прикметників (практично). Узгодження граматичних категорій (рід, число, відмінок, істота / неістота, чоловічо-особова категорія) з граматичними формами іменника. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Займенник, його загальне значення, граматична характеристика, синтаксична роль. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>* знає загальне значення, морфологічні ознаки дієслова, його роль у побудові висловлювань;</p> <p>* знаходить у реченні дієслова, вживає їх у власному мовленні;</p> <p>* розпізнає особову і неозначену форми дієслів, засоби творення доконаного і недоконаного виду дієслів;</p> <p>* має знання про форми теперішнього, минулого, майбутнього часу дієслів;</p> <p>* конструює речення з дієсловами I-III дієвідміни, в тому числі з дієсловом <i>бує</i> у теперішньому, минулому, майбутньому часі;</p> <p>* знаходить у реченні дієслова, вживає їх у власному мовленні;</p> <p>* знає загальне значення, морфологічні ознаки числівника, його роль у побудові висловлювань;</p> <p>* укладає речення з кількісними і порядковими числівниками, вживає їх у власному мовленні;</p> <p>* знає загальне значення, морфологічні ознаки прислівника, його роль у побудові висловлювань;</p> <p>* знаходить прийменники і сполучники в реченні, поєднує прийменники з іменниками, використовує прийменники та сполучники у власному мовленні;</p> <p>* знає відмінність словосполучення від слова і речення;</p> <p>* утворює словосполучення, розпізнає головне і залежне слово, правильно обирає форму залежного слова у словосполученні;</p> <p>* розрізняє в мовленнєвому потоці основні одиниці спілкування, зокрема речення з особовою формою дієслова ;</p> <p>* знає про граматичну основу речення, вміє її виділяти у реченні;</p> <p>* визначає речення з одним головним членом;</p> <p>* розпізнає на слух тип речення за метою висловлювання і за емоційним забарвленням, розрізняє головні та другорядні члени речення;</p> <p>* виділяє прості непоширені і прості поширені речення;</p> <p>* розрізняє слова автора, пряму мову, речення</p>	<p>Дієслово, його загальне значення, граматична характеристика, синтаксична роль. Особова та неозначена форма дієслова. Доконаний і недоконаний вид дієслова. Форми теперішнього, минулого, майбутнього часу дієслів. Дієвідмінювання дієслова <i>бує</i> у теперішньому, минулому і майбутньому часі. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Числівник, його загальне значення, морфологічна характеристика, синтаксична роль. Кількісні і порядкові числівники. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Прислівник, його загальне значення, морфологічна характеристика, синтаксична роль. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Службові частини мови: загальне поняття про прийменник, сполучник. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня; з опорою на українську мову).</p> <p>Синтаксис (6 год.)</p> <p>Словосполучення, його значення в мові, відмінність від слова і речення (повторення і поглиблення знань). Головне і залежне слово у словосполученні. Речення як вид висловлювання з особовою формою дієслова в функції присудка, його граматична основа (підмет і присудок). Речення з одним головним членом (загальне ознайомлення). Види простих речень за метою висловлювання: розповідні, питальні, спонукальні (повторення). Окличні речення.</p> <p>Просте непоширене речення. Просте поширене речення. Речення з однорідними членами (практично).</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>з непрямою мовою; * складає висловлювання, для чого використовує речення з прямою і непрямою мовою, діалогом для докладного виразного передавання почутого й прочитаного;</p> <p>* визначає належність тесту до певного стилю; * складає висловлювання, використовуючи пряму і непряму мову для виразного передавання змісту тексту;</p> <p>* знає правила переносу слів, має поняття про орфографічну помилку, перевіряє написане; * правильно пише велику букву у власних назвах; * правильно пише слова з буквами <i>ę, ą, em, en, om, on, u-ó, ź-rz, ch-h, j-i</i>; * правильно пише і обґрунтовує написання префіксів <i>z-</i> (<i>s-, ś-</i>), <i>wz-, weź-</i> (<i>ws-, wes-</i>), <i>roz, bez</i>, частки <i>nie</i> з іменниками, дієсловами; * правильно пише закінчення неозначеної форми дієслів; * знаходить і виправляє орфографічні помилки;</p> <p>* ставить і обґрунтовує розділові знаки в кінці речення; * має уявлення про пунктуаційну помилку та її умовне позначення; * розставляє знаки при прямій мові, тире при діалозі; * обґрунтовує записані розділові знаки за допомогою вивчених правил;</p> <p>* має певні знання про польську усну народну творчість; народні і літературні твори, які відображають специфіку польської культури, з</p>	<p>Пряма і непряма мова. Діалог. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Стилістика (2 год.) Поняття про стилістику. Загальне ознайомлення з функціональними стилями. Використання звертань, вставних слів у розмовному і художньому стилях. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Орфографія (9 год.) Основні правила переносу слів. Орфографічна помилка, її умовне позначення (практично). Велика буква в іменниках (іменах, прізвищах, географічних назвах, іменуваннях за національністю). Правопис слів з буквами <i>ę, ą, em, en, om, on</i>. Правопис слів з буквами <i>u-ó, ź-rz, ch-h, j-i</i>. Правопис префіксів <i>z-</i> (<i>s-, ś-</i>), <i>wz-, weź-</i> (<i>ws-, wes-</i>), <i>roz, bez</i>. Правопис <i>nie</i> з іменниками і дієсловами (повторення). Правопис неозначеної форми дієслів. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Пунктуація (3 год.) Розділові знаки в кінці речення (повторення). Пунктуаційна помилка, її умовне позначення (практично). Розділові знаки в реченнях з однорідними членами. Розділові знаки при прямій мові, тире при діалозі. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Повторення вивченого матеріалу (1 год.)</p> <p>III. Соціокультурна лінія Орієнтовна тематика спілкування та рекомендовані тексти: Усна народна творчість. Польські та світові традиції (міфи про Сізіфа, Дедала та Ікара), звичаї, відображені у фольклорі. Народні казки,</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>урахуванням досвіду поляків, що проживають на території України;</p> <p>* знає тематичні групи слів, що відбивають специфіку польської матеріальної культури;</p> <p>* сприймає інформацію, читає і розуміє різні за стилями та жанрами тексти, залучені до ознайомлення за темою спілкування;</p> <p>* бере участь в обговоренні теми, висловлює власні думки, міркування та переживання;</p> <p>* знає про певні традиції, культуру, звичаї польського народу та поляків, які мешкають на території України;</p> <p>* має певне уявлення про розвиток польської літератури; про дитячу літературу, твори про шкільне життя польських дітей, про родинні свята і традиції поляків, порівнює їх із традиціями українців; твори про рідний край, про Польщу та її природу, рослинний і тваринний світ тощо;</p> <p>* має уявлення про Польщу, її столицю, пам'ятки Варшави; національну польську символіку; державні й народні свята;</p> <p>* знає імена відомих поляків, що створювали славу польському народу як у минулі століття, так і на сьогодні;</p> <p>* вміє визначити мету власної пізнавальної діяльності;</p> <p>* планує свої дії для досягнення певної мети;</p> <p>* здійснює заплановане, оцінює одержаний результат;</p> <p>* уявляє словесно описувані предмети, явища, ситуацію, переносить засвоєні знання і вміння до нової ситуації;</p> <p>* визначає і формулює проблеми, які виникають у процесі навчання, намагається їх вирішити;</p> <p>* помічає у мовних явищах, природі, в мистецьких творах, у вчинках людей добро, красу;</p>	<p>пісні, колядки, казки письменників, зокрема: М. Конопницької, Я. Корчака тощо.</p> <p>Шкільне життя. Моя школа. Класний колектив, вчителі, мій друг (подруга). Культура поведінки. Цінність науки і знань.</p> <p>Творчі й наукові інтереси учнів (оповідання про життя дітей М. Орлоня, Я. Поразинської та ін.).</p> <p>Здоров'я і його збереження. Режим дня. Правила особистої гігієни. Спорт.</p> <p>Моя родина, члени родини, їхні професії, улюблені заняття. Історія мого роду. Стосунки між батьками і дітьми. Родинні свята і традиції (дні народження, іменини). Домашні обов'язки. Дозвілля (поезія і проза для дітей М. Конопницької, А. Фредри, Я. Бжехви, К. Вежинського, М. Терликовської, Д. Геллнерової, Ю. Ратайчака, Й. Кульмової, Ю. Тувіма, В. Броневського, Ч. Янчарського, Ч. Мілоша, Я. Твардовського).</p> <p>Рідний край, його історія. Моє місто, село. Моє помешкання.</p> <p>Міжособистісні стосунки. Праця людей у місті, селі.</p> <p>Контакти з природою, рослинним і тваринним світом. Охорона природи (художні тексти, зокрема польських класиків А. Міцкевича, І. Красицького).</p> <p>Польща та її столиця. Національна польська символіка (гімн, прапор, герб). Державні і народні польські свята. Народне польське мистецтво. Польський народ. Видатні поляки (оповідання про Івана Павла II, А. Міцкевича, Ф. Шопена).</p> <p>Польська література для дітей.</p> <p>IV. Діяльнісна лінія</p> <p>Формування і розвиток організаційно-контрольних умінь: визначити мету власної пізнавальної діяльності, планувати власні дії для досягнення мети, здійснювати заплановане, оцінювати одержаний результат. Формування, розвиток та удосконалення (в залежності від етапів навчання) пізнавальних, творчих, естетичних, етичних умінь учнів. Формування та розвиток умінь самостійно знаходити необхідну інформацію для виконання поставлених завдань та обробляти її (за допомогою вчителя, батьків і самостійно).</p> <p>Формування та розвиток умінь працювати за</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<ul style="list-style-type: none"> * критично оцінює власні вчинки; * толерантно ставиться до чужої думки, до думки вчителів і батьків; * знає окремі твори літератури, знайомий з культурою, традиціями поляків, толерантно ставиться до культурних надбань інших народів; * розуміє необхідність дотримуватися режиму дня для збереження власного здоров'я, з повагою ставиться до здоров'я оточуючих його людей; * уміє працювати самостійно, в групах, парах, сприймає допомогу дорослих. 	<p>комп'ютером для виконання навчальних завдань (за допомогою дорослих і самостійно). Розвиток навичок роботи в парах, групах; прийняття колективних рішень; виховання толерантного ставлення до чужої думки, розвиток умінь адекватно реагувати на зауваження, враховувати їх при виконанні завдань. Формування аналітичних навичок для виконання завдань порівняльного характеру. Формування навичок обов'язкового та творчого виконання завдань. Формування (засобами предмета) навичок толерантного ставлення до традицій і культур різних народів.</p>

6 клас

(70 годин; 2 години на тиждень)

(із них: 5 годин – на повторення матеріалу

на початку та наприкінці навчального року; 2 години – резервні)

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none">* сприймає на слух, розуміє фактичний зміст художнього тексту з одного прослуховування;* відповідає на питання за змістом тексту;* формулює тему, основну думку тексту, розуміє його зміст;* сприймає на слух, розуміє публіцистичний текст, формулює його тему, основну думку, сприймає мікротеми відповідно до теми;* сприймає головну думку аудіотексту;* має загальні уявлення про стилі мовлення, сприймає і відрізняє їх на слух;* сприймає і розуміє на слух розмовний, художній, стилі мовлення;* сприймає на слух і розрізняє різні типи мовлення (опис, роздум, розповідь); <ul style="list-style-type: none">* укладає усно, розігрує діалоги етикетного, інформаційного та експресивного характеру відповідно до запропонованих ситуацій;* дотримується теми висловлювання, правил спілкування, етикетних норм польської мови;* вживає формули мовленнєвого етикету (6-7 реплік для двох учнів);* слідкує за логічністю, послідовністю, точністю, доцільністю мовлення, використовує різноманітні мовні засоби;	<p>I. Мовленнєва лінія (21 год.)</p> <p>Аудіювання Сприймання і розуміння на слух незнайомих текстів, що належать до різних типів, стилів і жанрів мовлення. Сприймання на слух і розуміння художнього тексту (обсяг – 400-500 слів; тривалість звучання – 4-5 хвилин) та інших стилів (обсяг – 300-400 слів; тривалість звучання – 3-4 хвилин). Розвиток навичок аудіювання: * з опорою на написаний адаптований, неадаптований текст – монолог і діалог (читання вчителем, використання аудіозапису, читання учнем); * без опори на написаний текст-монолог і діалог (читання вчителем, аудіозапис). Аудіювання текстів, різних за: * жанрами (оповідання, статті, казки, байки, вірші, прислів'я та приказки, загадки, пісні, колядки, ігри); * стилями (художній, розмовний); * типами (опис, розповідь, роздум), – з дотриманням вимог щодо розуміння з першого прослуховування, виокремлення і запам'ятовування головної думки тексту, укладання первинного враження про зміст почутого, висловлювання власної думки про зміст прослуханого тексту і розпізнавання художнього, розмовного стилів мовлення та типу тексту.</p> <p>Говоріння Усне діалогічне мовлення обсягом 6-7 реплік для двох учнів. Укладання діалогу (ввічливий запит інформації, прохання, поздоровлення, згода і незгода; діалогу-розпитування, типового в стандартних комунікативних ситуаціях (вираження радості, захвату, похвали тощо) за поданим початком і узагальненим змістом, за поданою ситуацією.</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>* усно укладає діалог за поданим початком і узагальненим змістом;</p> <p>* розігрує діалогічний текст, доповнюючи його самостійно 2-3 репліками, використовує невербальні засоби спілкування (погляд, міміку, жести);</p> <p>* бере участь у редагуванні тексту, відтворює пропущені ланки діалогу;</p> <p>* перекладає діалоги з дотриманням точності висловлювання;</p> <p>* правильно інтонує висловлювання, проявляє ввічливість, толерантність;</p> <p>* витлумачує окремі слова і ситуації, наявні в тексті;</p> <p>* оцінює почутий текст відповідно до норм польської мови;</p> <p>* розрізняє монолог, діалог, усне і писемне мовлення, типи мовлення (опис, розповідь);</p> <p>* знає основні вимоги до мовлення і дотримується правил спілкування, формул мовленнєвого етикету;</p> <p>* розрізняє поняття спілкування та мовлення, розуміє значення мовлення в комунікації;</p> <p>* сприймає частини комунікативної ситуації (тему, адресата, місце, мету);</p> <p>* має поняття про інформаційний і експресивний монологи, вміє укладати їх з опорою на малюнки, ключові слова, вирази;</p> <p>* вміє добирати заголовки, спираючись на головну думку тексту;</p> <p>* тлумачить лексичне значення слова з огляду на контекст, за допомогою синонімів (антонімів);</p> <p>* усно укладає монолог-розповідь, монолог-опис на певну тему за вибором учителя;</p> <p>* читає напам'ять висловлювання відомих людей, невеличкі вірші за темою (за вибором учителя або учня);</p> <p>* знає основні ознаки тексту, ділить текст на абзаци;</p> <p>* усно укладає простий план готового тексту, визначає тему, мікротему, основну думку висловлювання, відтворює зміст тексту за</p>	<p>Усне монологічне мовлення різних типів, стилів і жанрів (повторення і поглиблення знань)</p> <p>Загальні відомості про процес спілкування і роль у ньому мовлення.</p> <p>Комунікативна ситуація та її складові – тема, адресат, місце, мета.</p> <p>Відомості про види мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання, письмо).</p> <p>Монологічне і діалогічне мовлення, усне і писемне мовлення.</p> <p>Типи мовлення – опис, розповідь (оповідання).</p> <p>Введення поняття про інформаційний та експресивний монологи. Укладання монологічних висловлювань різних стилів і типів (з опорою на ключові слова, вирази, за малюнками). Розвиток умінь давати назву тексту, відповідати на питання, тлумачити лексичне значення слів і словосполучень за допомогою контексту, добору синонімів (антонімів). Укладання усних невеличких висловлювань-описів (опис одягу, інтер'єру, природи тощо), висловлювань-розповідей (оповідання про подію).</p> <p>Подальший розвиток умінь і навичок усно переказувати текст, вставляти слова та вирази; перекладати слова, тлумачити значення нових слів у тексті за допомогою словника, спираючись на коментарі до тексту, усно виправляти деформований текст; імітувати зразки, заучувати напам'ять невеличкі висловлювання та вірші.</p> <p>Текст, його основні ознаки. Поділ тексту на абзаци. Простий план готового тексту. Тема, мікротема, основна думка висловлювання. Культура спілкування. Основні вимоги до мовлення, правила спілкування. Мовленнєвий</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>вiдповiдями на питання;</p> <ul style="list-style-type: none"> * помічає характерні стилеві ознаки прослуханого тексту, висловлює власну думку про зміст тексту; * укладає усне монологічне висловлювання різних стилів і типів у межах вивченого матеріалу, в тому числі за опорними словами, словосполученнями, малюнками; * надає заголовок і переказує текст; * витлумачує значення незнайомих слів за допомогою тлумачного словника, коментарів до тексту, з опорою на контекст, синоніми, антоніми; * укладає в логічній послідовності опис одягу, знарядь праці, а також оповідання про події, в тому числі за укладеним планом; * заучує напам'ять невеликі за обсягом тексти в формі монологу або діалогу, вірші, байки; * перекладає слова, словосполучення і нескладні тексти з української мови на польську; * відтворює речення і цілісність тексту, добирає потрібні за змістом слова; * імітує зразок, трансформує текст, бере участь у грі; * відповідає на завдання з логічним навантаженням (ребуси, шаради, кросворди тощо), в тому числі за допомогою батьків; * усно переказує художній текст-розповідь і науково-популярний текст; розкриває тему, основну думку, висловлює власне ставлення до змісту, зберігає основні характеристики авторського мовлення; * виявляє помилки у власному та чужому мовленні, виправляє їх, обґрунтовує свою думку; * підпорядковує висловлювання темі і основній думці (з урахуванням мети та адресата); * усно вибірково переказує і укладає висловлювання на лінгвістичну тему, роздум на основі переказаних фрагментів наукового тексту; * підбирає аргументи відповідно до теми та основної думки, формулює в тезах або висновках основну думку; * усно укладає повідомлення інформаційного характеру про події з життя класу, школи, міста; * оцінює свою відповідь і мовлення інших учнів за поданим планом; * дотримується точності мовлення, виразності, правильно інтонує; 	<p>етикет (повторення і поглиблення знань).</p> <p>Види і зміст навчальної діяльності</p> <p>Усний переказ тексту з заміною слів, вставленням слів і словосполучень у речення. Усний переклад слів, словосполучень, нескладних текстів.</p> <p>Усне тлумачення слів, словосполучень за допомогою перекладного словника і коментарів до тексту.</p> <p>Усне переказування (докладне, стисле, вибіркоче) від 3 до 4 хвилин.</p> <p>Докладне переказування невеликого художнього тексту розповідного характеру і науково-популярного тексту.</p> <p>Усне вибіркоче переказування та укладання висловлювань на лінгвістичну тему, роздум на основі переказаних фрагментів наукового тексту. Усне повідомлення інформаційного характеру про події з життя класу, школи, міста.</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>* читає вголос і розуміє фактичний зміст художнього та публіцистичного тексту з одного прослуховування;</p> <p>* інтонаційно виділяє логічно завершені частини;</p> <p>* відповідає на питання, що стосуються змісту прочитаного;</p> <p>* виразно читає текст із дотриманням орфоепічних та інтонаційних норм вимови (швидкість 100 слів за хвилину), смислових пауз у кінці та в середині речення, сприймає і розуміє тему, мікротеми, основну думку, дає власну оцінку прочитаному тексту;</p> <p>* формулює питання до логічно завершених частин тексту, виділяє абзаци;</p> <p>* сприймає і розуміє прочитаний текст, що співвідноситься з особистісною, публічною, освітньою сферами спілкування, а також з елементами опису приміщення, предметів або явищ природи, встановлює значення незнайомих слів на основі контексту і словника;</p> <p>* має початкові навички перегляду незнайомого тексту;</p> <p>* застосовує на письмі вивчені орфографічні та пунктуаційні правила;</p> <p>* списує текст, перевіряє написане;</p> <p>* пише навчальний докладний переказ художнього тексту розповідного характеру, який містить ситуацію спілкування (на основі</p>	<p>Читання Розвиток техніки читання вголос і мовчки, розуміння самостійно прочитаних текстів, що належать до різних типів, стилів і жанрів. Читання вголос з розумінням художніх текстів із достатньою швидкістю (100 слів за хвилину).</p> <p>Закріплення навичок плавного читання, з правильно оформленою дикцією, відповідно до орфоепічних та інтонаційних норм. Формування навичок читання, відповідних до змісту, стилю тексту та авторського задуму, в необхідному темпі, тембрі та гучності читання. Виразне читання вголос зі зрозумінням основного змісту текстів публіцистичного стилю про вчинки людей з урахуванням лексичних засобів зв'язку речень у тексті, з дотриманням основних орфоепічних правил і змістових пауз у кінці й середині речення. Читання мовчки та розуміння текстів різних типів, стилів і жанрів мовлення, адаптованих і неадаптованих, що співвідносяться з особистісною, публічною, освітньою сферами спілкування, в тому числі з елементами опису приміщення або природи.</p> <p>Жанри для читання: казки, оповідання, стаття, інтерв'ю, вірші, байки, загадки, прислів'я та приказки, афоризми, скоромовки, пісні, колядки. Стили мовлення: художній.</p> <p>Письмо Формування навичок грамотного письма: виконання вправ на формування орфографічних і пунктуаційних навичок. Списування, письмо під диктовку слів, текстів з орфографічним промовлянням, переклад слів і невеличких висловлювань. Письмо по пам'яті невеличких віршованих творів. Контрольне списування (65-75 слів; кінець 1-го півріччя). Зорово-слуховий диктант як форма контролю наприкінці року (60-70 слів).</p> <p>Подальше формування навичок і умінь укладання писемних невеличких текстів різних типів (монолог, діалог), стилів і жанрів: Списування за зразком і написання невеличких діалогів за темою спілкування (за вибором учня або вчителя).</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>опорних слів, за укладеним планом), з максимальним збереженням авторських засобів;</p> <ul style="list-style-type: none"> * пише навчальний вибіркового переказ художнього тексту розповідного характеру з елементами опису приміщення або природи, з дотриманням абзаців, розкриває тему і мікротеми; * пише навчальний стислий переказ науково-популярного тексту розповідного характеру; * обирає для замітки цікаву, актуальну тему; * збирає матеріал, для чого проводить спостереження над вчинками людей, робить виписки, систематизує зібрану інформацію; * відновлює, поширює, скорочує речення, переставляє частини речення, дає писемні відповіді на питання; * вміє укласти план до тексту за допомогою вчителя та самостійно; * пише контрольний переказ за наданим вчителем планом (обсяг переказу – 0,25 сторінки); * перекладає слова, словосполучення, речення, нескладний текст у писемній формі; * визначає структуру оголошення, укладає та пише оголошення на задану тему; <p>* знає про різноманіття мов світу, визначає місце польської мови серед слов'янських і інших мов світу;</p> <ul style="list-style-type: none"> * оперує конкретними відомостями про мову як найважливіший засіб спілкування й пізнання навколишнього середовища, знаннями про багатство польської мови (слова в переносному значенні, синоніми, антоніми, омоніми, фразеологізми тощо); <ul style="list-style-type: none"> * розрізняє носові й неносові голосні звуки, приголосні тверді, м'які, дзвінкі, глухі; * дотримується основних орфоепічних норм вимови голосних і приголосних звуків; * знає назви найважливіших органів мовлення, розуміє їхню функцію у продукуванні звуків; * правильно вимовляє дзвінкі приголосні в кінці слів, звуки, що позначаються на письмі за допомогою диграфів і букв <i>t, l</i>; * виділяє наголошений склад, правильно наголошує і переносить слова (в тому числі із наголосом на 3 або 4 складі від кінця слова); * вміє користуватися орфоепічним словником; 	<p>Докладний переказ навчального характеру художнього тексту-розповіді, що містить ситуацію спілкування (на основі опорних слів, за укладеним планом).</p> <p>Вибірковий (навчальний) переказ художнього тексту розповідного характеру з елементами опису приміщення або природи.</p> <p>Стислий (навчальний) переказ науково-популярного тексту розповідного характеру.</p> <p>Замітка-роздум у газету про вчинки людей.</p> <p>Збирання матеріалів для замітки-роздуму та його систематизація.</p> <p>Написання оголошення.</p> <p>Контрольний писемний переказ як форма контролю наприкінці навчального року (обсяг тексту – 80-100 слів).</p> <p>II. Мовна лінія (47 год.) Загальні відомості про мову Різноманіття мов світу. Польська мова серед слов'янських і інших мов світу. Відомості про багатство польської мови (1 год.).</p> <p>Повторення вивченого в 5 класі та розширення знань (4 год.) Фонетика. Орфоепія. Графіка Носові (<i>a, e</i>) і неносові голосні звуки. Приголосні звуки: тверді, м'які, дзвінкі, глухі. Основні орфоепічні норми вимови голосних і приголосних звуків (повторення і закріплення знань). Органи мовлення, їх участь у творенні звуків. Вимова дзвінких приголосних у кінці слів. Вимова звуків, що позначаються на письмі за допомогою диграфів (повторення). Звуковий зміст букв <i>t, l</i>. Склад. Наголос (повторення). Випадки відхилення від місця постійного наголосу</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>* визначає лексичне значення слова, уточнює його за допомогою контексту;</p> <p>* виділяє в тексті синоніми, антоніми, омоніми, іншомовні слова, застарілі слова та неологізми; точно і доречно використовує їх у власному мовленні;</p> <p>* перекладає слова з рідної мови польською і навпаки;</p> <p>* вміє користуватися різними типами словників (тлумачним, перекладним, словниками синонімів, антонімів, омонімів, іншомовних слів);</p> <p>* визначає фразеологізм, його ознаки, використовує фразеологізми у мовленні відповідно до значення й стилістичної забарвленості, в окремих випадках встановлює походження фразеологізму;</p> <p>* пояснює значення деяких фразеологічних зворотів;</p> <p>* знає характерні ознаки прислів'їв, приказок, крилатих висловів, афоризмів;</p> <p>* зіставляє окремі прислів'я, приказки у польській і українській мовах;</p> <p>* знає призначення фразеологічного словника, знаходить у ньому інформацію про значення фразеологізмів;</p> <p>* виділяє в слові твірну основу і закінчення, розрізняє форми одного й того самого слова та спільнокореневі слова;</p> <p>* свідомо добирає слова з різними морфемами і використовує їх у мовленні;</p> <p>* має поняття про словотвірну будову слова;</p> <p>* розпізнає слова з чергуванням голосних і приголосних у коренях слів;</p> <p>* зіставляє вимову й написання слів;</p> <p>* знає та розпізнає загальні граматичні ознаки самостійних і службових частин мови, використовує різні частини мови у власному мовленні;</p> <p>* виокремлює основні лексико-граматичні</p>	<p>(закріплення і розширення знань). Робота з орфоепічним словником.</p> <p>Лексикологія і фразеологія (5 год.)</p> <p>Використання синонімів, антонімів у текстах різних типів і стилів (повторення вивченого). Омоніми. Ознайомлення зі словником омонімів. Групи слів за походженням: власне польські й запозичені слова. Введення понять: застарілі слова та неологізми. Формування вміння виділяти їх у тексті. Робота з тлумачним словником польської мови. Ознайомлення зі словником іншомовних слів польської мови. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Фразеологія. Джерела польської фразеології. Прислів'я, приказки, крилаті вислови, афоризми як засоби збагачення мови (практично). Робота з фразеологічним словником, його призначення. Значення фразеологізмів та їх використання в усному і писемному мовленні.</p> <p>Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Будова слова. Словотвір (5 год.)</p> <p>Словотвір як розділ науки про мову, який вивчає структуру слів, способи їх творення. Змінювання й творення слів. Розвиток умінь і навичок знаходити мінімальні значимі частини слова (морфемі) (корінь, префікс, суфікс, закінчення), твірну основу. Введення поняття про словотвірну будову слова.</p> <p>Морфологія (12 год.)</p> <p>Поглиблення знань про частини мови. Загальна характеристика частин мови.</p> <p>Іменник як частина мови (повторення і</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>розряди іменника (назви істот / неістот, власні і загальні назви, чоловічо-особові і неособові назви);</p> <p>* розпізнає деякі іменники, число яких не збігається з числом їх українських відповідників;</p> <p>* правильно вимовляє, пише відмінкові закінчення іменників чоловічого, середнього і жіночого роду;</p> <p>* знаходить прикметник у тексті, знає його загальне значення, морфологічні ознаки і синтаксичну роль;</p> <p>* визначає групи прикметників за значенням (якісні, відносні, присвійні);</p> <p>* відмінює прикметники, правильно їх вимовляє і пише;</p> <p>* укладає речення з прикметниками, вживає їх у власному мовленні в залежності від комунікативної ситуації;</p> <p>* розпізнає займенник, знає його загальне значення, морфологічні ознаки і синтаксичну роль;</p> <p>* відмінює особові займенники та зворотній займенник <i>się</i>;</p> <p>* укладає речення з займенниками, вживає їх у власному мовленні;</p> <p>* знає загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль дієслова;</p> <p>* відмінює дієслова в теперішньому, минулому, майбутньому часі;</p> <p>* утворює форми простого і складеного майбутнього часу дієслів;</p> <p>* відображає чоловічо-особову категорію у формах множини дієслів минулого і майбутнього часів;</p> <p>* уміє повідомляти про події в минулому,</p>	<p>розширення знань):</p> <p>Лексико-граматичні розряди іменника – назви істот / неістот, власні й загальні назви, чоловічо-особові і неособові назви. Число іменників. Формування понять про: іменники, що мають форми тільки однини або тільки множини; іменники, число яких не збігається з числом їхніх українських відповідників (<i>dzieje, skrzypce – історія, скрипка</i>).</p> <p>Повторення і поглиблення знань: відмінки іменників, їхнє значення. Варіантні закінчення при відмінюванні іменників чоловічого, середнього і жіночого родів.</p> <p>Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Розширення знань про прикметник як частину мови.</p> <p>Групи прикметника за значенням (якісні, відносні, присвійні).</p> <p>Відмінювання прикметників і узгодження граматичних категорій (рід, число, відмінок, Істота / неістота, чоловічо-особова категорія) з граматичними формами іменника (практично).</p> <p>Синтаксична роль прикметників. Використання прикметників для виразності описів предметів, явищ, подій (література, живопис, архітектура, наука тощо).</p> <p>Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Поглиблення знань про займенник як частину мови.</p> <p>Особливості відмінювання особових займенників (<i>ja, ty, my, wy, on, ona, ono, oni, one</i>) в однині і множині.</p> <p>Відмінювання зворотного займенника <i>się</i>.</p> <p>Синтаксична роль займенників. Текстотвірна функція займенників.</p> <p>Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Дієслово як частина мови.</p> <p>Особові форми дієслова і неозначена форма (інфінітив). Доконаний і недоконаний вид дієслова (повторення і поглиблення знань).</p> <p>Дієвідмінювання у теперішньому, минулому, майбутньому часі (практично).</p> <p>Простий і складений майбутній час дієслів. Чоловічо-особова категорія в дієслівних формах множини минулого й майбутнього часів. Синтаксична роль дієслів. Використання дієслів у художніх, наукових текстах. Практичне</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>теперішньому і майбутньому часі;</p> <p>* знає загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль числівників;</p> <p>* укладає речення з кількісними, порядковими, збірними числівниками, вживає їх у власному мовленні;</p> <p>* знаходить прислівники в реченні, визначає їх морфологічне значення, розряди, синтаксичну роль;</p> <p>* знаходить прийменники в реченні, дотримується норм правильної вимови прийменників;</p> <p>* виокремлює і розрізняє сполучники в реченні, усвідомлює їх функцію;</p> <p>* визначає лексичні і фразеологічні словосполучення, види словосполучень за приналежністю головного слова до певної частини мови;</p> <p>* укладає різні за синтаксичною структурою висловлювання (речення, еквівалент речення), знає відмінність словосполучення від слова і речення;</p> <p>* правильно інтонує прості речення різних видів;</p> <p>* змінює порядок слів у реченні для виділення основної думки, вживає поширені й непоширені речення з застосуванням головних і другорядних членів речення;</p> <p>* розрізняє однорідні члени речення, узагальнюючі слова при них;</p> <p>* правильно інтонує речення зі звертанням, однорідними членами без сполучників, зі сполучниками <i>i, ale, lecz</i>, з узагальнюючим словом при однорідних членах речення;</p> <p>* будує діалог, речення з прямою і непрямою</p>	<p>засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Числівник як частина мови. Розряди числівників: кількісні, порядкові, збірні. Синтаксична роль числівників. Використання числівників у художніх, наукових текстах. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Прислівник як частина мови. Розряди прислівників (якісні та обставинні) (практично). Синтаксична роль прислівників. Використання прислівників у художніх, наукових, текстах. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Службові частини мови Прийменник як службова частина мови, засіб зв'язку в словосполученні. Сполучник як службова частина мови та його функція. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Синтаксис (6 год.)</p> <p>Повторення і розширення поняття про словосполучення</p> <p>Словосполучення лексичні і фразеологічні (практично).</p> <p>Повторення і розширення поняття про просте речення. Види висловлювань (речення, еквівалент речення). Види простих речень за метою висловлювання. Речення як одиниця мовної комунікації та його головні частини (підмет і присудок) . Група підмета і група присудка. Головні і другорядні члени речення (додаток, означення, обставина). Узагальнюючі слова при однорідних членах речення без сполучників і зі сполучниками <i>i, ale, lecz</i>. Виділення в тексті однорідних членів речення, узагальнюючих слів при них. Звертання. Пряма і непряма мова, діалог (практично). Виділення звертань, прямої мови, діалогу в тексті. Практичне засвоєння матеріалу: робота з</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>мовою з використанням дієслів-синонімів, що передують прямій мові для докладного виразного передавання почутого і прочитаного;</p> <p>* має загальні уявлення про стилі мовлення і сферу їхнього використання; * визначає належність тексту до певного функціонального стилю; * сприймає фактичний зміст публіцистичного тексту, знаходить мовні засоби, характерні для нього, обґрунтовує доцільність їх вживання; * укладає текст у жанрі замітки в газету з урахуванням композиційних і мовностилістичних особливостей;</p> <p>* правильно переносить слова, самостійно перевіряє написане; * правильно пише велику букву у власних назвах, частку <i>nie</i> з іменниками, дієсловами, прикметниками і прислівниками; * правильно пише і обґрунтовує написання слів з буквами <i>u-ó, ź-rz, ch-h, j-i</i>, неозначеної форми дієслів, закінчення дієслів минулого часу; * правильно пише кількісні і порядкові числівники;</p> <p>* правильно ставить і обґрунтовує розділові знаки в простому реченні, у реченнях з однорідними членами при узагальнюючих словах і в реченнях зі звертанням; * ставить і обґрунтовує розділові знаки при прямій мові, діалозі, при записуванні дат; * знаходить і виправляє пунктуаційні помилки на вивчені правила;</p> <p>* має певні знання про польську усну народну творчість; народні і літературні твори, які відображають специфіку польської культури, з</p>	<p>текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Стилістика (2 год.)</p> <p>Стилістика як розділ науки про мову, що вивчає функціональні стилі і мовні засоби їхнього вираження. Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, публіцистичний, офіційно-діловий) (повторення). Публіцистичний стиль, його особливості. Публіцистичні жанри (інформаційне повідомлення, замітка в газету про вчинки людей тощо). Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Орфографія (9 год.)</p> <p>Повторення вивченого матеріалу: Головні правила переносу слів із рядка в рядок . Велика буква у власних назвах. Правопис частки <i>nie</i> з іменниками, дієсловами. Правопис частки <i>nie</i> з прикметниками і прислівниками. Правопис слів з буквами <i>u-ó, ź-rz, ch-h, j-i</i>. Поглиблення знань учнів: Правопис неозначеної форми дієслів (-<i>ść, -źć</i>). Правопис закінчень дієслів минулого часу. Правопис кількісних і порядкових числівників. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Пунктуація (3 год.)</p> <p>Повторення вивченого матеріалу: Розділові знаки в простому реченні. Розділові знаки при узагальнюючих словах у реченнях з однорідними членами, в реченнях зі звертанням. Розділові знаки при прямій мові і діалозі. Поглиблення знань учнів: розділові знаки при записуванні дат. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Повторення вивченого матеріалу (1 год.)</p> <p>III. Соціокультурна лінія</p> <p>Орієнтовна тематика спілкування та рекомендовані тексти: Усна народна творчість. Слово як духовна святиня. Колискові та обрядові пісні. Польські і слов'янські легенди, легенди інших народів.</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>урахуванням досвіду поляків, що проживають на території України;</p> <p>* знає тематичні групи слів, що відбивають специфіку польської матеріальної культури;</p> <p>* сприймає та оцінює почуті, прочитані відомості, відбирає з них інформацію, необхідну для досягнення комунікації;</p> <p>* сприймає інформацію, читає і розуміє різні за стилями та жанрами тексти, залучені до ознайомлення за темою спілкування;</p> <p>* бере участь в обговоренні теми, висловлює власні думки, міркування й переживання;</p> <p>* знає про видатних особистостей у галузі культури, науки, про певні традиції, культуру, звичаї польського народу і поляків, які мешкають на території України (правила поведінки, національні страви, символіку національного костюму, національне мистецтво);</p> <p>* має певне уявлення про розвиток польської літератури; про дитячу літературу, твори про шкільне життя польських дітей, про рідний край, Польщу та її природу, рослинний і тваринний світ, про поляків – лауреатів Нобелівської премії, про родинні свята і традиції поляків та порівнює їх із традиціями українців;</p> <p>* знає імена відомих поляків, що створювали славу польському народу як у минулі часи, так і сьогодні;</p> <p>* розуміє значення культури польської мови для спілкування;</p> <p>* сприймає важливість сімейних традицій і своє місце як їх наступника;</p> <p>* розуміє значення праці у житті людини; орієнтується у різноманітті професій;</p> <p>* знає імена вчених, видатних людей мистецтва і літератури рідного краю та відтворює в усному мовленні зміст їх творів і наукових робіт (стисло): 1-2 ім'я за вибором учня або вчителя;</p> <p> </p> <p>*вміє визначити мету власної пізнавальної діяльності;</p> <p>* планує свої дії для досягнення певної мети;</p> <p>* здійснює заплановане, оцінює одержаний результат;</p> <p>* аналізує мовні та позамовні поняття, явища, закономірності, порівнює їх і узагальнює;</p> <p>* виділяє основне з другорядного та моделює мовні і позамовні поняття, явища, закономірності;</p> <p>* уявляє словесно описувані предмети, явища,</p>	<p>Грецька міфологія. Байки і легенди польських письменників (І. Красицький, А. Міцкевич, Я. Парандовський, А. Оппман, А. Каменська). Шкільне життя. Мій клас. Розклад занять. Улюблений предмет, підготовка до уроків. У шкільній бібліотеці. Ставлення до книги. Світ моїх захоплень (класична і сучасна поезія: Я. Кохановський, А. Міцкевич, Ю. Словацький, К. Галчинський, Я. Бжехва, Ю. Тувім, А. Слонимський, Я. Кульмова, В. Бадацька, Ю. Ратайчак, Я. Твардовський, Я. Кофта, Л.Ю. Керн, З. Дмитроца, А. Пшемиська, В. Хотомська, В. Гавдик), проза, фрагменти класичних і сучасних творів (Я. Корчак, Е. Шельбург-Зарембіна, І. Юргелівічова, Й. Папузінська, Я. Рибинський). Моя родина, мій рід. Сімейні традиції. Етика спілкування.</p> <p>Листування з друзями.</p> <p>Праця і знаряддя праці. Професія. Ставлення до праці.</p> <p>Дозвілля.</p> <p> </p> <p>Рідний край. Рослинний і тваринний світ. Єдність людини і природи.</p> <p>Планета Земля. Подорожі.</p> <p>Польща. Побут поляків.</p> <p>Збереження традицій. Правила поведінки.</p> <p>Національний костюм, його символіка.</p> <p>Національне мистецтво (декоративно-прикладне, плетіння, мереживо тощо).</p> <p>Польська література для дітей. Польські письменники – лауреати Нобелівської премії та їх внесок у світову літературу (Г. Сенкевич, В. С. Реймонт, Ч. Мілош, В. Шимборська). Видатні поляки (А. Міцкевич, С. Монюшко, Х. Моджеєвська).</p> <p>Літературне та мистецьке краєзнавство: знайомство з іменами і творами поетів, письменників, художників, скульпторів, видатних учених рідного краю польського походження (за вибором учнів або вчителя).</p> <p>IV. Діяльнісна лінія</p> <p>Формування і розвиток організаційно-контрольних умінь: визначити мету власної пізнавальної діяльності, планувати власні дії для досягнення мети, здійснювати заплановане, оцінювати одержаний результат.</p> <p>Формування, розвиток та удосконалення (в залежності від етапів навчання) пізнавальних, творчих, естетичних, етичних умінь учнів.</p> <p>Розвиток умінь самостійно знаходити необхідну інформацію для виконання поставлених завдань та обробляти її</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>ситуацію, переносить засвоєні знання і вміння до нової ситуації;</p> <ul style="list-style-type: none"> * визначає і формулює проблеми, що виникають у процесі навчання, пробує їх вирішити, зокрема знає про перешкоди в спілкуванні і вміє відповідно реагувати на них; * використовує тактику перепитування, уточнення, прохає про допомогу; * знає, що неправдива інформація може ввести в оману, викликати непорозуміння; * усвідомлює, що до думки співрозмовника треба ставитися толерантно для уникнення конфліктних ситуацій; * розуміє структуру предмета вивчення та добирає аргументи для доведення власної думки; * помічає в мовних явищах, природі, мистецьких творах, у вчинках людей добро, красу; * критично оцінює власні вчинки; * толерантно ставиться до чужої думки, до думки вчителів та батьків; * знайомиться з творами літератури, культурою, традиціями поляків та толерантно ставиться до культурних надбань інших народів; * вміє працювати самостійно, в групах, парах, команді; сприймає допомогу дорослих. 	<p>самостійно або за допомогою вчителя (батьків).</p> <p>Подальше формування вмінь працювати за комп'ютером для виконання навчальних завдань з предмета.</p> <p>Розвиток навичок роботи в групах, парах, у команді; прийняття колективних рішень; виховання толерантного ставлення до чужої думки, навичок адекватного реагування на зауваження, намагання враховувати їх при відпрацюванні завдань.</p> <p>Формування початкових аналітичних навичок для виконання завдань порівняльного характеру. Формування навичок обов'язкового виконання поставлених завдань і творчої ініціативи у їх виконанні.</p> <p>Формування та розвиток (за допомогою реалізації міжпредметних зв'язків і соціокультурних аспектів) початкових навичок адекватного сприйняття культури поляків та інших народів; поваги до культурних надбань українського, польського народів, інших етносів, які мешкають на території України, й представників інших країн світу.</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>ситуації спілкування і конкретного адресата; * доповнює репліки, відсутні у поданому діалозі; * правильно інтонує висловлювання і доречно використовує невербальні засоби комунікації;</p> <p>* укладає монологічні висловлювання в межах вивчених стилів; * надає заголовок тексту, переказує його, визначає тему (широку, вузьку), основну думку; * складає питання до тексту і відповідає на них, витлумачує значення незнайомих слів з опорою на контекст, за допомогою тлумачного словника, коментарів до тексту шляхом добору синонімів або антонімів;</p> <p>* усно переказує текст з оцінкою його змісту і художньої своєрідності; * укладає усне монологічне висловлювання з трансформацією речень; * усно описує місцевість, природу, розповідає про подію; * виконує завдання (самостійно або за допомогою батьків, вдома) з логічним навантаженням (ребуси, шаради, загадки, вправи-кросворди тощо);</p> <p>* виразно читає вголос і мовчки з розумінням адаптовані та неадаптовані тексти-монологи й діалоги;</p>	<p>Укладання і розігрування діалогів за заданими параметрами ситуації з продовженням перерваних діалогів, із застосуванням стандартних засобів вираження, в тому числі з використанням усталених етикетних формул. Інсценування тексту, доповнення відсутніх у діалозі реплік, укладання діалогів за заданими параметрами.</p> <p>Розвиток умінь і навичок усного монологічного мовлення</p> <p>Укладання текстів, різних за комунікативно-функціональними типами мовлення: інформаційного, спонукального, експресивного, розважального. Типи мовлення – опис, розповідь (оповідання і повідомлення). Розвиток навичок усного переказування текстів з оцінкою його змісту та художньої своєрідності. Заміна, додавання слів і словосполучень у реченнях (повторення).</p> <p>Види і зміст навчальної діяльності</p> <p>Усне відтворення речень і тексту, імітація зразка, заучування напам'ять (повторення та закріплення вмінь). Усна трансформація речень. Усний опис місцевості, природи, а також розповідь про подію (у формі повідомлення / оповідання – за вибором учня або вчителя). Введення поняття вузької і широкої теми. Робота з тлумачним словником для встановлення лексичного значення слів. Усний переклад слів (з української на польську та навпаки), речень, невеличких текстів. Заучування напам'ять крилатих виразів, афоризмів тощо. Усне виконання завдань з логічним навантаженням (подальший розвиток навичок). Усний твір (навчальний і контрольний) за простим планом.</p> <p>Читання Розвиток техніки читання вголос і мовчки, розуміння самостійно прочитаних текстів, що належать до різних типів, стилів, жанрів.</p> <p>Розвиток та удосконалення навички читання з розумінням вголос (100 слів за хвилину) художніх текстів.</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>* читає мовчки з розумінням незнайомий текст (швидкість 80 слів за хвилину);</p> <p>* виразно читає (з дотриманням основних орфоепічних правил і смислових пауз) художні, публіцистичні, адаптовані науково-популярні тексти, розуміє авторську позицію;</p> <p>* проглядає матеріал і розуміє основний зміст незнайомого тексту;</p> <p>* передбачає подальший розвиток подій за допомогою заголовка та здогадки;</p> <p>* застосовує на письмі вивчені орфографічні та пунктуаційні правила, в тому числі творчо переписує текст, перевіряє написане;</p> <p>* поширює, згортає, трансформує речення, перекладає словосполучення, текст;</p> <p>* пише відповіді на питання, а також зорово-слуховий диктант;</p> <p>* за укладеним планом, опорними словами, словосполученнями пише докладний і стислий переказ;</p> <p>* пише переказ із додатковим творчим завданням, твір-опис з попереднім обговоренням змісту, твір-оповідання за поданим сюжетом;</p> <p>* збирає і систематизує матеріал для твору;</p> <p>* пише листа приятелю (рідним) з елементами розповіді, а також анотацію і розписку;</p>	<p>Формування навичок оглядового читання. Розвиток та удосконалення навички читання мовчки з розумінням незнайомого тексту. Розвиток умінь і навичок виразного читання вголос. Формування умінь передбачати розвиток подій за допомогою здогадки, спираючись на розуміння заголовку до тексту. Читання мовчки і вголос зі зрозумінням текстів різних типів, стилів, жанрів мовлення з урахуванням лексичних і морфологічних засобів зв'язку речень у тексті.</p> <p>Жанри для читання: казки, оповідання, повість, новела, стаття, інтерв'ю, інструкція, вірші, байки, легенди, загадки, прислів'я та приказки, афоризми, скоромовки, пісні, колядки.</p> <p>Стилі мовлення: художній, публіцистичний, науковий.</p> <p>Письмо</p> <p>Розвиток навичок грамотного письма:</p> <p>виконання вправ на формування орфографічних і пунктуаційних навичок. Творче списування, письмо під диктовку слів, текстів з орфографічним промовлянням, навчальні зорово-слухові диктанти; переклад слів і невеличких висловлювань; письмо по пам'яті.</p> <p>Виконання вправ на поєднання простих речень у складні; на заміну, вставлення слів і словоформ; відповіді на питання.</p> <p>Контрольне списування (70-80 слів; кінець 1-го півріччя). Зорово-слуховий диктант як форма контролю наприкінці року (65-75 слів).</p> <p>Розвиток умінь і навичок укладання писемних невеличких текстів (монолог, діалог) різних типів, стилів, жанрів.</p> <p>Написання навчального докладного переказу художнього тексту з елементами опису зовнішності людини.</p> <p>Формування умінь писати докладний переказ художнього тексту з творчим завданням (роздум на задану тему).</p> <p>Стислий переказ розповідного характеру з елементами опису праці в художньому стилі.</p> <p>Написання контрольного докладного переказу художнього тексту за укладеним планом, опорними словами і словосполученнями (на тему за вибором учителя).</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>* має поняття про мову і мовлення;</p> <p>* правильно, з дотриманням орфоепічних норм, вимовляє голосні і приголосні звуки (у тому числі середньоязикові м'які приголосні – <i>ż, ś, ń, dź, ć</i>);</p> <p>* знає про кількісні та якісні розбіжності між звуками і буквами, між вимовою звуків і написанням;</p> <p>* розмежовує групи слів за значенням і походженням;</p> <p>* користується різними типами словників, у тому числі етимологічним словником польської мови;</p> <p>* доречно вживає слова в мовленні, порівнює їх з українськими відповідниками;</p> <p>* має уявлення про різновиди фразеологізмів;</p> <p>* знає походження деяких найуживаніших фразеологізмів, прислів'їв, приказок, крилатих висловів, афоризмів;</p> <p>* зіставляє найуживаніші фразеологізми, прислів'я, приказки з українськими відповідниками;</p>	<p>Формування умінь і навичок укладання на письмі невеличкого твору-опису з попереднім обговоренням змісту (опис зовнішності людини в художньому стилі або за картиною, опис процесу праці за власними спостереженнями). Написання навчального твору-оповідання за поданим сюжетом.</p> <p>Формування умінь і навичок укладання листа приятелю (рідним) з елементами розповіді; написання анотації та розписки.</p> <p>II. Мовна лінія (47 год.) Загальні відомості про мову</p> <p>Мова і мовлення. Культура польського мовлення (1 год.).</p> <p>Повторення вивченого в 6 класі та розширення знань (4 год.).</p> <p>Фонетика. Орфоепія. Графіка.</p> <p>Удосконалення знань, умінь і навичок за темами:</p> <p>звуки мовлення; норми вимови голосних і приголосних звуків; вимова середньоязикових приголосних (<i>ż, ś, ń, dź, ć</i>), відсутніх в українській мові; кількісні та якісні розбіжності між звуками і буквами (один звук – кілька букв: <i>czytać, rzeka</i>, два звуки – одна буква: <i>gorąco, męka</i>) (у зіставленні з українською мовою). Ненаголошені слова.</p> <p>Лексикологія і фразеологія (5 год.)</p> <p>Групи слів за значенням, походженням (повторення, поглиблення знань). Походження (етимологія) слова.</p> <p>Ознайомлення з етимологічним словником польської мови.</p> <p>Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Різновиди <i>фразеологізмів</i> (повторення і поглиблення знань).</p> <p>Походження деяких найуживаніших фразеологізмів, прислів'їв, приказок, крилатих висловів, афоризмів.</p> <p>Національно-культурна специфіка польських фразеологізмів у порівнянні з українськими (<i>mieć olej w głowie</i> – укр. <i>бути з головою</i>, <i>robić z igły widły</i> – укр. <i>робити з мухи слона</i>).</p> <p>Практичне засвоєння матеріалу: робота з</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>* визначає твірну основу похідного слова, словотворчі морфеми;</p> <p>* визначає спосіб творення слів за вибором учителя;</p> <p>* укладає речення зі словами, які перейшли з однієї частини мови в іншу, зокрема прикметників в іменники, звертає увагу на забезпечення зв'язності тексту;</p> <p>* вживає частини мови (самостійні і службові), утворені різними словотвірними способами у власних висловлюваннях, користується словотвірним словником;</p> <p>* знаходить у реченні вивчені самостійні і службові частини мови, доводить приналежність слова до певної частини мови;</p> <p>* правильно відмінює іменники чоловічого, жіночого, середнього роду I-III відміни, в тому числі прізвища, географічні назви;</p> <p>* використовує відмінкові закінчення при складанні речень, правильно вживає потрібні форми іменників у власному мовленні;</p> <p>* визначає форму іменника в реченні, його синтаксичну роль;</p> <p>* знаходить іменники в тексті, розуміє їх вплив на стилістичні особливості твору;</p> <p>* поділяє прикметники на групи за значенням (якісні, відносні, присвійні);</p> <p>* відмінює прикметники, зокрема твердої і м'якої основ;</p> <p>* правильно вживає прикметники у словосполученні й реченні;</p>	<p>текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Будова слова. Словотвір (3 год.)</p> <p>Визначення твірної основи похідного слова та словотворчих морфем (практично). Основні способи словотворення в польській мові (суфіксальний, префіксальний, суфіксально-префіксальний, безафіксний, складання основ (або слів), перехід слів з однієї частини мови в іншу (практично). Перехід прикметників в іменники. Робота зі словотвірним словником.</p> <p>Морфологія (14 год.)</p> <p>Частини мови (повторення вивченого матеріалу та поглиблення знань):</p> <p>Іменник як частина мови</p> <p>Відмінювання іменників, поділ на відміни за родовою приналежністю (I, II, III відміна). Особливості відмінювання іменників чоловічого роду в родовому відмінку однини і множини. Окремі випадки утворення форм однини і множини іменників чоловічого роду (<i>brat, ojciec, syn, pan</i>). Окремі випадки утворення форм однини і множини іменників жіночого роду (<i>ręka, kość, dłoń</i>). Особливості відмінювання прізвищ і географічних назв (<i>Warszawa, Kraków, Zakopane</i>). Синтаксична функція іменників у реченні (закріплення знань). Робота з текстом: вплив іменників на стилістичні особливості твору. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Прикметник</p> <p>Лексико-граматичні розряди прикметників (повторення і поглиблення знань). Особливості відмінювання прикметників на твердої і м'якої основи (<i>dobry, wielki</i>). Синтаксична роль прикметників. Робота з текстом: вплив прикметників на виразність мовлення та стилістичні особливості тексту. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>* поділяє займенники на розряди, вживає їх для зв'язку речень у тексті;</p> <p>* правильно відмінює особові займенники, зворотній займенник <i>się</i>;</p> <p>* помічає і виправляє помилки в написанні займенників;</p> <p>* розпізнає дієслова активного і пасивного стану, зворотні дієслова, безособові форми дієслова на <i>no-</i>, <i>to-</i>;</p> <p>* правильно сполучає дієслова з іменниками;</p> <p>* вміє визначити дієвідміну дієслів;</p> <p>* правильно утворює і записує форми дієслів у теперішньому, минулому, майбутньому часі;</p> <p>* знаходить дієслова в тексті, аналізує їх морфологічні та синтаксичні ознаки в межах вивченого матеріалу;</p> <p>* розуміє значення дієслів у тексті;</p> <p>* визначає розряди числівників, морфологічні ознаки числівника;</p> <p>* утворює і правильно вживає відмінкові форми числівників, поєднує їх з іменниками;</p> <p>* знає особливості відмінювання простих числівників, зокрема позначення в називному і знахідному відмінках чоловічо-особової і неособової категорій;</p> <p>* відмінює прості числівники в формах називного і знахідного відмінків (<i>dwa / dwaj, dwa / dwie / dwóch, trzy / trzej, trzy/ trzech, cztery / cztery, cztery / czterech</i>);</p> <p>* укладає речення з числівниками, правильно їх пише;</p> <p>* знаходить числівники в тексті, аналізує їхні морфологічні і синтаксичні ознаки в межах вивченого матеріалу;</p>	<p>Займенник</p> <p>Розряди займенників: іменникові (особові, зворотні).</p> <p>Особливості відмінювання особових займенників та їх уживання в реченні.</p> <p>Особливості відмінювання зворотного займенника <i>się</i>.</p> <p>Робота з текстом: текстотвірна функція займенників.</p> <p>Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Дієслово</p> <p>Дієслова активного і пасивного стану, зворотні дієслова.</p> <p>Безособові форми дієслова на <i>-no-</i>, <i>-to-</i> (загальне ознайомлення).</p> <p>Дієслова I-ої (на тематичний голосний <i>-e</i>), II-ої (на тематичний голосний <i>-i /-y</i>), III-ої (на тематичний голосний <i>-a</i>) дієвідміни.</p> <p>Відмінювання дієслів у теперішньому, минулому, майбутньому часі (практично).</p> <p>Синтаксична роль дієслів у реченні. Робота з текстом: розпізнавання дієслів у мовленні; особливості у відтворенні змісту (відображення часу; вживання в ролі присудка).</p> <p>Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Числівник</p> <p>Лексико-граматичні розряди числівників: кількісні, збірні, порядкові (повторення і поглиблення знань).</p> <p>Кількісні числівники на позначення цілих чисел. Дробові числівники.</p> <p>Прості і складені числівники (практично).</p> <p>Особливості відмінювання числівників.</p> <p>Відмінювання простих числівників (<i>jeden, dwa, trzy, cztery</i>). Чоловічо-особові і неособові форми числівників в формах називного і знахідного відмінків (<i>dwa / dwaj, dwa / dwie / dwóch, trzy / trzej, trzy/ trzech, cztery / cztery, cztery / czterech</i>). Синтаксична роль числівників у реченні. Робота з текстом: розпізнавання числівників у мовленні; їх особливості у відтворенні змісту (докладне позначення часу подій і фактів).</p> <p>Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>* відрізняє прислівники від інших частин мови, визначає їх розряди (якісні та обставинні);</p> <p>* вміє утворювати прості й описові ступені порівняння прислівників;</p> <p>* вживає прислівники у власному мовленні, правильно їх вимовляє і пише;</p> <p>* знаходить прислівники у тексті, аналізує їх морфологічні, синтаксичні ознаки в межах вивченого матеріалу;</p> <p>* розуміє значення прислівників у тексті;</p> <p>* доцільно вживає прийменники, сполучники в усному і писемному мовленні для зв'язку слів у словосполученні, речень у тексті;</p> <p>* знаходить у тексті, розрізняє частки і вигуки;</p> <p>* виразно читає та інтонаційно правильно вимовляє речення з частками й вигуками;</p> <p>* розрізняє способи зв'язку в словосполученні (узгодження, керування, прилягання);</p> <p>* розпізнає словосполучення і речення, головні та другорядні члени речення;</p> <p>* знає способи вираження підмета, має уявлення про зв'язок між підметом і присудком;</p> <p>* розрізняє різні способи вираження означень, у тому числі прикладок, додатків;</p> <p>* знає види обставин за значенням і знаходить їх у тексті;</p> <p>* конструює і доречно вживає в мовленні повні й неповні речення, односкладні прості речення з головним членом у формі присудка;</p> <p>* правильно будує, промовляє речення зі звертанням, з відокремленими членами та знаходить їх у тексті;</p> <p>* має уявлення про найбільш уживані вставні слова;</p>	<p>Прислівник</p> <p>Розряди прислівників: якісні і обставинні (з опорою на українську мову) (повторення і поглиблення знань).</p> <p>Ступені порівняння прислівників (вищий, найвищий) і способи їх утворення. Прості та описові форми ступенів порівняння.</p> <p>Синтаксична роль прислівників. Робота з текстом: використання прислівників у художніх, наукових, публіцистичних текстах.</p> <p>Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Службові частини мови: прийменник, сполучник (повторення).</p> <p>Частка як службова частина мови.</p> <p>Вигук і його специфіка (ознайомлення).</p> <p>Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Синтаксис (6 год.)</p> <p>Поглиблення знань про словосполучення та просте речення</p> <p>Словосполучення і його будова (повторення).</p> <p>Способи зв'язку в словосполученні: узгодження, керування, прилягання.</p> <p>Речення як одиниця мовної комунікації.</p> <p>Просте речення. Підмет і присудок (повторення і поглиблення знань).</p> <p>Способи вираження підмета, зв'язок між підметом і присудком.</p> <p>Способи вираження означень. Прикладка як різновид означення.</p> <p>Способи вираження додатків.</p> <p>Види обставин (за значенням).</p> <p>Повні і неповні речення.</p> <p>Односкладні прості речення з головним членом у формі присудка.</p> <p>Речення зі звертанням, з відокремленими членами (розширення знань).</p> <p>Ознайомлення з найбільш уживаними вставними словами (практично).</p> <p>Робота з текстом: виділення в тексті простих речень зі звертанням, відокремленими членами, вставними словами та відпрацювання поняття про їх роль у тексті.</p> <p>Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Стилістика (3 год.)</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>* визначає стиль прочитаного і прослуханого тексту, його особливості, роздум у різних стилях мовлення;</p> <p>* знаходить стилістичні позначки в тлумачних словниках;</p> <p>* розпізнає елементи опису зовнішності і вчинків людини, процесів праці, мотивує доречність введення їх до тексту;</p> <p>* правильно пише і обґрунтовує написання буквосполучень <i>ge, gie, ke, kie, gę, kę</i>, закінчення іменників на <i>-dztwo, -ctwo, -śba, -źba, -zca, -źca, -zka</i>, закінчення прикметників на <i>-dzki, -cki, -wski, -ski, j</i> після префіксів;</p> <p>* правильно пише прості і складені числівники;</p> <p>* знає правила написання частки <i>nie</i> з іменниками, прикметниками, прислівниками, числівниками, займенниками, перевіряє написане;</p> <p>* знаходить і виправляє орфографічні помилки в написанні повнозначних і службових частин мови на вивчені правила;</p> <p>* правильно ставить і обґрунтовує розділові знаки в реченнях з однорідними членами, при узагальнюючих словах, звертанні;</p> <p>* виділяє на письмі вставні слова комами;</p> <p>* ставить розділові знаки між підметом і присудком у простому реченні;</p> <p>* знаходить і виправляє пунктуаційні помилки на вивчені правила;</p> <p>* має певні знання про національно-культурне значення польської усної народної творчості, народні та літературні твори, які відображають специфіку польської культури, розуміє самотність польського мовленнєвого етикету (з урахуванням досвіду поляків, що проживають на території України);</p> <p>* знає тематичні групи слів, що відбивають специфіку польської матеріальної культури;</p> <p>* сприймає та оцінює почуті, прочитані</p>	<p>Повторення і поглиблення поняття про стилі мовлення та їх особливості</p> <p>Роздум у різних стилях мовлення. Стилiстичні позначки в тлумачних словниках. Опис зовнішності і вчинків людини, процесів праці. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Повторення і поглиблення знань з орфографії (8 год.)</p> <p>Правопис буквосполучень <i>ge, gie, ke, kie, gę, kę</i>. Правопис закінчень деяких іменників на <i>-dztwo, -ctwo, -śba, -źba, -zca, -źca, -zka</i>. Правопис закінчень прикметників на <i>-dzki, -cki, -wski, -ski</i>. Правопис <i>j</i> після префіксів. Правопис простих і складених числівників. Правопис частки <i>nie</i> з іменниками, прикметниками, прислівниками, числівниками, займенниками.</p> <p>Повторення і поглиблення знань з пунктуації (3 год.)</p> <p>Розділові знаки між однорідними членами, при узагальнюючих словах, при звертанні (повторення).</p> <p>Виділення вставних слів комами на письмі. Тире між підметом і присудком у простому реченні.</p> <p>Повторення вивченого матеріалу (1 год.).</p> <p>III. Соціокультурна лінія</p> <p>Орієнтовна тематика спілкування та рекомендовані тексти:</p> <p>Усна народна творчість. Національно-культурне значення казок, легенд, загадок, прислів'їв, приказок. Державні мови України і Польщі. Мова – скарбниця духовності народу. Самобутність польського мовленнєвого етикету. Пригодницькі, фантастичні твори польських</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>відомості, відбирає з них інформацію, необхідну для досягнення комунікації;</p> <p>* читає і розуміє різні за стилями та жанрами тексти, залучені до ознайомлення за темою спілкування;</p> <p>* бере участь в обговоренні теми, висловлює власні думки, міркування і переживання;</p> <p>* знає про видатних особистостей у галузі культури, науки, про певні традиції, культуру, звичаї польського народу та поляків, які мешкають на території України (правила поведінки, культуру сімейних відносин, національне мистецтво);</p> <p>* має певне уявлення про розвиток польської літератури; про дитячу літературу, народні й релігійні традиції поляків, твори про шкільне життя польських дітей, порівнює їх із традиціями українців;</p> <p>* знає імена відомих поляків, що створювали славу польському народу як у минулі часи, так і сьогодні;</p> <p>* розуміє значення культури польського мовлення для спілкування;</p> <p>* сприймає важливість сімейних традицій і своє місце як їх наступника; намагається вивчати свій родовід;</p> <p>* вказує на основні цінності життя; цінує власне здоров'я і здоров'я інших людей;</p> <p>* орієнтується у різноманітті професій і розуміє їхнє значення;</p> <p>* розповідає про кліматичні умови в Україні та Польщі;</p> <p>* знає імена вчених, видатних діячів мистецтва і літератури рідного краю, відтворює зміст їх творів і наукових робіт (стисло): 1-2 імені (за вибором учня або вчителя);</p>	<p>письменників для дітей (Г. Сенкевич, М. Домбровська, Х. Ожоговська, Е. Низюрський, З. Ненацький, Л. Колаковський, В. Цейровський).</p> <p>Шкільне життя. Роль школи в освіті й вихованні людини. Мої вчителі. Зовнішність, духовний світ, характер учня. Моральні цінності. Поведінка в школі, взаємодопомога учнів. Моя майбутня професія. Оповідання з життя молоді і дорослих (Е. Бураковська, Я. Поразинська, Б. Гжегожевський, Х. Янушевська, М. Яворчакова). Моя родина. Культура сімейних відносин. Мій вільний час, захоплення (читання, телебачення, кіно, комп'ютер, спорт та ін.). Домашня бібліотека і відеотека.</p> <p>Рідний край. Погода і клімат. Природа України та Польщі. Охорона природи.</p> <p>Польща. Пам'ятні історичні дати. Знайомство з польськими містами (Краків, Познань). Народні та релігійні традиції українців і поляків. Польська кухня. Польська література для дітей. Польські письменники, поети для дітей і юнацтва (Я. Кохановський, А. Міцкевич, Ю. Словацький, Т. Ленартович, М. Конопницька, А. Слонимський, Ю. Тувім, Я. Бжехва, К. Іллаковичувна, Д. Геллнерова, К.І. Галчинський, Ю. Ратайчак, І. Кульмова, В. Хотомска, Д. Вавілов, Я. Кофта, Е. Шиманський, Р.М. Гронський, М. Терликовська, З. Єжина).</p> <p>Біографічні оповідання і статті про видатних поляків (М. Скłodовська-Кюрі, Б. Прус, Я. Матейко, М. Камінський). Літературне та мистецьке краєзнавство: знайомство з іменами і творами поетів, письменників, художників, скульпторів, видатних учених рідного краю польського походження (за вибором учнів або вчителя).</p> <p>IV. Діяльнісна лінія</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<ul style="list-style-type: none"> * усвідомлює і визначає мету власної пізнавальної та життєвої діяльності; * планує діяльність для досягнення певної мети, розподіляє її на окремі етапи; * здійснює накреслений план; * оцінює одержані на різних етапах результати, коригує плани; * аналізує мовні та позамовні поняття, явища, закономірності, порівнює, узагальнює і конкретизує їх, робить висновки; * виділяє головне з другорядного, моделює мовні й позамовні поняття, явища, закономірності; * уявляє словесно описувані предмети, явища, ситуацію, фантазує на основі сприйнятого; * прогнозує подальший розвиток подій, явищ, переносе засвоєні раніше знання та вміння в нову ситуацію; * помічає і формулює проблеми в процесі навчання, у життєвих ситуаціях; * усвідомлює будову предмета вивчення; * робить припущення щодо способу вирішення певної проблеми; * добирає аргументи для доведення власної думки; * спростовує хибні припущення і твердження; * помічає красу в мовних явищах, вчинках людей, у довкіллі; * критично оцінює відповідність власних вчинків загальнолюдським цінностям, моральним нормам; * здатний уявити себе на місці іншої людини; * толерантно ставиться до чужої думки, до думки вчителів та батьків; * знайомиться з творами літератури, культурою, традиціями поляків, з повагою ставиться до культурних надбань інших народів; * вміє працювати самостійно, в групах, парах; сприймає допомогу дорослих. 	<p>Подальший розвиток організаційно-контрольних умінь: визначати мету власної пізнавальної діяльності, планувати власні дії для досягнення мети, здійснювати заплановане, оцінювати одержаний результат.</p> <p>Розвиток та удосконалення (в залежності від етапів навчання) пізнавальних, творчих, естетико-етичних умінь учнів.</p> <p>Подальше формування та розвиток умінь самостійно знаходити необхідну інформацію для виконання поставлених завдань та обробляти її. Розвиток умінь працювати за комп'ютером для виконання навчальних завдань з предмета. Розвиток навичок роботи в команді, у групах, парах; прийняття колективних рішень і умінь толерантно ставитися до чужої думки, адекватно реагувати на зауваження, враховувати їх при відпрацюванні завдань.</p> <p>Розвиток аналітичних навичок для виконання завдань порівняльного характеру. Формування навичок обов'язкового і точного виконання поставлених завдань; стимулювання розвитку творчої ініціативи та креативних підходів до виконання завдань.</p> <p>Формування та розвиток (на основі системних знань з різних наук, мистецтва і культури) навичок адекватного сприйняття культури поляків та інших народів світу; поваги до культурних надбань українського, польського народів та інших етносів, які мешкають на території України, й представників інших країн світу.</p>

8 клас

(70 годин; 2 години на тиждень)

(із них: 5 годин – на повторення матеріалу
на початку та наприкінці навчального року; 2 години – резервні)

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>Учень:</p> <p>* сприймає на слух і розуміє з першого прослуховування діалог, полілог, текст-монолог різних жанрів і стилів; * формує первинні враження про зміст почутого, прочитаного; * сприймає зміст і причинно-наслідкові зв'язки; * розуміє тему, авторську позицію, основну думку та її розвиток;</p> <p>* усно складає, розігрує діалоги різних комунікативно-функціональних типів; * усно komponує діалог, дискусію на задану тему і ситуацію; * інсценізує текст і відновлює діалоги з пропущеними репліками; * продовжує й розігрує незавершені діалоги, заучує їх напам'ять;</p>	<p>I. Мовленнєва лінія (21 год.)</p> <p>Аудіювання</p> <p>Розвиток навичок сприйняття і розуміння на слух незнайомих текстів, що належать до різних типів, стилів, жанрів мовлення.</p> <p>Сприймання на слух, розуміння художнього тексту (обсяг 600-700 слів; тривалість звучання 6-7хвилин) і текстів інших стилів (обсяг 500-600 слів; тривалість звучання – 5-6 хвилин). Форми аудіювання:</p> <p>* з опорою на написаний текст – монолог, діалог або полілог (читання вчителем, аудіозапис); * без опори на написаний текст-монолог, діалог або полілог (читання вчителем, учнем, використання сучасних інформаційних технологій – телебачення, Інтернету).</p> <p>Аудіювання текстів, різних за:</p> <p>* жанрами (байки, легенди, притчі, прислів'я, афоризми, вірші, оповідання, повість, новела, стаття, нарис, інструкція, гра); * стилями (розмовний, художній, публіцистичний, науковий, офіційно-діловий); * типами (опис, розповідь, роздум), – з дотриманням вимог щодо визначення теми, основної думки тексту та її розвитку, визначенням авторської позиції, стильової і художньої своєрідності тексту.</p> <p>Говоріння</p> <p>Усне діалогічне мовлення обсягом 8-9 реплік для двох учнів.</p> <p>Удосконалення умінь і навичок укладання діалогів, різних за комунікативно-функціональними типами (запрошення, непряме прохання, нейтралізація конфлікту, розпитування, повідомлення, домовленість, наказ, попередження, співчуття, похвала, задоволення). Укладання і розігрування діалогів, у тому числі дискусійного характеру, на задану тему і ситуацію.</p> <p>Інсценування тексту, відновлення діалогів з пропущеними репліками, продовження</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>* усно будує монологічні висловлювання різних стилів і типів мовлення, у тому числі за самостійно укладеним або спільно розробленим планом;</p> <p>* докладно або вибірково переказує текст, визначає його тему (широку, вузьку), основну думку;</p> <p>* пояснює значення незнайомих слів за допомогою словника, контексту, синонімів або антонімів;</p> <p>* усно укладає в логічній послідовності опис, розповідь (з метою переконання);</p> <p>* стисло переказує розповідний художній текст з елементами опису місцевості;</p> <p>* усно вибірково переказує текст з елементами опису пам'яток історії та культури в науковому стилі;</p> <p>* заучує напам'ять поетичні і прозаїчні твори монологічного характеру;</p> <p>* характеризує стильову та художню своєрідність тексту;</p> <p>* складає усне контрольне монологічне висловлювання на тему, запропоновану вчителем;</p> <p>* виразно читає вголос, мовчки знайомі та незнайомі тексти різних стилів, типів, жанрів мовлення;</p> <p>* читає вголос з достатньою швидкістю відповідно до орфоепічних і інтонаційних норм польської мови;</p> <p>* за допомогою темпу читання, тембру, гучності відображає особливості змісту, стилю, авторський задум тексту;</p> <p>* переглядає матеріал, розуміє основний зміст незнайомого тексту;</p> <p>* передбачає подальший розвиток подій у тексті;</p> <p>* вчить напам'ять або близько до тексту</p>	<p>незавершених діалогів та їх розігрування. Типи мовлення – опис, розповідь (повідомлення і оповідання), міркування (переконання). Усне монологічне мовлення.</p> <p>Види і зміст навчальної діяльності</p> <p>Усне і вибіркоче переказування тексту з оцінкою його змісту, структури, художньої своєрідності. Відновлення цілісної структури тексту. Усне заучування текстів. Усний стислий переказ тексту публіцистичного стилю. Усний опис, розповідь, міркування з метою переконання за самостійно укладеним планом (або запропонованим учителем). Усний стислий переказ розповідного художнього тексту з елементами опису місцевості. Усний вибіркочий переказ тексту з елементами опису пам'яток історії та культури в науковому стилі. Усний твір (навчальний та контрольний) на тему за вибором учителя.</p> <p>Читання</p> <p>Удосконалення техніки читання вголос і мовчки та розуміння самостійно прочитаних текстів, що належать до різних типів, стилів, жанрів.</p> <p>Виразне читання зі зрозумінням вголос текстів – монологів і діалогів з достатньою швидкістю (100-120 слів за хвилину). Читання мовчки і розуміння незнайомого тексту зі швидкістю 90 слів за хвилину. Оглядове читання та вдумливе читання навчальних текстів з переглядом матеріалу.</p> <p>Жанри для читання: стаття, інтерв'ю, оповідання, повість, новела, нарис, п'єса, замітка, легенди, байки, вірші, пісні, прислів'я та приказки. Стили мовлення: художній, публіцистичний, науковий, офіційно-діловий.</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>невеликі твори;</p> <p>* застосовує на письмі вивчені орфографічні й пунктуаційні правила;</p> <p>* поширює, згортає, трансформує речення;</p> <p>* пише зорово-слуховий і слуховий диктанти;</p> <p>* виконує умовно-комунікативні й комунікативні вправи в писемній формі;</p> <p>* докладно переказує в писемній формі прослухані та прочитані тексти, зокрема з елементами опису місцевості, пам'яток історії, культури в науковому стилі;</p> <p>* самостійно укладає складний план, конспект, робить тематичні виписки;</p> <p>* знаходить, виправляє помилки та недоліки в змісті, побудові, мовному оформленні укладеного висловлювання;</p> <p>* усвідомлює значення мови як найважливішого засобу спілкування, пізнання і впливу;</p> <p>* правильно вимовляє голосні й приголосні;</p> <p>* усвідомлює, що сполучення приголосних при вимові спрощуються, правильно їх вимовляє;</p>	<p>Письмо Розвиток навичок грамотного письма: виконання вправ на формування орфографічних і пунктуаційних навичок. Творче списування, письмо під диктовку слів, текстів, вправи на орфографічне промовляння, навчальні зорово-слухові, слухові диктанти; переклад слів і невеличких висловлювань, розгортання та згортання речень, писемні відповіді на питання. Виконання вправ на з'єднання простих речень у складні; на заміну, вставлення слів і словоформ; відповіді на питання. Контрольне списування (70-80 слів; кінець 1-го півріччя). Зорово-слуховий диктант як форма контролю в 1-му півріччі (80-90 слів) і слуховий диктант (70-80 слів) наприкінці навчального року.</p> <p>Розвиток умінь і навичок укладання писемних невеличких текстів (монолог, діалог) різних типів, стилів і жанрів. Формування умінь писати: переказ із додатковим творчим завданням, твір-опис, твір-міркування з епіграфом, інтерв'ю, текст розгорнутої відповіді; стислий переказ розповідного тексту з елементами опису місцевості в художньому стилі; вибіркового переказу розповідного тексту з елементами опису пам'яток історії та культури в науковому стилі. Контрольний твір на тему за вибором учителя (кількість сторінок – 0.75-1.0) Формування навичок конспектування та тематичних виписок.</p> <p>II. Мовна лінія (47 годин) Загальні відомості про мову Мова як найважливіший засіб спілкування, пізнання і впливу (1 год.).</p> <p>Повторення вивченого в 7 класі та розширення знань (2 год.)</p> <p>Фонетика. Орфоепія. Графіка Чергування голосних і приголосних звуків у коренях іменників і дієслів (поглиблення знань). Сполучення приголосних, їх спрощення та вимова (практично).</p> <p>Лексикологія і фразеологія (5 год.)</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>* розпізнає загальноживану і нейтральну лексику, емоційно та стилістично забарвлені слова, терміни, професіоналізми, діалектні, слова;</p> <p>* виділяє і вживає у власному мовленні офіційно-ділову лексику згідно з комунікативним завданням;</p> <p>* пояснює мету використання емоційно та стилістично забарвлених слів, спеціальних і діалектних слів у художньому творі;</p> <p>* зіставляє найуживаніші фразеологізми, прислів'я, приказки з українськими відповідниками, розуміє національно-культурну специфіку українських і польських фразеологізмів;</p> <p>* розмежує слова й форми слів, виділяє морфеми, основу слова;</p> <p>* знає і вживає складні та складноскорочені слова у власному мовленні, правильно узгоджує їх з іншими частинами мови;</p> <p>* вживає частини мови (самостійні та службові), утворені різними словотвірними способами, у власних висловлюваннях, користується словотвірним словником;</p> <p>* визначає в реченні частини мови, доводить приналежність слова до певної частини мови;</p> <p>* визначає рід іменника, в тому числі іменників спільного роду;</p> <p>* правильно відмінює іменники чоловічого, середнього, жіночого роду і іменники, що мають лише форму множини;</p> <p>* визначає форму іменника в реченні та його синтаксичну роль;</p> <p>* знаходить іменники у тексті, розуміє їх вплив на стилістичні особливості твору;</p>	<p>Повторення і поглиблення знань: лексика загальноживана, нейтральна, емоційно і стилістично забарвлені слова, терміни, професіоналізми, діалектні слова. Офіційно-ділова лексика. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Засвоєння <i>фразеологізмів</i>, прислів'їв, приказок. Зіставлення окремих прислів'їв, приказок у польській і українській мовах (<i>Trzymaj język za zębami</i> – укр. <i>Язику волі не давай</i>, <i>Korę lat!</i> – укр. <i>Скільки літ, скільки зим!</i>) Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Будова слова. Словотвір (5 год.) Складні слова.</p> <p>Сполучні морфеми (-о-, -о-, -и-, -і- / -у-) в складних словах. Утворення складноскорочених слів. Робота зі словотвірним словником.</p> <p>Морфологія (14 год.)</p> <p>Частини мови (повторення вивченого матеріалу та поглиблення знань)</p> <p>Іменник</p> <p>Рід іменника, особливості відмінкових закінчень (повторення і поглиблення знань).</p> <p>Іменники спільного роду (<i>sierota, śluga, gapa</i>). Відмінювання іменників середнього і жіночого роду. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини. Синтаксична роль іменників у реченні (закріплення знань). Робота з текстом: знаходження іменників, що мають лише форму множини, та іменників середнього і жіночого роду.</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>* знає морфологічні ознаки, синтаксичну роль прикметника;</p> <p>* визначає способи утворення вищого й найвищого ступенів порівняння прикметників, утворює просту та складну форми ступенів порівняння;</p> <p>* знає особливості утворення ступенів порівняння прикметників від інших основ (<i>dobry – lepszy, zły – gorszy</i>);</p> <p>* правильно вживає форми ступенів порівняння, зокрема в функції головних і другорядних членів речення;</p> <p>* визначає займенники в тексті, встановлює розряди займенника;</p> <p>* відмінює займенники різних розрядів;</p> <p>* помічає та виправляє помилки в написанні і вживанні займенників;</p> <p>* розпізнає дієслова активного і пасивного стану, зворотні, перехідні та неперехідні дієслова;</p> <p>* знаходить у тексті дієслова, утворює форми дійсного, умовного, наказового способу;</p> <p>* повідомляє про події у формах дійсного, умовного, наказового способу, правильно їх наголошує;</p> <p>* правильно сполучає дієслова з іменниками;</p> <p>* аналізує морфологічні та синтаксичні ознаки дієслів у межах вивченого матеріалу;</p> <p>* розуміє значення дієслів у тексті;</p> <p>* визначає морфологічні ознаки числівника, утворює відмінкові форми числівників, поєднує їх з іменниками;</p> <p>* відмінює прості та складені числівники, збірні (<i>dwoje, czworo</i>), дробові;</p> <p>* позначає за допомогою кількісних числівників час, за допомогою порядкових числівників – дату;</p> <p>* укладає речення з числівниками, правильно їх пише;</p>	<p>Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Прикметник</p> <p>Ступені порівняння прикметників, їх утворення. Вищий ступінь порівняння, його творення (проста і складна форми). Чергування звуків в основі прикметників. Прикметники, утворені від інших основ (<i>dobry – lepszy, zły – gorszy</i>). Найвищий ступінь порівняння (проста і складна форми). Синтаксична роль прикметників. Робота з текстом: вплив прикметників на виразність мовлення.</p> <p>Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Займенник</p> <p>Розряди займенників за значенням, їх відмінювання (повторення і поглиблення знань). Відмінювання займенників різних розрядів. Робота з текстом: знаходження займенників в тексті та аналіз їх функції в мовленні.</p> <p>Дієслово</p> <p>Дієслова активного і пасивного стану, зворотні дієслова (повторення і поглиблення знань). Перехідні і неперехідні дієслова. Способи дієслів (дійсний, умовний, наказовий) (з опорою на українську мову). Утворення дієслів умовного і наказового способу. Наголос у формах умовного способу дієслів. Синтаксична роль дієслів у реченні. Робота з текстом: розпізнавання дієслів у тексті; аналіз їх особливостей у відтворенні змісту (відображення часу; вживання у ролі присудка) та вплив на стилістичні ознаки тексту.</p> <p>Числівник</p> <p>Відмінювання простих і складених числівників. Збірні і дробові числівники (з опорою на українську мову). Відмінювання збірних числівників <i>dwoje, czworo</i>. Функціонування кількісних числівників у стандартних висловлюваннях при позначенні часу. Позначення за допомогою порядкових числівників дати.</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>* знаходить числівники у тексті, аналізує їх морфологічні та синтаксичні ознаки в межах вивченого матеріалу;</p> <p>* визначає розряди прислівників з опорою на українську мову;</p> <p>* утворює вищий і найвищий ступені порівняння прислівників (прості та складені форми);</p> <p>* вживає прислівники у власному мовленні, правильно їх вимовляє і пише;</p> <p>* знаходить прислівники у тексті, аналізує їх морфологічні і синтаксичні ознаки в межах вивченого матеріалу;</p> <p>* розуміє значення прислівників у тексті;</p> <p>* доцільно вживає прості й складні прийменники в усному та писемному мовленні для зв'язку слів у словосполученні, порівнює окремі прийменники в польській і українській мовах;</p> <p>* знаходить і розрізняє сполучники сурядності та підрядності в реченні;</p> <p>* вживає сполучники для зв'язку однорідних членів речення, частин складного речення, речень у тексті;</p> <p>* знаходить у тексті частки, знає про їхні функції, розрізняє розряди часток;</p> <p>* складає словосполучення і речення з модальними частками;</p> <p>* знаходить вигуки в тексті, виразно читає і інтонаційно правильно вимовляє речення з частками та вигуками;</p> <p>* має поняття про синтаксис як розділ</p>	<p>Синтаксична роль числівників у реченні. Робота з текстом: розпізнавання числівників у тексті; їх особливості у відтворенні змісту (точне відображення часу подій і фактів); вплив на стилістичні ознаки тексту.</p> <p>Прислівник</p> <p>Розряди прислівників (з опорою на українську мову) (повторення). Ступені порівняння прислівників (вищий, найвищий), прості та описові форми ступенів порівняння (практично). Синтаксична роль прислівників. Робота з текстом: використання прислівників у художніх, наукових, публіцистичних текстах.</p> <p>Службові частини мови</p> <p>Прийменник</p> <p>Прості й складні прийменники.</p> <p>Сполучник</p> <p>Загальні відомості про сполучники сурядності і підрядності. Уживання сполучників у простому і складному реченні.</p> <p>Частка: загальні відомості про функції, розряди часток (емоційні, модальні, оцінні тощо).</p> <p>Вигук, його значення, роль у реченні. Інтонаційне виокремлення вигуків.</p> <p>Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Синтаксис (6 год.)</p> <p>Поглиблення знань про словосполучення та просте і складне речення.</p> <p>Поняття про синтаксис як розділ граматики.</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>граматики;</p> <ul style="list-style-type: none"> * розрізняє види словосполучень за способами вираження головного слова; * знаходить прості й складні речення в тексті; * визначає прямий і непрямий порядок слів у реченні, поширює їх другорядними членами речення (обставинами, додатками, означеннями); * розрізняє головні й другорядні члени; * розпізнає підмет і присудок, виражені різними мовними засобами; * конструює і доречно вживає у мовленні речення зі звертанням, вставними словами; * розпізнає повні і неповні, двоскладні та односкладні речення, в тому числі односкладні прості речення з головним членом у формі присудка; <p>* знає сферу використання публіцистичного стилю;</p> <ul style="list-style-type: none"> * використовує публіцистичні мовні засоби впливу на співрозмовника; * продукує текст-міркування в публіцистичному стилі, підбирає переконливі аргументи для обґрунтування власної позиції; <p>* знає правила позначення на письмі звука <i>j</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> * правильно пише і обґрунтовує написання закінчення прикметників (-szy) після приголосних у вищому і найвищому ступенях; * правильно пише прийменники, частки <i>był, byś, byłmy, byście</i>, частки з іншими частинами мови; * знаходить і виправляє орфографічні помилки в написанні самостійних і службових частин 	<p>Словосполучення та його будова.</p> <p>Види словосполучень за способами вираження головного слова (повторення і поглиблення знань).</p> <p>Речення як одиниця мовної комунікації. Прості і складні речення (повторення). Порядок слів у реченні.</p> <p>Головні члени речення: підмет і присудок.</p> <p>Другорядні члени речення: означення, додаток, обставина.</p> <p>Способи вираження підмета (повторення, практично).</p> <p>Простий і складений (іменний і дієслівний) присудок.</p> <p>Речення зі звертанням, вставними словами (повторення і поглиблення знань).</p> <p>Повні і неповні речення. Двоскладні та односкладні речення.</p> <p>Односкладні прості речення з головним членом у формі присудка.</p> <p>Робота з текстом: виділення в тексті простих речень зі звертанням, відокремленими членами, вставними словами; повних і неповних, односкладних і двоскладних речень; відпрацювання поняття про їх роль у тексті.</p> <p>Стилістика (3 год.)</p> <p>Повторення і поглиблення поняття про стилі мовлення та їх особливості</p> <p>Публіцистичний стиль: сфера використання, функції, адресат.</p> <p>Мовні особливості публіцистичного стилю і жанру інтерв'ю.</p> <p>Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Орфографія (8 год.)</p> <p>Повторення і поглиблення знань з орфографії</p> <p>Позначення звука <i>j</i> на письмі.</p> <p>Правопис закінчень прикметників (-szy) після приголосних у вищому і найвищому ступенях.</p> <p>Правопис деяких прийменників (<i>naprzód, wkrótce, po cichu</i>).</p> <p>Правопис часток <i>był, byś, byłmy, byście</i>.</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>мови на вивчені правила;</p> <p>* правильно ставить і обґрунтовує розділові знаки в реченнях з однорідними членами, звертанням, вставними словами, з прямою мовою, при діалозі;</p> <p>* обґрунтовує і правильно ставить тире між підметом і присудком;</p> <p>* знаходить і виправляє пунктуаційні помилки на вивчені правила;</p> <p>* має певні знання про національно-культурне значення польської усної народної творчості, роль художньої літератури, Біблії, міфів у формуванні світогляду людини (з урахуванням досвіду поляків, що проживають на території України);</p> <p>* знає тематичні групи слів, що відбивають специфіку польської матеріальної культури;</p> <p>* сприймає та оцінює почуті, прочитані відомості, добирає з них інформацію, необхідну для досягнення комунікації;</p> <p>* читає і розуміє різні за стилями і жанрами тексти, залучені до ознайомлення за темою спілкування;</p> <p>* бере участь в обговоренні теми, висловлює власні думки, міркування та переживання;</p> <p>* знає про видатних особистостей у галузі культури, про певні традиції, культуру, звичаї польського народу та поляків, які мешкають на території України (стосунки між людьми, національне мистецтво);</p> <p>* має уявлення про розвиток польської літератури; про дитячу літературу, твори про шкільне життя польських дітей, порівнює їх з традиціями українців;</p> <p>* знає імена відомих поляків, що створювали славу польському народу як у минулі часи, так і сьогодні;</p> <p>* сприймає важливість сімейних традицій і знає своє походження; намагається вивчати свій родовід;</p> <p>* розуміє внесок поляків у світову культуру;</p>	<p>Повторення і поглиблення знань з пунктуації (3 год.)</p> <p>Розділові знаки в простому реченні, а також у реченнях з однорідними членами, звертанням, вставними словами, з прямою мовою, при діалозі (повторення). Тире між підметом і присудком.</p> <p>Повторення вивченого матеріалу (1 год.)</p> <p>III. Соціокультурна лінія</p> <p>Орієнтовна тематика спілкування та рекомендовані тексти:</p> <p>Усна народна творчість. Роль художньої літератури у формуванні світогляду людини (твори класиків польської літератури Я. Кохановського, І. Красицького, Ф. Карпинського, А. Міцкевича, Ю. Словацького, Я. Лушчевської, Е. Ожешко, В.С. Реймонта, К.І. Галчинського, Л. Стаффа, К. Вежинського, Ю. Тувіма, Я. Бжехви, С. Лема, Ч. Мілоша, В. Шимборської, С. Ружевица).</p> <p>Біблія та її значення. Шкільне життя. Права людини, учня. Наука і нові відкриття. Технології майбутнього. Позакласні заходи (олімпіади, конкурси, художня самодіяльність).</p> <p>Моя родина. Людина і пам'ять про неї. Стосунки з людьми (близькими, друзями, сусідами, незнайомими особами) (твори І. Ландау, Д. Тераковської, І. Юргелевічової, М. Мусерович, К. Сесіцької, Л. Легут, Р. Косіка).</p> <p>Мої друзі. Рідний край. Знайомство з Труймястом – Гданськ, Гдиня, Сопот. Польські історичні пам'ятки, пам'ятки архітектури і природи. Внесок поляків у світову культуру. Відомі поляки (М. Копернік, Я. Гевелій, Ю. Хелмонський, К. Шимановський, Е. Малиновський, Я. Остерва, Ю. Махульський,</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>* знає 2-3 афоризми напам'ять;</p> <p>* знає імена вчених, видатних людей мистецтва та літератури рідного краю, відтворює зміст їх творів і наукових робіт (стихло): 1-2 імені (за вибором учня або вчителя);</p> <p>* усвідомлює і визначає мотив, мету власної пізнавальної та життєтворчої діяльності,</p> <p>* планує діяльність для досягнення мети, розподіляючи її на окремі етапи;</p> <p>* здійснює намічений план за допомогою дібраних методів і принципів;</p> <p>* оцінює проміжні та кінцеві результати пізнавальної діяльності, вносить необхідні корективи;</p> <p>* аналізує мовні й позамовні поняття, явища, закономірності, порівнює, узагальнює та конкретизує їх, робить висновки на основі спостережень;</p> <p>* виділяє головне з другорядного, моделює мовні й позамовні поняття, явища, закономірності;</p> <p>* уявляє словесно описувані предмети, явища;</p> <p>* прогнозує подальший розвиток явищ;</p> <p>* переносе раніше засвоєні знання і вміння в нову ситуацію;</p> <p>* помічає і формулює проблеми в процесі навчання й життєтворчості;</p> <p>* усвідомлює будову предмета вивчення;</p> <p>* робить припущення щодо способу розв'язання певної проблеми;</p> <p>* добирає аргументи для доведення власної думки;</p> <p>* спростовує хибні припущення і твердження;</p> <p>* помічає і цінує красу в мовних явищах, у природі, творах мистецтва, вчинках людей і результатах їхньої діяльності;</p> <p>* спроможний критично оцінити відповідність власних вчинків загальнолюдським моральним нормам, усувати помічені невідповідності;</p> <p>* здатний уявити себе на місці інших людей;</p> <p>* має переконання, що творити добро словом і ділом є обов'язком кожної людини.</p> <p>* толерантно ставиться до чужої думки та досвіду;</p> <p>* знайомиться з творами літератури, культурою, традиціями поляків, толерантно ставиться до культурних надбань інших народів;</p>	<p>Я. Гайос).</p> <p>Література для дітей і юнацтва.</p> <p>Літературне та мистецьке краєзнавство: знайомство з іменами і творами поетів, письменників, художників, скульпторів, видатних учених рідного краю польського походження (за вибором учнів або вчителя).</p> <p>IV. Діяльнісна лінія</p> <p>Подальший розвиток організаційно-контрольних умінь: визначати мету власної пізнавальної діяльності, планувати власні дії для досягнення мети, здійснювати заплановане, оцінювати одержаний результат. Формування, розвиток та удосконалення (в залежності від етапів навчання) пізнавальних, творчих, естетичних та етичних умінь учнів. Розвиток та удосконалення умінь самостійно знаходити необхідну інформацію для виконання поставлених завдань та обробляти її. Вдосконалення умінь працювати з комп'ютером для виконання навчальних завдань з предмета. Закріплення умінь працювати в команді, в групах, парах, приймати колективні рішення та умінь толерантно ставитися до чужої думки, адекватно реагувати на зауваження, враховувати їх при відпрацюванні завдань. Подальший розвиток аналітичних навичок для виконання завдань порівняльного характеру. Розвиток навичок обов'язкового і точного виконання поставлених завдань, розвиток творчої ініціативи та креативних підходів до виконання поставлених завдань. Розвиток навичок адекватного сприйняття культури поляків та інших народів світу; поваги до культурних надбань українського, польського народів та інших представників етносів, зокрема тих, що мешкають на території України.</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
* вміє працювати самостійно, в групах, парах; сприймає допомогу дорослих.	

9 клас

(70 годин; 2 години на тиждень)

(із них: 5 годин – на повторення матеріалу

на початку та наприкінці навчального року; 2 години – резервні)

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>Учень:</p> <p>* удосконалює навички вміння уважно слухати й розуміти з першого прослуховування тексти-монологи, діалоги, полілоги різних жанрів і стилів;</p> <p>* розуміє зміст почутого тексту;</p> <p>* оцінює зміст, встановлює причинно-наслідкові зв'язки;</p> <p>* розуміє тему, авторську позицію, основну думку тексту та її розвиток, емоційно-експресивну, стильову і художню своєрідність текстів;</p> <p>* усно складає діалоги різних типів, у тому числі полемічного характеру;</p> <p>* відновлює пропущені репліки в діалозі;</p> <p>* продовжує діалоги в межах стереотипних ситуацій із застосуванням етикетних формул;</p>	<p>I. Мовленнєва лінія (21 год.)</p> <p>Аудіювання Удосконалення навичок сприймання і розуміння на слух незнайомих текстів, що належать до різних типів, стилів, жанрів мовлення.</p> <p>Сприймання на слух, розуміння художнього тексту (обсяг – 700-800 слів; тривалість звучання – 7-8 хвилин) і текстів інших стилів (обсяг – 600- 700 слів; тривалість звучання – 6-7 хвилин). Форми аудіювання:</p> <p>* з опорою на написаний текст – монолог, діалог, полілог (читання вчителем, читання учнем, аудіозапис);</p> <p>* без опори на написаний текст-монолог, діалог або полілог (читання вчителем, учнем, аудіозапис, радіо- і телепередача, навчальний фільм тощо).</p> <p>Аудіювання текстів, різних за:</p> <p>* жанрами (байки, легенди, притча, прислів'я, афоризми, вірші, поеми, оповідання, повість, новела, стаття, нарис, інструкція);</p> <p>* стилями (розмовний, художній, публіцистичний, науковий, науково-популярний, офіційно-діловий);</p> <p>* типами (опис, розповідь, роздум),– з дотриманням вимог щодо визначення теми, основної думки тексту та її розвитку, визначенням авторської позиції, стильової і художньої своєрідності тексту.</p> <p>Говоріння Усне діалогічне мовлення обсягом 9-10 реплік для двох учнів.</p> <p>Удосконалення умінь і навичок укладання діалогів різних типів. Розвиток навичок укладання і розігрування діалогів полемічного характеру на основі матеріалу прослуханих і прочитаних текстів.</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>* перекладає текст;</p> <p>* дотримується вимог правильності, точності, логічності, чистоти, доцільності, виразності мовлення;</p> <p>* усно складає монологічні висловлювання різних типів мовлення, у тому числі за самостійно укладеним, спільно розробленим або запропонованим учителем планом;</p> <p>* надає тексту заголовок, докладно або вибірково переказує, визначає тему (широку, вузьку), основну думку тексту;</p> <p>* складає питання до тексту і відповідає на них;</p> <p>* витлумачує значення найуживаніших слів за допомогою словника, коментарів до тексту, з опорою на контекст, добирає синоніми або антоніми;</p> <p>* усно укладає в логічній послідовності опис, розповідь, міркування, надає коментарі до висловленого положення і аргументацію власної точки зору, узагальнює, підводить підсумки;</p> <p>* заучує напам'ять вірші та невеликі твори монологічного й діалогічного характеру;</p> <p>* перекладає текст з української мови на польську;</p> <p>* відновлює речення та порушену цілісність тексту, продовжує перерваний текст;</p> <p>* характеризує стильову і художню своєрідність тексту;</p> <p>* продукує усне контрольне монологічне висловлювання, переказ на тему, запропоновану вчителем;</p>	<p>Інсценування тексту, імітація зразка, відновлення діалогів з пропусками, продовження незавершених діалогів та їх переклад. Удосконалення навичок укладання і розігрування діалогів за заданими ситуативними параметрами, темою, метою (з дотриманням вимог правильності, точності, логічності, чистоти, доцільності, виразності мовлення), з урахуванням підготовленості співрозмовника до сприйняття інформації, з використанням невербальної комунікації (погляди, жести, міміка).</p> <p>Усне монологічне мовлення</p> <p>Типи мовлення – опис, розповідь (повідомлення), міркування з аргументацією власної точки зору, узагальненням підсумків.</p> <p>Види і зміст навчальної діяльності</p> <p>Усне докладне і вибіркоче переказування тексту з оцінкою його змісту, структури, стильової та художньої своєрідності. Укладання питань за тестом, пояснення значень незнайомих слів за допомогою тлумачного, перекладного словників, відновлення речень і порушеної цілісності тексту, імітація зразка. Усна трансформація текстів і їх заучування. Визначення теми (широкої, вузької), виявлення основної думки тексту, надання йому заголовка, продовження незакінченої думки тексту. Усний твір-міркування на морально-етичну тему. Усний переказ, твір (контрольний) на тему за вибором учителя.</p> <p>Читання</p> <p>Удосконалення техніки читання вголос і мовчки, розуміння самостійно прочитаних текстів, що належать до різних типів, стилів, жанрів.</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>* виразно і швидко читає тексти різних стилів, типів, жанрів мовлення зі швидкістю 100-120 слів на хвилину відповідно до орфоепічно-інтонаційних норм польської мови;</p> <p>* інтонаційно, силою голосу висловлює своє ставлення до подій, зображених у тексті;</p> <p>* проглядає матеріал, розуміє основний зміст незнайомого тексту;</p> <p>* передбачає подальший розвиток подій;</p> <p>* застосовує вибіркоче читання з метою пошуку потрібної інформації;</p> <p>* застосовує вивчені орфографічні і пунктуаційні правила на письмі;</p> <p>* поширює, згортає, трансформує речення;</p> <p>* перекладає невеличкі тексти, пише відповіді на питання, зорово-слуховий і слуховий диктанти;</p> <p>* пише докладний, стислий переказ із додатковим творчим завданням, твори різних видів з використанням допоміжних матеріалів і без них;</p> <p>* орієнтується в межах теми, добирає мікротеми, елементи змісту, мовні засоби згідно з задумом;</p> <p>* укладає складний план, систематизує зібраний матеріал;</p> <p>* пише стислий переказ на основі прослуханого, зберігає стиль тексту;</p> <p>* редагує чернетку, виправляє помилки;</p> <p>* пише контрольний твір на тему за вибором учителя або учня;</p> <p>* визначає типovu ситуацію спілкування і характерні для польської мови правила мовлення;</p>	<p>Виразне читання вголос зі зрозумінням текстів різних стилів і жанрів (зі швидкістю 100-120 слів на хвилину), з урахуванням засобів зв'язку речень у тексті.</p> <p>Читання мовчки і розуміння незнайомого тексту зі швидкістю 90 слів за хвилину.</p> <p>Перегляд тексту в пошуках потрібної або цікавої інформації.</p> <p>Читання мовчки і розуміння науково-популярних текстів.</p> <p>Жанри для читання: оповідання, повісті, новели, нариси, п'єси, замітка, інструкція, легенди, байки, вірші, пісні, афоризми, прислів'я, приказки, статті.</p> <p>Стили мовлення: художній, публіцистичний, науковий, науково-публіцистичний, офіційно-діловий.</p> <p>Письмо</p> <p>Розвиток навичок грамотного письма:</p> <p>виконання вправ на формування орфографічних і пунктуаційних навичок. Творче списування, письмо під диктовку слів, текстів; вправи на орфографічне промовляння, навчальні зорово-слухові, слухові диктанти; переклад слів і невеличких текстів, розгортання та згортання речень, писемні відповіді на питання.</p> <p>Виконання вправ на з'єднання простих речень у складні; на заміну, вставлення слів і словоформ; відповіді на питання.</p> <p>Контрольний, зорово-слуховий диктант як форма контролю в 2-ому півріччі (90-100 слів), слуховий диктант (80-90 слів) в кінці 1-го півріччя і наприкінці навчального року.</p> <p>Удосконалення умінь і навичок укладання писемних текстів (монолог, діалог) різних типів, стилів, жанрів:</p> <p>перекази з додатковим творчим завданням, твори різних видів з використанням допоміжних матеріалів і без них.</p> <p>Розвиток умінь і навичок написання творів на суспільно важливу тему, морально-етичну тему. Удосконалення умінь писати заяви, автобіографію.</p> <p>Контрольний твір (тема за вибором учителя або учня; кількість сторінок – 1–1,25).</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>* знаходить, виправляє помилки і недоліки в змісті, побудові, мовному оформленні укладеного висловлювання;</p> <p>* орієнтується в межах теми, бере участь в обговоренні;</p> <p>* знає фонетичні ознаки голосних і приголосних звуків;</p> <p>* правильно вимовляє (відповідно до орфоепічних норм польської мови) уподібнені за дзвінкістю / глухістю приголосні, префікси та прийменники (<i>przed, przy</i>), звук <i>w</i> після глухих приголосних, ненаголошені слова;</p> <p>* вміє правильно ставити логічний наголос у реченні та інтонувати;</p> <p>* розрізняє активну і пасивну лексику (архаїзми, історизми, неологізми);</p> <p>* вживає у власному мовленні власні імена людей і географічні назви згідно з комунікативним завданням;</p> <p>* розмежовує власні імена людей і географічні назви у складі фразеологізмів;</p> <p>* зіставляє найуживаніші фразеологізми, прислів'я, приказки з аналогічними українськими;</p> <p>* розмежовує різні способи творення іменників, дієслів та інших частин мови (в тому числі слова, утворені за допомогою суфіксації, префіксації, суфіксально-префіксального способу, складання тощо);</p> <p>* утворює і вживає похідні іменники, похідні дієслова та інші частини мови, правильно узгоджує їх у висловлюванні;</p> <p>* застосовує знання і вміння з морфеміки, словотвору в практиці правопису, у власному мовленні;</p>	<p>II. Мовна лінія (47 год.) Загальні відомості про мову</p> <p>Мова і мовлення. Культура польського мовлення(1 год.).</p> <p>Повторення вивченого у 8 класі та розширення знань (4 год.)</p> <p>Фонетика. Орфоепія. Графіка</p> <p>Характеристика голосних і приголосних звуків у польській мові (узагальнення знань). Уподібнення приголосних звуків за дзвінкістю / глухістю. Вимова префіксів і прийменників <i>przed, przy</i>, звука <i>w</i> після глухих приголосних. Ненаголошені слова (практично). Логічний наголос у реченні. Інтонація.</p> <p>Лексикологія і фразеологія (5 год.) Розширення та узагальнення знань.</p> <p>Активна і пасивна лексика польської мови. Застарілі слова (архаїзми, історизми); неологізми. Власні імена людей і географічні назви (з опором на українську мову). Застарілі слова, неологізми, власні імена людей, географічні назви у складі польських фразеологізмів. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Будова слова. Словотвір (5 год.) Розширення та узагальнення знань.</p> <p>Похідні іменники та їх утворення. Похідні дієслова та специфіка їх утворення. Особливості творення інших частин мови (практично).</p> <p>Морфологія (12 год.)</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>* правильно відмінює і вживає у мовленні іменники чоловічого, середнього, жіночого роду та іменники, що викликають труднощі (<i>ręka, przyjaciel, człowiek, brat, rok</i> тощо);</p> <p>* знаходить у реченні невідмінювані іменники, порівнює їх з українськими відповідниками, правильно вживає у власному мовленні;</p> <p>* визначає форму іменника в реченні, його синтаксичну роль;</p> <p>* знаходить іменники в тексті, розуміє їх вплив на стилістичні особливості твору;</p> <p>* утворює вищий і найвищий ступені порівняння прикметників, у тому числі від інших основ;</p> <p>* має уявлення про повні та короткі форми прикметників, їх функцію у реченні;</p> <p>* правильно відмінює займенники різних розрядів;</p> <p>* знає особливості вживання особових (<i>ja, ty, on, ona, ono, my, wy, oni, one</i>), вказівних займенників (<i>to, tam, ten</i>) та означальних займенників (<i>wszystek, wszelki, każdy</i>);</p> <p>* помічає і виправляє помилки в написанні та вживанні займенників;</p> <p>* правильно дієвідмінює дієслова в однині і множині, зокрема ті, що викликають труднощі (<i>móc, iść, wziąć, ciągnąć, rosnąć, pleść, siąść, stać</i>);</p> <p>* розуміє особливості творення форм минулого часу дієслів типу <i>zacząć, ciągnąć</i>, правильно їх утворює;</p> <p>* знаходить дієслова у тексті, аналізує їх</p>	<p>Частини мови: розширення та узагальнення знань</p> <p>Іменник</p> <p>Відмінювання іменників (повторення і поглиблення знань).</p> <p>Відмінювання іменників, що викликають труднощі в написанні (<i>ręka, przyjaciel, człowiek, brat, rok</i> тощо).</p> <p>Невідмінювані іменники (з опорою на українську мову).</p> <p>Синтаксична роль іменників у реченні (закріплення знань).</p> <p>Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Прикметник</p> <p>Ступені порівняння прикметників (повторення і поглиблення знань).</p> <p>Повні і короткі форми прикметників (<i>wesoły – wesół, pełny – pełen</i>), їх функція у реченні. Синтаксична роль прикметників. Робота з текстом: вплив прикметників на виразність мовлення.</p> <p>Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Займенник</p> <p>Відмінювання займенників різних розрядів (повторення і поглиблення знань).</p> <p>Особливості вживання особових (<i>ja, ty, on, ona, ono, my, wy, oni, one</i>), вказівних займенників (<i>to, tam, ten</i>) та означальних займенників (<i>wszystek, wszelki, każdy</i>).</p> <p>Робота з текстом: знаходження займенників у тексті; коментування їх написання та визначення функції в тексті.</p> <p>Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Дієслово</p> <p>Дієслова, що викликають труднощі при дієвідмінюванні (<i>móc, iść, wziąć, ciągnąć, rosnąć, pleść, siąść, stać</i>).</p> <p>Форми минулого часу дієслів типу <i>zacząć, ciągnąć</i>.</p> <p>Активний і пасивний стан дієслів.</p> <p>Синтаксична роль дієслів у реченні. Робота з текстом: розпізнавання дієслів у тексті; аналіз</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>морфологічні та синтаксичні ознаки в межах вивченого матеріалу; * розуміє значення дієслів у тексті;</p> <p>* знає загальне значення, морфологічні ознаки дієприкметника, його синтаксичну роль; * відрізняє дієприкметники від прикметників; * визначає дієприкметники активного і пасивного стану, засоби їх утворення; * знаходить у реченні дієприкметники, безособові форми дієслів на <i>-no-</i>, <i>-to-</i>; * використовує дієприкметники і дієприкметникові звороти у власному мовленні;</p> <p>* знає загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль дієприслівника; * визначає вид і час дієприслівників, дієприслівники доконаного та недоконаного виду; * знаходить у реченні дієприслівники; * правильно пише дієприслівники, правильно інтонує речення з дієприслівниками; * використовує дієприслівники у власному мовленні;</p> <p>* визначає розряди числівників, зокрема неозначені числівники, вживає їх в усному мовленні; * складає і правильно пише речення з числівниками; * знаходить числівники в тексті, аналізує їх морфологічні та синтаксичні ознаки у межах вивченого матеріалу; * розуміє значення числівників у тексті;</p> <p>* знає про способи утворення прислівників від інших частин мови, зокрема від якісних прикметників; * вживає у мовленні, правильно пише прислівники; * знаходить прислівники у тексті, аналізує їх морфологічні та синтаксичні ознаки в межах вивченого матеріалу;</p>	<p>їх особливостей у відтворенні змісту (відображення часу; вживання в ролі присудка), творення форм минулого часу та вплив на стилістичні ознаки тексту.</p> <p>Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Безособові форми дієслів на <i>-no-</i>, <i>-to-</i>. Робота з текстом: виокремлення у тексті активних і пасивних дієприкметників, безособових форм на <i>-no-</i>, <i>-to-</i>. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Дієприслівник як незмінна форма дієслова, загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Вид і час дієприслівників. Дієприслівники доконаного та недоконаного виду. Робота з текстом: виокремлення в тексті дієприслівників доконаного та недоконаного виду.</p> <p>Числівник Лексико-граматичні розряди числівників (повторення і поглиблення знань). Неозначені числівники (<i>kilka</i>, <i>kilkoro</i>, <i>kilkanaście</i>). Синтаксична роль числівників у реченні. Робота з текстом: розпізнавання числівників у тексті; особливості у відтворенні змісту; вплив на стилістичні ознаки тексту.</p> <p>Прислівник Утворення прислівників. Відприкметникові прислівники (якісні) (<i>miło</i>, <i>lekko</i>, <i>wolno</i>). Синтаксична роль прислівників. Робота з текстом: використання прислівників у художніх, наукових, публіцистичних текстах.</p> <p>Службові частини мови: прийменник, сполучник, частка</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>* використовує службові частини мови в усному і писемному мовленні; * знаходить і розрізняє прийменник і прийменникове словосполучення; * правильно вживає сполучники <i>i, a, ale, lecz, lub</i> у простому і складному реченнях; * знаходить у реченні частки, вигуки, визначає їх функції;</p> <p>* знає ознаки складного речення; * визначає складне речення з безсполучниковим і сполучниковим (сурядним і підрядним) зв'язком; * розпізнає складносурядне речення, його будову, засоби зв'язку між частинами речення в ньому; * розрізняє складнопідрядне речення, його будову, засоби зв'язку між частинами речення в ньому; * конструює і доречно вживає в мовленні основні види складнопідрядних речень, речення з кількома підрядними частинами, а також безсполучникові складні речення; * знаходить складні речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку; * вживає пряму і непряму мову, замінює пряму мову непрямою; * будує речення в формі діалогу, з залученням цитат для передачі чужої мови;</p> <p>* визначає типову ситуацію спілкування, характерну для різних стилів, зокрема для наукового і офіційно-ділового; * запам'ятовує і відтворює основні положення</p>	<p>(повторення і поглиблення знань)</p> <p>Прийменник і прийменникове словосполучення. Вживання сполучників <i>i, a, ale, lecz, lub</i> у простому і складному реченнях. Частка та її функції. Вигук, його функції у реченні. Робота з текстом: виокремлення часток, вигуків та аналіз їх функцій у тексті.</p> <p>Синтаксис (6 год.)</p> <p>Складне речення та його ознаки</p> <p>Складне речення з безсполучниковим і сполучниковим (сурядним і підрядним) зв'язком. Складносурядне речення, його будова і засоби зв'язку в ньому. Смислові зв'язки між частинами складносурядного речення. Складнопідрядне речення, його будова і засоби зв'язку в ньому. Основні види складнопідрядних речень: з підметовими, присудковими, означальними, з'ясувальними, обставинними (місця, часу, способу дії, ступеня і міри, причини, мети, умови, наслідкові, допустові) та іншими підрядними частинами. Складнопідрядне речення з кількома підрядними частинами. Безсполучникове складне речення. Смислові відношення між частинами безсполучникового складного речення. Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку. Пряма і непряма мова як засоби передачі чужої мови. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як засіб передачі чужої мови. Діалог (повторення, практично). Робота з текстом: виділення в тексті складних речень, різних за ознаками; цитат, діалогів і розширення поняття про їх функції у тексті.</p> <p>Стилістика (2 год.)</p> <p>Повторення і поглиблення поняття про стилі мовлення та їх особливості</p> <p>Стил і типи мовлення (узагальнення вивченого). Науковий і офіційно-діловий стилі: типова ситуація спілкування, мовні особливості.</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>тексту наукового і офіційно-ділового стилю зі збереженням стилевих особливостей, засобів зв'язку; * має уявлення про правила офіційного спілкування;</p> <p>* знає правила написання географічних назв і слів, похідних від них, частки <i>nie</i> з дієприкметниками та дієприслівниками, перевіряє написане; * правильно пише й обґрунтовує написання дієприслівникових форм на <i>-wszy, -wszy</i>, похідних прийменників і сполучників; * знаходить, виправляє орфографічні помилки в написанні повнозначних і службових частин мови на вивчені правила;</p> <p>* обґрунтовує і правильно ставить кому в складносурядному та складнопідрядному реченні, а також у безсполучниковому складному реченні з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку; * знаходить, виправляє пунктуаційні помилки на вивчені правила; * визначає лексичні, морфологічні, синтаксичні засоби зв'язку речень у тексті;</p> <p>* має певні знання про національно-культурне значення польської усної народної творчості, роль художньої літератури, про національні звичаї, традиції, свята, національний характер поляків (з урахуванням досвіду поляків, що проживають на території України); * знає тематичні групи слів, що відбивають специфіку польської матеріальної культури; * сприймає і оцінює почуті, прочитані відомості, добирає з них інформацію, необхідну для досягнення комунікації; * читає і розуміє різні за стилями та жанрами</p>	<p>Засоби зв'язку в науковому тексті. Жанри наукового стилю: тези, конспект, реферат, заява, автобіографія. Правила офіційного спілкування. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня).</p> <p>Орфографія (9 год.) Повторення і поглиблення знань з орфографії</p> <p>Правопис географічних назв і слів, похідних від них. Написання частки <i>nie</i> з дієприкметниками та дієприслівниками. Правопис дієприслівникових форм на <i>-wszy, -wszy</i>. Написання похідних прийменників і сполучників. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня)</p> <p>Пунктуація: розширення та узагальнення знань (3 год.)</p> <p>Розділові знаки між частинами складносурядного речення. Розділові знаки у складнопідрядному реченні. Розділові знаки у безсполучниковому складному реченні з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку. Практичне засвоєння матеріалу: робота з текстами (за вибором учителя та учня)</p> <p>Повторення вивченого матеріалу (1 год.)</p> <p>III. Соціокультурна лінія</p> <p>Орієнтовна тематика спілкування та рекомендовані тексти:</p> <p>Світова та слов'янська усна народна творчість, польські легенди. Давньогрецька міфологія. Національні звичаї, традиції, свята. Фольклор польських гуралів. Початки польської художньої літератури («Польська хроніка Галла Аноніма», «Богородиця»б «Сатира на лівих селян»). Твори майстрів польського художнього слова (І. Красицький, М. Рей, Я. Кохановський, А. Міцкевич, Г. Сенкевич, В.С. Реймонт, М. Конопницька, Я. Бжехва, А. Асник, Я. Каспрович, К. Пшерва-Тетмаєр, М.</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>тексти, залучені до ознайомлення за темою спілкування;</p> <p>* бере участь у обговоренні теми, висловлює власні думки, міркування і переживання;</p> <p>* знає про видатних особистостей в галузі культури, про певні традиції, культуру, звичаї польського народу та поляків, які мешкають на території України (стосунки між людьми, національне мистецтво, моральні цінності);</p> <p>* має певне уявлення про розвиток польської класичної літератури; про дитячу літературу, твори для юнацтва, порівнює їх з традиціями українців;</p> <p>* знає імена відомих поляків, що створювали славу польському народу як у минулі часи, так і сьогодні;</p> <p>* сприймає важливість сімейних традицій і знає своє походження; намагається вивчати свій родовід;</p> <p>* сприймає основні цінності життя; цінує власне здоров'я і здоров'я оточуючих;</p> <p>* розуміє внесок поляків у світову культуру;</p> <p>* знає 2-3 афоризми та 1-2 вірші напам'ять;</p> <p>*знає імена вчених, видатних діячів мистецтва та літератури рідного краю (польського походження) і відтворює зміст їх творів, наукових робіт (стисло): 1-2 ім'я (за вибором учня або вчителя);</p> <p>* усвідомлює, визначає мотив і мету власної пізнавальної та життєтворчої діяльності;</p> <p>* планує діяльність для досягнення мети, розподіляючи її на окремі етапи;</p> <p>* оцінює проміжні і кінцеві результати пізнавальної діяльності, вносить необхідні корективи;</p> <p>* аналізує мовні та позамовні поняття, явища, закономірності, порівнює, узагальнює, конкретизує їх, робить висновки на основі спостережень;</p> <p>* виділяє головне з другорядного, моделює мовні й позамовні поняття, явища, закономірності;</p> <p>* уявляє словесно описувані предмети, явища, фантазує на основі сприйнятого;</p> <p>* прогнозує подальший розвиток явищ;</p> <p>* переносе раніше засвоєні знання і вміння в нову ситуацію;</p> <p>* помічає, формулює проблеми в процесі навчання і життєдіяльності;</p> <p>* усвідомлює будову предмета вивчення;</p> <p>* робить припущення щодо способу</p>	<p>Павліковська-Ясножевська, Я. Парандовський, М. Ванькович, К. І. Галчинський, Л. Стафф, С. Лем, Я. Лехонь, Ч. Мілош, В. Шимборська, Т. Ружевиц, О. Токарчук, Д. Тераковська).</p> <p>Шкільне життя. Навчальні досягнення, мої мрії. Письменники і поети про шкільне життя. В моїй родині. Шанобливе ставлення до батьків, рідних.</p> <p>Мій дім.</p> <p>Філософія та її джерела. Моральні цінності людини.</p> <p>Пори року в польській літературі.</p> <p>Гірський туризм у Польщі.</p> <p>Наше майбутнє у XXI ст..</p> <p>Визначні постаті польської культури.</p> <p>Літературне та мистецьке краєзнавство: знайомство з іменами і творами поетів та письменників, художників, скульпторів, видатних учених рідного краю польського походження (за вибором учнів або вчителя).</p> <p>IV. Діяльнісна лінія</p> <p>Удосконалення організаційно-контрольних умінь, як-от: визначати мету власної пізнавальної діяльності, планувати власні дії для досягнення мети, здійснювати заплановане, оцінювати одержаний результат. Розуміння гуманістичного сприйняття дійсності та формування світогляду і світу цінностей учнів, соціальних основ, що спираються на колективізм, приязнь, почуття відповідальності, умінь ефективно діяти задля власних потреб і для потреб інших людей. Удосконалення пізнавальних, творчих, естетичних та етичних умінь учнів.</p> <p>Розвиток та удосконалення вмінь креативно підходити до виконання поставлених завдань. Формувати адекватне сприйняття дійсності, подій і вміння толерантно висловлювати власні почуття.</p> <p>Удосконалення вмінь виконувати навчальні завдання за комп'ютером.</p> <p>Закріплення вмінь і навичок роботи в команді, у групах, парах; прийняття колективних рішень, умінь толерантно ставитися до чужої думки,</p>

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів	Зміст навчального матеріалу
<p>розв'язання певної проблеми, добирає аргументи для його доведення;</p> <ul style="list-style-type: none"> * спростовує хибні припущення і твердження; * помічає, цінує красу в мовних явищах, у природі, творах мистецтва, у вчинках людей і результатах їхньої діяльності; * спроможний критично оцінити відповідність власних вчинків загальнолюдським моральним нормам, усувати помічені невідповідності; * здатний уявити себе на місці інших людей; * має переконання, що творити добро словом і ділом є обов'язком кожної людини; * толерантно ставиться до чужої думки та досвіду; * знайомиться з творами літератури, культурою, традиціями поляків, толерантно ставиться до культурних надбань інших народів; * вміє працювати самостійно, в групах, парах; * сприймає допомогу старших. 	<p>адекватно реагувати на зауваження, враховувати їх при відпрацюванні завдань. Подальший розвиток аналітичних навичок для виконання завдань порівняльного характеру; Розвиток навичок обов'язкового виконання завдання на засадах науковості, творчої ініціативи та креативних підходів. Виховання засобами предмета толерантного ставлення до поглядів і переконань інших людей, поваги до інших культур, адекватного сприйняття культури поляків, інших народів світу; розвиток почуття приналежності до регіональної, національної, європейської спільноти, формування патріотичних настанов. Формування вмінь поводити себе вибірково: відповідно до загальноприйнятих принципів суспільного життя, власних переконань, всупереч моді, рекламі і груповому тиску. Удосконалення умінь приймати самостійні рішення в різних життєвих ситуаціях.</p>

Використання ІКТ у навчальному процесі

Перегляд телепередач для дітей, театральних спектаклів, фільмів (пригодницьких, про подорожі), екранізацій художніх творів (комедій, вестернів, історичних фільмів, легенд, міфів тощо), прослуховування радіопередач.

Перегляд навчальних популярно-наукових і документальних фільмів. Перегляд репродукцій картин, скульптур, ілюстрацій, фотографій, пов'язаних з прочитаними текстами.

Перегляд фільму-казки, театральної байки, часопису для дітей, коміксу. Свідомий перегляд рекламних текстів, виділення в них елементів впливу (аналіз змісту та художньої форми; поняття антиреклами).

Знайомство з молодіжними часописами, аудіо- і відеокліпами, графіті. Прослуховування класичної музики, колядок, дитячих пісень, бардівських пісень, сучасної розважальної музики.

Використання комп'ютерних технологій для організації навчального процесу відповідно до змістових ліній і розділів програм

Аудіювання

Прослуховування текстів, у тому числі з одночасним їх читанням на екрані, виділення слів, які читають, кольором. удосконалення навичок аудіювання; використання текстових документів, малюнків, діаграм, демонстраційних матеріалів.

Демонстрація навчальних і контрольних завдань для перевірки умінь слухати, розуміти, аналізувати, оцінювати власне висловлювання.

Інтернет: аудіо - та відеоматеріали, пісні, інтерв'ю, бесіди з відомим людьми, аудіокниги, музичні відеокліпи, кінокліпи, фільми.

Діалогічне та монологічне мовлення

Створення на уроках штучного мовного середовища (мовлення дикторів, майстрів художнього слова, носіїв мови).

Інтернет: організація реальної комунікації з носіями мови, використання мультимедійних технологій, гіпертексту у вигляді зв'язного сюжету, в якому учень бере участь; природний діалог.

Читання

Наявність анімаційних фрагментів, можливість виділення окремих частин, автоматизація пошуку, словникова допомога, доступ до електронних бібліотек, аудіокниг, які можна прослуховувати з одночасним читанням.

Говоріння

Створення умов реальної усної комунікації (веб-камера, мережеві технології, телемости, звукове синхронне спілкування), створення діалогів різних типів з комп'ютерними персонажами, ведення діалогу з різними співрозмовниками, комп'ютерні презентації, контроль з використанням мікрофонів, програм звукозапису.

Письмо

Ілюстрації до писемних робіт у графічному редакторі, автоматична перевірка орфографії, автоматичні операції з текстом, можливість багаторазового коригування робіт, реальна комунікація у писемній формі по електронною поштою.

Тестування, анкетування.

Фонетика

Прослуховування зразків правильної вимови носіїв мови, поскладове промовляння, запис власного мовлення, індивідуальна праця у власному темпі, імітація зразка (аудіотренажер), тестування лексичних навичок.

Орфографія

Зорово-слуховий диктант, робота зі схемами, з наочністю, кольором, анімацією, звуковими ефектами; різноманітні вправи, робота над помилками, що супроводжується звуком, виділенням помилки кольором.

Лексика

Тренувальні і контрольні вправи, системна організація матеріалу, сортування слів за тематикою, добір синонімів, антонімів.

Граматика

Ознайомлення з граматичною структурою, правилом за допомогою анімаційних схем, відеофрагментів, таблиць, схем, інтерактивних діаграм, візуалізація граматичних правил (кольори, шрифт, відео), робота над помилками з використанням довідників, з повторенням правил; вибір рівня складності граматичних завдань; контроль на різних якісних рівнях.

Комп'ютерні тестові завдання.

Соціокультурна компетенція

Тексти для читання, аудіювання, електронні бібліотеки, банки даних, мережа Інтернет. Використання слайдів, карт, схем, таблиць, відео- і аудіоматеріалів.

Огляд експонатів в музеях, віртуальні музеї, віртуальні екскурсії по містах, огляд пам'яток, показ модної колекції для дітей.

Ознайомлення з оригінальними витворами мистецтва. Художнє ремесло, вишивка.

JĘZYK POLSKI

klasy 5-9

Program

dla szkół ogólnokształcących z ukraińskim

językiem nauczania

2017

UWAGI WSTĘPNE

Program języka polskiego w klasach 5-9 szkół z ukraińskim językiem nauczania, przewiduje kształcenie polskiego systemu językowego jako zasobu komunikacji, poznania i wpływu oraz daje możliwość dołączenia do dorobku kulturalnego, zwyczajów i tradycji Polaków. Program przedstawia komunikacyjny, integrowany kurs nauki języka polskiego, skierowany do uczniów, dla których język polski jest językiem ojczystym i osób, które chcą opanować język polski jako obcy dla zaspokojenia własnych potrzeb i ambicji, nadaje możliwość uczniom zrozumieć społeczeństwo europejskie jako wspólnotę o wysokiej kulturze, oświacie i równych możliwościach.

Program nauczania języka polskiego został opracowany zgodnie z wymogami Państwowego standardu podstawowego i średniego wykształcenia (uchwała Gabinetu Ministrów Ukrainy z dnia 23.11.2011 r. № 1392) z uwzględnieniem standardów i założeń procesów innowacyjnych dotyczących nowej szkoły ukraińskiej oraz „Zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie” .

Proces nauczania współczesnego języka polskiego według Programu powinien budować się na zasadach „pedagogiki partnerstwa”, która polega na komunikacji między uczniami, nauczycielem i rodzicami (na zasadach równoprawnych uczestników procesu edukacyjnego), połączonych wspólnym celem i pragnieniami do osiągnięcia wyników w nauczaniu. Nauka

języka polskiego w 5-9 klasach szkół ogólnokształcących z ukraińskim językiem nauczania sprzyja realizacji głównego celu nauczania w systemie pełnego ogólnego średniego wykształcenia, a mianowicie: wpływa na kształcenie jednostki, która pragnie rozwijać się i doskonalić, jest zdolna do krytycznego myślenia, do podejmowania kreatywnych decyzji i reagowania na wezwania środowiska naturalnego, do produkowania nowych idei oraz działania według zasad moralnych i etycznych dla dobra społeczeństwa i państwa.

Celem głównym kształcenia języka polskiego w klasach 5-9 szkół z ukraińskim językiem nauczania jest osiągnięcie swobodnego poziomu opanowania języka polskiego we wszystkich rodzajach sprawności językowej (słuchanie i rozumienie, mówienie, czytanie, pisanie), formowanie kompetencji komunikacyjnej i ustalenie przy pomocy zasobów językowych wartości ogólnoludzkich, sprzyjanie ustaleniu humanistycznego światopoglądu uczniów, poszerzenie potencjału kulturalno-poznawczego, wychowanie potrzeb udoskonalania własnej kultury językowej w ciągu całego życia.

Realizację celów można osiągnąć przy pomocy następujących zadań:

- formowanie stałej motywacji do nauki języka polskiego, wychowanie szacunku do kultury ojczystej i innych kultur;
- opanowanie komunikacyjną kompetencją, umiejętności i nawyków we wszystkich rodzajach sprawności językowej, w różnych sferach komunikacji, kultury prowadzenia dialogu;
- kształcenie kompetencji językowej, zapoznanie uczniów z systemem współczesnego języka polskiego, z podstawowymi wiadomościami, umiejętnościami i nawykami fonetycznymi, i ortoepicznymi, leksykalnymi, i frazeologicznymi, gramatycznymi, i ortograficznymi, i stylistycznymi;
- przyswojenie kompetencji socjokulturowej, rozwój humanistycznego światopoglądu, duchowego świata ucznia, jego moralności, kultury ogólnej, cech osobistych obywatela i patrioty Ukrainy, który uświadamia sobie przynależność do wspólnoty europejskiej i światowej;
- formowanie kompetencji strategicznej, ogólnoedukacyjnych umiejętności i osiągnięć uczniów, myślenia krytycznego i smaków estetyki;
- opanowanie umiejętnościami i przyzwyczajeniami do wspólnej pracy na lekcji w parach, grupach (gry, twórcze rodzaje działalności, dramatyzacja, quizy i in.);
- opanowanie umiejętnościami i przyzwyczajeniami do współpracy na zajęciach pozalekcyjnych, skierowanej na realizację twórczych, socjalnych i innych projektów.

Główne zasady ułożonego planu to:

- komunikacyjne ukierunkowanie;
- orientacja na kształcenie indywidualności ucznia;

- zintegrowane nauczanie różnych sprawności językowych;

- zintegrowane nauczanie języka i literatury polskiej, uświadomienie tradycji kulturowych Polaków;

- bazowanie na wiedzy, umiejętnościach i nawykach nabytych w procesie nauczania języka ukraińskiego i innych języków;

- kontynuacja nauki (uwzględnienie treści w zakresie języka polskiego, nabytej w szkole podstawowej);

- organizacja nauczania na zasadach partnerstwa;
- system oceniania osiągnięć uczniów występuje wskaźnikiem dla analizy i planowania indywidualnego tempa nauczania każdego ucznia.

Treść i struktura programu bazuje się na zasadach kształcenia indywidualności ucznia (uwzględnia rozwój akademickich, socjokulturowych, socjalno-psychologicznych i innych zdolności uczniów), kompetencyjnego podejścia (sprzyja formowaniu kluczowych i podmiotowych kompetencji) jak również w zakresie podstaw (rozwija umiejętności, nawyki, nabyte w praktycznych sytuacjach). Do kompetencji kluczowych, zawartych w programie, należą: socjalna, ogólnokulturowa, informacyjno-komunikacyjna, projektno-technologiczna, ochrony zdrowia.

Struktura Programu przewiduje akcent na kształceniu takiej kompetencji kluczowej, jak zdolność i gotowość uczniów do wykorzystania we własnym życiu nabytych wiedzy i nawyków do rozstrzygnięcia zadań praktycznych. Te cele osiągnąć się poprzez zabezpieczenie praktycznego charakteru edukacji, ukierunkowanie materiału edukacyjnego na kształcenie ogólnych umiejętności opanowania różną działalnością praktyczną, otrzymania praktycznych nawyków na zajęciach pozalekcyjnych.

Komunikacyjno-aktywne podejście nadaje uczniom możliwość posługiwania się polszczyzną jako ważnym zasobem komunikacji międzykulturowej, uświadomić sobie właściwości systemu językowego i kultury Polaków. Komponent językowy podmiotowej kompetencji komunikacyjnej mieści linie treściowe takie jak: sprawności językowe, wiedza o języku, wiedza o społeczeństwie i kulturze, sprawności w zakresie podstaw.

Treść sprawności językowej znajduje się w I rozdziale programu. Obejmuje ona rozwój kompetencji w zakresie słuchania (czytania), od rozumienia, przez ustne i pisemnie streszczenie, do pisma. Program obejmuje też konkretne wymogi odnoszące się do kultury języka.

Linia treściowa zaproponowana w II rozdziale programu, przewiduje kształtowanie kompetencji językowej, przyswojenie wiedzy systemowej o języku polskim jako narzędziu wyrażenia myśli, uczuć i wpływu. Ta część mieści systemową wiedzę lingwistyczną, która odnosi się do znaczenia języka jako zasobu komunikacyjnego, struktury i norm współczesnego języka polskiego, tworzą bazę w celu udoskonalenia umiejętności językowych, ubogaca zapas leksykalny uczniów, poszerza ich wiedzę w zakresie zrozumienia roli stylistycznej jednostek nominacyjnych.

W jej skład wchodzi pytania kluczowe dotyczące fonetyki, leksykologii i frazeologii, słowotwórstwa, morfologii, składni, stylistyki, ortografii i interpunkcji. Wiedza ta jest bazą dla formowania prawidłowego przedstawienia struktury językowej w całej jej okazałości.

Celem rozdziału dotyczącego wiedzy o społeczeństwie i kulturze (rozdział III) jest opanowanie kompetencji socjokulturowej, a mianowicie: przyswojenie przez uczniów dóbr kulturowych i duchowych narodu polskiego i ukraińskiego, moralnych norm, regulujących społeczno-komunikacyjne stosunki między narodowościami, a także sprzyjanie estetycznemu, moralno-etycznemu formowaniu ucznia.

Realizacja tej linii odbywa się przy pomocy dobranych prozatorskich i wierszowanych tekstów, materiałów dydaktycznych, specjalnie ukierunkowanych zadań, które mieszczą wiadomości z zakresu kultury, zwyczajów, tradycji, symboliki państwowej, położenia geograficznego, świąt, głównych wydarzeń historycznych, uczą nazwisk wybitnych działaczy narodu polskiego mistrzów słowa, muzyków, malarzy, naukowców) itp. Program zawiera orientacyjny zakres tematyczny sytuacji komunikacyjnych, utworów literackich w celu wykorzystania ich w domu i na lekcji.

Linia strategiczna, uwzględniona w IV rozdziale programu, ma za zadanie sformować kompetencję strategiczną, opanować strategie, które wyznaczają sprawności językowe, zachowanie socjalno-komunikacyjne, pomóc wykonać zadania edukacyjne i rozwiązać problemy życiowe. Sprawność ta przewiduje rozwój ogólnopedagogicznych kompetencji dzięki następującym zasobom przedmiotu: zastosowanie nabytej wiedzy, obiektywna ocena osiągnięć swoich i innych osób, poprawianie własnych błędów, usuwanie usterek w samodzielnej pracy na lekcji i w domu, udoskonalenie nawyków czytania, słuchania, mówienia, pisania.

Lekcje języka polskiego mają sprzyjać rozwojowi logicznemu uczniów, umiejętnościom analizowania, zestawiania, porównywania, uogólniania zjawisk językowych; przytaczaniu potrzebnych przykładów, dowodów, wyciąganiu wniosków; dobieraniu, systematyzowaniu materiału odpowiednio do tematu i myśli

głównej tekstu; budowaniu logicznej prawidłowo i kompozycyjnie zakończonej wypowiedzi; układaniu planu występu, pisaniu tez, konspektowaniu.

Przy komponowaniu zadań praktycznych czołowe miejsce muszą zajmują ćwiczenia konstruktywne i twórcze, związane z rozwojem sprawności językowych uczniów, wymagające umiejętności wyboru i doboru struktur językowych, redagowania, korygowania usterek i błędów, tłumaczenie a formułowanie przez nauczyciela treści poleceń o charakterze problemowym ukierunkowuje rozwój aktywności poznawczej i samodzielności uczniów.

Kształcenie musi być intensywne, a najważniejsze – produktywne, takie które pozwala na osiągnięcie najwyższego rezultatu końcowego – trwałego przyswajania przez uczniów wiedzy, praktycznych umiejętności i nawyków związanych z przedmiotem. Osiągnięciu tego ma sprzyjać wykorzystanie współczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (edukacyjne zadania komputerowe, lekcje, testy; Internet: audio i video nagrania, audiobooki, gry edukacyjne) i inne zasoby techniczne używane w do słuchania, demonstrowania utworów muzycznych, ilustracji, obrazów, teledysków, filmów, wywiadów z wybitnymi ludźmi, wirtualnych wycieczek (zwiedzanie muzeów), lekcji muzealnych i innych.

Treść materiału programowego zabezpiecza realizację związków międzyprzedmiotowych w celu głębokiego zrozumienia zjawisk językowych, poszerzenia światopoglądu uczniów, formowanie umiejętności zastosowania wiedzy, opanowanej na lekcjach języka ukraińskiego, a także innych przedmiotów.

Ponieważ nauka języka polskiego w szkole średniej kontynuuje proces nauczania języka polskiego i czytania (klasy 1–4), dlatego nauczyciel musi posiadać informację o wiadomościach i umiejętnościach, nabytych przez uczniów w poprzednim okresie.

Program podaje orientacyjny podział godzin przewidzianych na naukę kolejnych rozdziałów i tematów. W razie potrzeby nauczyciel może wnosić pewne korekty, nie skracając, przy tym ilości godzin dotyczących kształcenia sprawności językowych. Treść programu nie ogranicza inicjatywy twórczej nauczyciela, gdyż pozwala mu, z zakresu orientacyjnego, samodzielnie dobierać teksty do opanowania tematów językowych, uzupełniać tematykę o dodatkowe treści, wybierać fragmenty ze spisu utworów artystycznych do czytania na lekcji i w domu z uwzględnieniem potrzeb uczniów w zależności od wieku.

Ocena osiągnięć uczniów szkoły średniej z języka polskiego jest prowadzona zgodnie z normami i wymogami, które mieszczą się w programie, kryteriów, zatwierdzonych przez Ministerstwo Oświaty i Nauki Ukrainy, jednak rozpatruje się jako wskaźnik analityczny, który pozwala nauczycielowi w ciągu roku zaplanować systematyczną pracę dla polepszenia

wyników edukacyjnych uczniów, indywidualnej pracy na lekcjach, samodzielnej pracy itp.), nadać konkretne rekomendacji do dalszego planowania indywidualnego tempa nauczania każdemu uczniowi.

Program ułożono zgodnie z Planami typowych szkół z językiem ukraińskim, w których przewidziano 2 godziny tygodniowo (kosztem części inwariantywnej) na opanowanie języka mniejszości narodowych. Oprócz tego, można go wykorzystywać w szkołach ogólnokształcących z rosyjskim językiem albo innymi językami narodowymi, w których wprowadzono język polski jako przedmiot (w inwariantywnej lub wariantywnej części planu edukacyjnego).

Klasa 5

(70 godzin; 2 godziny tygodniowo)

(w tym 5 godzin – na powtórzenie i utrwalenie materiału na początku i pod koniec roku szkolnego; 2 godziny – dodatkowe)

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * słucha, rozumie faktyczną treść tekstu artystycznego po jednokrotnym przesłuchaniu wypowiedzi; * odpowiada na pytania, związane z treścią usłyszanego tekstu; * ocenia usłyszaną treść, wyznacza związki przyczynowo-skutkowe; * odbiera ze słuchu i rozumie teksty popularnonaukowe, artystyczne i potoczne, umie rozpoznać typy i style tekstu; * rozumie myśl główną, dostrzega różne środki językowe (przenośne znaczenie słów), wykorzystując wiedzę lingwistyczną i kontekst; *przewiduje typ i styl tekstu na podstawie tytułu; * dostrzega i rozumie charakterystyczne cechy stylu 	<p>I. Sprawności językowe (21 godz.)</p> <p>Słuchanie i rozumienie Rozwój nawyków odbioru i rozumienia ze słuchu nieznanymi tekstami, należącymi do różnych typów, stylów i gatunków wypowiedzi ustnych</p> <p>Odbiór tekstu literackiego w zakresie rozumienia ze słuchu (objętość 300-400 wyrazów; czas trwania wypowiedzi 3-4 minuty) i innych stylów (objętość 200-300 wyrazów; czas trwania wypowiedzi lub nagrania 2-3 minuty).</p> <p>Formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> * w oparciu o tekst napisany, przygotowany i autentyczny taki jak, monolog, dialog, polilog (tekst czytany przez nauczyciela, nagranie audio, tekst czytany przez ucznia); * bez wspierania się na tekście-monolog i dialog (tekst czytany przez nauczyciela, nagranie audio). <p>Słuchanie i rozumienie zróżnicowanych tekstów pod względem:</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>usłyszanego tekstu,</p> <p>* układa, prezentuje dialogi grzecznościowe zgodnie z zaproponowanymi sytuacjami;</p> <p>* stara się trzymać tematu wypowiedzi, zna reguły, zasad kulturalnej rozmowy;</p> <p>* używa formuł grzecznościowych (5-6 replik dla dwóch uczniów, czas dialogu 3-5 minut);</p> <p>* dba o logikę, kolejność, precyzję, cel mówienia;</p> <p>* ustnie układa dialog według zaproponowanego początku i ogólnej treści, inscenizuje go, uzupełnia 1-2 replikami;</p> <p>* ustnie układa dialog z dodaniem informacji uzupełniających zasięgniętych z przeczytanych tekstów na podstawie własnych doświadczeń;</p> <p>* rozróżnia monolog, dialog, ustne i pisemne formy wypowiedzi;</p> <p>* zna podstawowe wymogi stawiane w celu sprawnego komunikowania się (słyszalność, dbałość o spójność, logikę, unikanie powtórzeń, wyrazistość wymowy), reguły nawiązywania kontaktu z drugim człowiekiem (uprzejmość, tolerancja, życzliwy stosunek do rozmówcy, zachęta interlokutora do wypowiedzenia własnej opinii; unikanie niekulturalnych słów, wysokiego tonu);</p> <p>* dotrzymuje się podstawowych reguł komunikacji, formuł grzecznościowych;</p> <p>* rozróżnia pojęcie komunikacji, mówienia, rozumie znaczenie sprawności językowych w komunikacji;</p> <p>* ma ogólne pojęcie o stylach językowych i zakresie ich funkcjonowania;</p> <p>* zna styl potoczny, literacki, naukowy;</p>	<p>* gatunku (przysłowia i powiedzenia, baśnie, bajki, wiersze, piosenki, opowiadania),</p> <p>* stylu (artystyczny (literacki), publicystyczny, potoczny),</p> <p>* typu (opis, opowiadanie, rozważanie) – z dotrzymaniem następujących wymogów, między innymi zrozumienia po powtórnym przesłuchaniu tekstu ogólnej treści niewielkiego objętościowo tekstu, uświadomienia sobie myśli głównej tekstu; na podstawie usłyszanego tekstu formułowanie ustnej wypowiedzi wyrażającej opinię o treści przesłuchanego tekstu, umiejętność rozpoznania ze słuchu stylu i typu tekstu.</p> <p>Mówienie Uczestnictwo w dialogu o objętości 4-5 replik dla dwóch uczniów. Utrwalenie i rozwój nabytych w szkole podstawowej umiejętności i nawyków mówienia w formie dialogu: rozwój umiejętności uczestniczenia w dialogach (przedstawienie się; powitanie i pożegnanie; zawieranie znajomości; gratulacje, przeprosiny), (na określony przez nauczyciela temat (dialog-rozmowa). Układanie dialogu z zaproponowanym przez nauczyciela początkiem i treścią ogólną, ze wskazaniem sytuacji, w jakiej mogą się znaleźć osoby prowadzące dialog z elementami opisu przedmiotów albo zwierząt. Inszenizacja tekstu-dialogu, zabawnych dialogów. Układanie dialogów zgodnie z tematami, który wybrał nauczyciel (albo uczeń).</p> <p>Ustny monolog różnych typów, stylów i gatunków Ogólne wiadomości o procesie komunikacji i roli mówienia w jego przebiegu. Sytuacja komunikacyjna i jej elementy – temat, adresat, miejsce, cel. Wiadomości o rodzajach sprawności językowej (słuchanie i rozumienie, mówienie, czytanie, pisanie). Kształtowanie i udoskonalenie umiejętności i sprawności streszczania tekstu, wstawiania słów i wyrazów; tłumaczenia słów, tłumaczenia znaczenia nowych słów przy pomocy słownika i w oparciu o komentarze do tekstu; budowania wypowiedzi i tekstów za pomocą kluczowych słów, poprawiania zniekształconego tekstu; imitowania wzorca i wygłaszania z pamięci tekstu. Typy sprawności językowej – opis, opowiadanie, rozważanie (wypracowanie z własnymi refleksjami).</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<ul style="list-style-type: none"> * zna podstawowe cechy tekstu, dzieli jego na akapity; * formułuje temat, myśl główną tekstu, opowiada jego treść, układa pytania do tekstu; * wyjaśnia niektóre wyrazy i sytuacje istniejące w tekście; * ustnie układa prosty plan tekstu; * zna pojęciowe części tekstu, nazywa temat, mikrotemat, główną myśl wypowiedzi; * unika we własnym mówieniu typowych błędów (powtórzenia słów, nieodpowiednie użycie słów i zwrotów, zasobów językowych); * znajduje środki komponujące tekst i udowadnia potrzebę ich użycia, rozpoznaje związek zdaniowy w tekście; * wyodrębnia akapity, układa pytania do tekstu; * ustnie streszcza niewielki tekst-opowiadanie, szczegółowo opowiada jego treść, wyodrębnia temat, myśl główną, wypowiada się na temat własnego stosunku do treści, zachowuje cechy charakterystyczne stylu autora; *poprawia błędy we własnej i cudzej wypowiedzi, uzasadnia własną opinię; * ustnie szczegółowo streszcza wybrany przez nauczyciela niewielki tekst literacki z elementami opisu przedmiotów albo zwierząt według przedstawionego mu albo samodzielnie ułożonego przez siebie planu z uwzględnieniem celu i adresata komunikacji, środków użytych przez autora; * ustnie układa wypowiedź – opis przedmiotów albo zwierząt na podstawie rysunku albo własnych doświadczeń życiowych; * podporządkowuje wypowiedź do zadanego tematu i myśli głównej (z uwzględnieniem celów i adresata); * układa krótkie streszczenie, do zaproponowanej sytuacji i tematu komunikacji, związanego z doświadczeniem osobistym; * podaje argumenty, udowadnia je zgodnie z tematem i myślą główną, wyróżnia w tezach albo wnioskach myśl przewodnią; * ocenia wypowiedź swoją i innych uczniów według podanego planu, wskazuje błędy, poprawia je, 	<p>Tekst, jego główne cechy charakterystyczne. Podział tekstu na akapity. Prosty plan gotowego tekstu. Temat, mikrotemat (wątek), główna myśl wypowiedzi. Związek zdań i mikrotematów w tekście. Błędy w mówieniu. Ogólne wiadomości o stylach językowych i zakresie ich użytku. Zapoznanie się ze stylem potocznym, literackim, naukowym. Kultura językowa. Podstawowe zasady prowadzenia rozmów, reguły konwersacji jak sztuki prowadzenia rozmowy. Etykieta grzecznościowa.</p> <p>Rodzaje i treść nauczania</p> <p>Ustne streszczenie (dokładne, krótkie albo zwarte, rozszerzone streszczenie) od 1 do 2 minut.</p> <p>Dokładne streszczenie niewielkiego tekstu artystycznego o charakterze narracyjnym.</p> <p>Dokładne streszczenie niewielkiego tekstu artystycznego z elementami opisu przedmiotów, zwierząt. Ustne rozszerzone streszczenie (elementy opisu ludzi, zwierząt, przedmiotów), układanie własnych wypowiedzi-opisów przedmiotów lub zwierząt przedstawionych na rysunkach i na podstawie własnych doświadczeń życiowych.</p> <p>Ustne krótkie streszczenie i układanie własnych wypowiedzi-przemysłów na temat komunikacji językowej albo związanych z doświadczeniem życiowym uczniów.</p> <p>Ustna opinia na temat usłyszanego, przeczytanego utworu albo na podstawie wypowiedzi innych uczniów zgodnie z zaproponowanym tematem.</p> <p>Czytanie</p>

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>uzasadnia własną opinię;</p> <p>* głośno, wyraźnie czyta i rozumie faktyczną treść tekstu literackiego po jednokrotnym odsłuchaniu; * intonacyjnie nadaje zdaniu logiczny sens;</p> <p>*czyta z odpowiednią intonacją opowiada, zadaje pytania i wyraża swoje zdanie; * wyraźnie czyta tekst ze zwróceniem uwagi na ortoepiczne i intonacyjne normy wymowy (szybkość 60-90 słów za minutę), rozumie temat, mikrotematy, uzasadnia myśl główną, indywidualnie odbiera tekst; * ustala znaczenie nowych słów na podstawie kontekstu i słownika; * interpretuje tytuł, rozumie jego znaczenie w odniesieniu do treści lub myśli głównej tekstu;</p> <p>* umie pisać dyktando z zadaniem ortograficznym; * poprawnie przepisuje tekst; * samodzielnie układa plan, przedstawia w nim temat i mikrotematy tekstu, rozumie związek mikrotematów w tekście;</p> <p>* pisze rozszerzone streszczenie tekstu literackiego o charakterze narracyjnym uwzględniając w nim opis zwierząt według samodzielnie ułożonego planu, z uwzględnieniem akapitów, tematu i mikrotematów;</p> <p>* pisze dokładne streszczenie tekstu literackiego z elementami własnych refleksji; * samodzielnie zbiera materiał na podstawie przeczytanych i przesłuchanych tekstów, systematyzuje go, układa plan wypowiedzi; * układa tekst o charakterze narracyjnym na podstawie własnego doświadczenia z wykorzystaniem reguł składni, przekazuje treść zgodnie z tematem i myślą główną, wykorzystując odpowiednie zasoby językowe; * pisze wypracowanie z elementami własnych refleksji z wykorzystaniem opracowanego materiału, uwzględnia temat i myśl główną, cel i nadawcę</p>	<p>Rozwój techniki czytania na głos i milcząco, rozumienie przeczytanych samodzielnie tekstów, należących do różnych typów, stylów i gatunków</p> <p>Głośne czytanie tekstów literackich z odpowiednią szybkością (60-90 wyrazów na minutę) i ich rozumienie. Kształtowanie nawyków płynnego czytania, z poprawną dykcją, zgodnie z normami ortoepicznymi i intonacyjnymi. Kształtowanie nawyków czytania w odpowiednim tempie, tembrze i głośności czytania odpowiednio do treści i stylu tekstu i zamysłu autora. Ciche czytanie i rozumienie nowego tekstu. Ciche czytanie i rozumienie tekstów różnych typów, stylów i gatunków, które odnoszą się do różnych sfer komunikacji, z wykorzystaniem słownika.</p> <p>Gatunki proponowane do nauki czytania: baśnie, opowiadania, artykuły, wywiady, wiersze, bajki, zagadki, przysłowia i powiedzenia, rymowanki, aforyzmy, piosenki.</p> <p>Style językowe: artystyczny (literacki), publicystyczny.</p> <p>Pisanie</p> <p>Kształtowanie początkowego nawyku poprawnej grafii: wykonanie ćwiczeń na czytelność pisma, formowanie nawyku ortograficznego i interpunkcyjnego. Przepisywanie, pisanie dyktowanych wyrazów, dyktand, tekstów z ortograficzną wymową, tłumaczenie słów i niewielkich wypowiedzi. Pisanie z pamięci niewielkich wierszy.</p> <p>Dyktando kontrolne (koniec 1 i 2 półrocza). Kształtowanie umiejętności i nawyków układania niewielkich tekstów (monolog, dialog) różnych typów, stylów, gatunków: Dokładne streszczenie tekstu opowiadania z uwzględnieniem stylu literackiego (niewielkiego objętościowo). Rozszerzone streszczenie tekstu literackiego o charakterze narracyjnym z elementami opisu zwierząt. Krótkie streszczenie tekstu literackiego o charakterze narracyjnym z elementami własnych refleksji. Gromadzenie materiałów w celu napisania wypracowania na zaproponowany przez nauczyciela temat i jego systematyzacja. Układanie wypracowania-opowiadania na podstawie własnego doświadczenia (przy pomocy nauczyciela). Redagowanie niewielkich tekstów, ułożonych przez uczniów. Zaadresowanie koperty i napisanie listu.</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>wypowiedzi;</p> <ul style="list-style-type: none"> * udoskonala napisane teksty, poprawia błędy; * piszę adres odbiorcy i nadawcy na kopercie; * umie napisać list nieoficjalny do krewnych i przyjaciół, stosuje zasady i reguły poprawnego redagowania listów, uwzględnia etykietę językową; <p>* ma ogólne pojęcie o języku narodowym Polaków;</p> <p>* rozumie znaczenie języka w życiu człowieka i społeczeństwa;</p> <p>* wykorzystuje konkretne wiadomości z zakresu języka jako narzędzia porozumiewania się i poznania rzeczywistości;</p> <p>* posiada wiadomości o dźwiękach języka i zna litery, prawidłowo akcentuje wyrazy na 2 sylabie od końca;</p> <p>* poprawnie wymawia dźwięki stosownie do norm ortoepicznych, oznacza je na piśmie, poprawnie dzieli wyrazy na sylaby;</p> <p>* odróżnia samogłoski od spółgłosek;</p> <p>* poprawnie rozmieszcza słowa w porządku alfabetycznym, oznacza sylaby, poprawnie wymawia wyrazy (akcent na drugą sylabę od końca, w niektórych z akcentem padającym na 3 lub 4 sylabę od końca – rzeczowników zakończonych na <i>-ika</i>, <i>-yka</i>, czasowników w 1. i 2. os. l. mn. czasu przeszłego);</p> <p>* posiada podstawowe wiadomości dotyczące zakresu fonetyki, ortoepii, grafii;</p> <p>* wyodrębnia dźwięki w słowach, umie scharakteryzować dźwięk w obrębie opanowanego materiału (samogłoski i spółgłoski);</p> <p>* przestrzega norm ortoepicznych, poprawnie wymawia samogłoski nienosowe i nosowe, spółgłoski dźwięczne, bezdźwięczne, twarde i miękkie (<i>ż, ś, ń, dź, ć, z', s', d', t', dz', ó, ś', ź, Ą, dź</i>);</p> <p>* odróżnia twarde i miękkie spółgłoski, oznacza je na piśmie;</p> <p>* poprawnie oznacza dźwięki przy pomocy znaków diakrytycznych, dwuznaków (<i>rz, sz, cz, ch, dz, dź, dż</i>);</p> <p>* poprawnie dzieli wyrazy na sylaby, prawidłowo wymawia sylabę akcentowaną;</p> <p>* wymawia zgodnie z ortoepicznymi normami standardowego języka polskiego upodobnione spółgłoski i uproszczone grupy spółgłoskowe;</p> <p>* poprawia i zauważa typowe błędy ortoepiczne w swojej wymowie i wymowie innych uczniów;</p>	<p>II. System językowy (47 godz.)</p> <p>Wiadomości ogólne o języku</p> <p>Język polski jako język państwowy w Polsce. Język – narzędzie porozumiewania się i poznania rzeczywistości. Miejsce języka polskiego wśród innych języków słowiańskich na Ukrainie (1 godz.).</p> <p>Powtórzenie materiału ze szkoły podstawowej i nauka nowego materiału (4 godz.):</p> <p>Fonetyka. Ortoepia. Grafia (powtórzenie i utrwalenie wiadomości)</p> <p>Głoski a litery. Wprowadzenie pojęć dotyczących fonetyki, ortoepii, grafii. Głoski w języku i wypowiedzi. Samogłoski i spółgłoski, główne ortoepiczne normy ich wymawiania. Nienosowe (<i>a, o, e, u / ó, y, i</i>) a nosowe samogłoski (<i>ą, ę</i>). Wymowa nosowych samogłosek przed szczelinowymi spółgłoskami, wargowymi, zwartymi, tylnojęzykowymi <i>k, g</i>, dwuwargowymi <i>p, b</i>, przed <i>l, ł</i>. Wymowa samogłoski <i>ę</i> na końcu słów. Wymowa nosowych samogłosek w wyrazach zapożyczonych. Dźwięczne, bezdźwięczne, półotwarte spółgłoski, twarde i miękkie spółgłoski. Wymowa środkowojęzykowych miękkich spółgłosek (<i>ź, ś, ń, dź, ć</i>). Oznaczanie miękkości spółgłosek w piśmie. Dźwiękowe znaczenie liter. Alfabet (powtórzenie). Dźwiękowe znaczenie liter, zaznaczanych przy pomocy znaków diakrytycznych, dwuznaków (<i>rz, sz, cz, ch, dz, dź, dż</i>). Sylaba. Dzielenie wyrazów na sylaby. Znaczenie samogłosek. Akcent wyrazowy (dynamiczny, stały, na przedostatniej sylabie od końca słowa). Wyjątki od ogólnej zasady (akcentowanie na 3 sylabie od końca wyrazu, na 4 sylabie od końca wyrazu). Upodobnienie bezdźwięcznych i dźwięcznych spółgłosek w wymowie. Upraszczenie grup spółgłoskowych. Wyjątki w stałym akcentowaniu wyrazów (praktycznie). Normy ortoepiczne. Typowe błędy ortoepiczne w</p>

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>* korzysta ze słownika ortoepicznego;</p> <p>* określa leksykalne znaczenie wyrazu, uściśla go przy pomocy kontekstu;</p> <p>* odróżnia wyrazy jednoznaczne i wieloznaczne, znaczenie wieloznacznego słowa i sposoby przeniesienia znaczeń;</p> <p>* odnajduje w słowniku i tłumaczy wyrazy przerośne;</p> <p>*odnajduje w tekście synonimy, antonimy, wyrazy neutralne i nacechowane stylistycznie, dobiera do wyrazów synonimy, antonimy;</p> <p>* posługuje się synonimami (w celu nadania wypowiedzi odpowiedniego stylu, dla wyjaśnienia stosunków zdaniowych, uniknięcia powtórzeń), antonimów (w celu stworzenia kontrastu);</p> <p>* ma pojęcie o błędach leksykalnych;</p> <p>* umie korzystać z różnych słowników – tłumaczeniowego, dwujęzycznego, słownika synonimów i antonimów;</p> <p>*tłumaczy wyrazy z języka ukraińskiego i odwrotnie przy pomocy słownika;</p> <p>*rozpoznaje frazeologizm, tłumaczy (w nietrudnych wypadkach) znaczenie frazeologizmów przy pomocy kontekstu i słownika;</p> <p>*rozumie cechy przysłów, powiedzeń, wyrazów skrzydlatych i aforyzmów;</p> <p>*umie korzystać ze słownika frazeologicznego, odnajduje w nim informację o znaczeniu leksykalnym frazeologizmów;</p> <p>*wyodrębnia w wyrazie rdzeń, przedrostek, przyrostek, końcówkę fleksyjną;</p> <p>*rozróżnia formy należące do tego samego wyrazu i do rodziny wyrazów;</p> <p>*używa wyrazów pokrewnych i form wyrazowych w celu łączenia wyrazów w tekście;</p> <p>* wyodrębnia morfem, oznacza go umownie;</p> <p>*dobiera wyrazy pokrewne i wyrazy z jednakowymi przyrostkami, przedrostkami;</p> <p>*rozróżnia wyrazy pochodne i niepochodne, strukturę pochodnego wyrazu poprzez jego wytłumaczenie;</p> <p>*świadomie dobiera wyrazy z różnymi morfemami i wykorzystuje je we własnych wypowiedziach;</p>	<p>wymowie. Słownik poprawnej wymowy (uzupełnienie wiadomości).</p> <p>Słownictwo i frazeologia (5 godz.)</p> <p>Pojęcie leksyki i leksykologii. Wiadomości podstawowe dotyczące rozwoju słownictwa języka polskiego. Wyraz jako centralna jednostka języka. Znaczenie leksykalne wyrazu, grupy wyrazów według znaczenia (synonimy, antonimy) (powtórzenie i utrwalenie pojęć). Wieloznaczność wyrazów (powtórzenie). Sposoby przenoszenia znaczenia wyrazów. Stosowanie wieloznacznych wyrazów w znaczeniu właściwym i przerośnym (praktycznie).</p> <p>Wyrazy neutralne i nacechowane stylistycznie. Błąd leksykalny (praktycznie). Zapoznanie uczniów ze słownikiem tłumaczeniowym, zasadami tłumaczenia znaczenia leksykalnego. Zapoznanie ze słownikami synonimów, antonimów. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Pojęcie frazeologii i frazeologizmu, jego znaczenie leksykalne. Przysłowia i powiedzenia, wyrazy skrzydlate i aforyzmy, ich cechy (powtórzenie i utrwalenie pojęć). Zapoznanie uczniów ze słownikiem frazeologicznym. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Budowa słowotwórcza wyrazu. Słowotwórstwo (5 godz.)</p> <p>Pojęcie budowy słowotwórczej słowotwórczej wyrazu, słowotwórstwo jak dział nauki o języku, zajmujący się budową, tworzeniem wyrazów, wyjaśniający sposoby powstawania słów. Budowa słowotwórcza wyrazu (podstawa słowotwórcza, rdzeń, końcówka fleksyjna) i rodzaje formantów (przedrostek, przyrostek). Wyrazy pokrewne, ich powstanie (powtórzenie i utrwalenie wiadomości). Wyrazy pochodne i niepochodne (niepodzielne słowotwórczo). Morfem jako minimalna znacząca część wyrazu. Wyodrębnianie w wyrazach morfemu (rdzeń, przedrostek, przyrostek, końcówka fleksyjna) w oparciu o język ukraiński (praktycznie). Wyrazy pokrewne i formy wyrazów.</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>*rozpoznaje leksykalne i gramatyczne znaczenie wyrazów; *określa samodzielne i niesamodzielne części mowy, ich cechy gramatyczne; * rozpoznaje samodzielne i niesamodzielne części mowy we własnych wypowiedziach;</p> <p>*zna znaczenie, odmianę i funkcje składniowe rzeczownika, odróżnia nazwy własne i pospolite, żywotne i nieżywotne, rzeczowniki osobowe, nieosobowe, męskoosobowe; *dostrzega rzeczowniki w zdaniu; *określa znaczenie i pytania przypadków; *poprawnie odmienia rzeczowniki I-III deklinacji twardo- i miękkotematowych, w tym osobowe rzeczowniki męskie w liczbie mnogiej; *stosuje formy przypadków rzeczownika przy układaniu zdań, używa rzeczowników we własnych wypowiedziach;</p> <p>*zna znaczenie, odmianę i funkcję składniowe przymiotnika; * odmienia przymiotniki w zależności od określających ich rzeczowników; *uświadamia sobie zależność kategorii gramatycznych przymiotnika (rodzaj, liczba, przypadek, żywotne-nieżywotne, męskoosobowa kategoria) od określającego jego rzeczownika; *stosuje formy przypadków przymiotnika przy układaniu zdań, używa przymiotniki we własnych wypowiedziach;</p> <p>*zna znaczenie, odmianę i funkcję składniowe zaimka; *stosuje formy przypadkowe zaimka przy układaniu zdań, używa zaimków we własnych wypowiedziach;</p> <p>*zna znaczenie, odmianę i funkcję składniowe czasownika; *odnajduje bezokolicznik i formę osobową</p>	<p>Morfologia (12 godz.)</p> <p>Leksykalne i morfologiczne znaczenie słowa. Części mowy (samodzielne i niesamodzielne), wiadomości ogólne (powtórzenie materiału).</p> <p>Uzupełnienie wiadomości z zakresu części mowy z odniesieniem się do języka ukraińskiego.</p> <p>Rzeczownik, jego <i>znaczenie</i>, odmiana i funkcje składniowe. Rzeczowniki – nazwy własne i pospolite, żywotne i nieżywotne. Rzeczowniki osobowe (<i>uczeń, kobieta</i>), nieosobowe (<i>pies, owca</i>), męskoosobowe (<i>pan, chłopiec</i>) (praktycznie). Odmiana rzeczowników przez liczbę pojedynczą (lp.) i liczbę mnogą (lm.) i przypadki, nazwy przypadków i pytania do nich. I (męska) odmiana rzeczowników. Odmiana rzeczowników twardo- i miękkotematowych. Odmiana osobowych rzeczowników męskich w liczbie mnogiej. II (nijaka) odmiana rzeczowników. Odmiana rzeczowników twardo- i miękkotematowych. III (żeńską) odmiana rzeczowników na samogłoskę. Odmiana rzeczowników twardo- i miękkotematowych. Właściwości odmiany rzeczowników rodzaju żeńskiego z zerową końcówką fleksyjną. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Przymiotnik, jego <i>znaczenie</i>, odmiana i funkcje składniowe. Odmiana przymiotników (praktycznie). Zależność kategorii gramatycznych przymiotnika (rodzaj, liczba, przypadek, żywotne-nieżywotne, męskoosobowa kategoria) od określającego rzeczownika. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Zaimek, jego <i>znaczenie</i>, odmiana i funkcje składniowe. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Czasownik, jego <i>znaczenie</i>, odmiana i funkcje składniowe. Bezokolicznik i forma osobowa czasownika. Dokonany i niedokonany aspekt czasownika.</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>czasownika, poprawnie tworzy aspekt dokonany i niedokonany czasownika;</p> <p>* zna i poprawnie używa formy czasu teraźniejszego, przeszłego i przyszłego czasowników;</p> <p>*używa w zdaniu czasowniki I-III koniugacji, w tym formy czasownika <i>być</i> w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym;</p> <p>* rozpoznaje w zdaniu czasowniki, używa ich we własnych wypowiedziach;</p> <p>*zna znaczenie, odmianę i funkcję składniowe liczebnika;</p> <p>*konstruuje zdania z liczebnikami głównymi i porządkowymi, używa ich we własnych wypowiedziach;</p> <p>*zna znaczenie, odmianę i funkcję składniowe przysłówka;</p> <p>*dostrzega przymyki i spójniki w zdaniu, używa ich zgodnie z logiką wypowiedzi, używa ich we własnych wypowiedziach;</p> <p>*odróżnia związki wyrazowe od wyrazów i zdań;</p> <p>* konstruuje związki wyrazowe, dostrzega wyraz określany i wyraz określający, rozpoznaje związki wyrazowe w zdaniu;</p> <p>*rozpoznaje podstawowe jednostki porozumiewania się, zdanie jako rodzaj wypowiedzenia z najważniejszym związkiem składniowym (podmiot i orzeczenie);</p> <p>* zna podstawę gramatyczną zdania, rozpoznaje je w zdaniu;</p> <p>*dostrzega zdania bezpodmiotowe;</p> <p>*rozpoznaje typy zdań ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące oraz barwę uczuciową główne i drugorzędne części zdania;</p> <p>* dostrzega zdania pojedyncze nierozwinięte i zdania pojedyncze rozwinięte;</p> <p>* rozpoznaje szeregi w zdaniu, używa ich we własnej wypowiedzi ustnej i w pisemnej;</p> <p>*odróżnia słowa autora, mowę zależną i niezależną;</p> <p>*układa wypowiedzi z mową zależną i niezależną, układa dialogi w celu szczegółowego przekazania usłyszanej i przeczytanej informacji;</p> <p>*dostrzega przynależność tekstu do pewnego stylu;</p> <p>*układa wypowiedzi, stosuje mowę zależną i</p>	<p>Odmiana czasowników w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym.</p> <p>Odmiana czasownika <i>być</i> w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym.</p> <p>Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Liczebnik, jego znaczenie, odmiana i funkcje składniowe.</p> <p>Liczebniki główne i porządkowe.</p> <p>Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Przysłówek, jego znaczenie, odmiana i funkcje składniowe.</p> <p>Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Niesamodzielne części mowy: ogólna wiedza na temat przymyka, spójnika.</p> <p>Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem do wyboru, w oparciu o język ukraiński).</p> <p>Składnia (6 godz.)</p> <p>Związki wyrazów i ich znaczenie w języku, różnica między wyrazem i zdaniem (powtórzenie i uzupełnienie wiadomości).</p> <p>Zespoły składniowe i ich budowa: wyraz nadrzędny (określany) i podrzędny (określający) w związku wyrazowym.</p> <p>Zdanie jako rodzaj wypowiedzi z osobową formą czasownika w funkcji orzeczenia, jego najważniejszy związek składniowy (syntaktyczny), który tworzą główne części zdania (podmiot i orzeczenie).</p> <p>Zdania bezpodmiotowe (informacja ogólna).</p> <p>Typy zdań ze względu na cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające, rozkazujące (powtórzenie).</p> <p>Zdania uczuciowe (nacechowane emocjonalnie).</p> <p>Zdania pojedyncze nierozwinięte.</p> <p>Zdania pojedyncze rozwinięte.</p> <p>Zdania szeregowe (z jednorodnymi częściami) (praktycznie).</p> <p>Mowa zależna i niezależna.</p> <p>Dialog.</p> <p>Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Stylistyka (2 godz.)</p> <p>Pojęcie o stylistyce jako dziedzinie wiedzy.</p> <p>Ogólna znajomość stylów funkcjonalnych.</p> <p>Podstawowe style funkcjonalne (potoczny,</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>niezależną w celu przekazania informacji;</p> <p>* zna reguły dzielenia wyrazów przy przenoszeniu, ma pojęcie o błędzie ortograficznym, sprawdza to, co zostało napisane;</p> <p>* stosuje poprawnie wielką literę w nazwach własnych;</p> <p>* pisze poprawnie wyrazy z <i>u-ó, ż-rz, ch-h</i> wymiennymi i niewymiennymi, <i>j-i</i> (po spółgłoskach oraz po samogłoskach);</p> <p>* pisze poprawnie a uzasadnia pisownię przedrostków <i>z-</i> (<i>s-, ś</i>), <i>wz-, weź-</i> (<i>ws-, wes-</i>), <i>roz, bez; nie</i> z rzeczownikami i czasownikami;</p> <p>* pisze poprawnie zakończenia bezokoliczników <i>-ść, -źć</i>;</p> <p>* odnajduje i poprawia błędy ortograficzne;</p> <p>* pisze z zachowaniem reguł interpunkcyjnych i uzasadnia znaki na końcu zdania;</p> <p>* rozumie pojęcie błędu interpunkcyjnego i jego zaznaczenia;</p> <p>* poprawnie zapisuje mowę zależną i niezależną, dialog;</p> <p>* uzasadnia znaki interpunkcyjne przy pomocy wyuczonych reguł;</p> <p>* posiada wiadomości z zakresu ustnej twórczości ludowej; zna utwory folklorystyczne i literackie, pokazujące specyfikę kultury polskiej (z uwzględnieniem doświadczeń życiowych Polaków mieszkających na terenach Ukrainy);</p> <p>* zna tematyczne grupy wyrazów, które zawierają tematykę typową dla polskiej kultury materialnej;</p> <p>* odbiera informację, czyta, rozumie teksty, napisane w różnym stylu, rozróżnia gatunki tekstów dołączonych do lekcji w celu poznania nowego tematu;</p>	<p>naukowy, artystyczny, publicystyczny, urzędowo-kancelaryjny).</p> <p>Zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące. Celowe używanie różnych typów stylów – potocznego, naukowego, artystycznego. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Ortografia (9 godz.)</p> <p>Dzielenie wyrazów przy przenoszeniu. Błąd ortograficzny, jego umowne zaznaczenie (praktycznie). Wielka litera w imionach, nazwiskach, nazwach geograficznych. Pisownia wyrazów z literami <i>ę, ą, em, en, om, on</i>. Pisownia wyrazów z <i>u-ó, ż-rz, ch-h</i> wymiennymi i niewymiennymi, <i>j-i</i> (po spółgłoskach oraz po samogłoskach). Pisownia przedrostków <i>z-</i> (<i>s-, ś</i>), <i>wz-, weź-</i> (<i>ws-, wes-</i>), <i>roz, bez</i>. Pisownia <i>nie</i> z rzeczownikami i czasownikami (powtórzenie). Pisownia zakończeń bezokoliczników <i>-ść, -źć</i>. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Interpunkcja (3 godz.)</p> <p>Znaki interpunkcyjne na końcu zdania (powtórzenie). Błąd interpunkcyjny, jego zaznaczenie (praktycznie). Znaki interpunkcyjne w zdaniach szeregowych. Znaki interpunkcyjne w zapisie mowy zależnej i niezależnej, w zapisie dialogu. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Powtórzenie opanowanego materiału (1 godz.)</p> <p>III. Wiedza o społeczeństwie i kulturze</p> <p>Orientacyjny zakres tematyczny i polecane lektury:</p> <p>Utwory ludowe. Polskie i światowe tradycje (mit o Syzyfie, o Dedale i Ikarze), zwyczaje, utrwalone w folklorze (bajki ludowe, wiersze, piosenki, kolędy, bajki pisarzy (do wyboru, np. M. Konopnickiej, J. Korczaka).</p> <p>Życie w szkole. Moja szkoła. Uczniowie w klasie, nauczyciele, mój kolega (moja koleżanka). Kultura zachowania. Wartość nauki i wiedzy. Twórcze i naukowe zainteresowania uczniów. Opowiadania o dzieciach (do wyboru, np.</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<ul style="list-style-type: none"> * bierze udział w dyskusji dotyczącej określonych tematów, podejmuje próby oceny i dyskusji; * ma podstawowe pojęcia o tradycjach, kulturze i zwyczajach narodu polskiego i Polaków mieszkających na Ukrainie, * posiada pewną wiedzę dotyczącą rozwoju literatury polskiej; ma wiadomości z zakresu literatury dla dzieci, zna utwory o życiu szkolnym dzieci polskich, posiada wiedzę o świętach rodzinnych Polaków i porównuje je z tradycjami Ukraińców; * zna utwory o kraju rodzinnym, o Polsce i polskiej przyrodzie, świecie roślin i zwierząt; * ma pewne wyobrażenie o Polsce, jej stolicy, historycznych miastach; o państwowej symbolice polskiej, o świętach państwowych i ludowych; * zna imiona wybitnych Polaków; <ul style="list-style-type: none"> * umie wyznaczyć cele własnej działalności poznawczej; * planuje działania w celu osiągnięcia określonego rezultatu; * wciela to, co zaplanował, ocenia otrzymany rezultat; * umie przedstawić opisane przedmioty, zjawiska, sytuację, umie zastosować przyswojoną wiedzę i umiejętności do nowej sytuacji; * określa i formułuje problemy, które powstały w procesie nauczania, podejmuje próbę ich rozwiązania; * dostrzega w języku, utworach sztuki, postępowaniach ludzi dobroć, piękno; * krytycznie ocenia własne postępowania; * tolerancyjnie odnosi się do wypowiedzi innych ludzi, nauczycieli i rodziców; * poznaje utwory literackie, kulturę i tradycje Polaków, ma stosunek tolerancyjny do kulturalnej spuścizny innych narodów; * rozumie potrzebę uczestnictwa w zajęciach z wychowania fizycznego, organizacji ustalonego porządku dnia dla zachowania własnego zdrowia, 	<p>M. Orłonia, J. Porazińskiej i in.).</p> <p>Zdrowie i jego ochrona. Porządek dnia. Zasady higieny osobistej. Sport.</p> <p>Moja rodzina, członkowie rodziny, ich zawody, ulubione czynności i prace domowe. Historia mojego rodu.</p> <p>Stosunki między rodzicami a dziećmi.</p> <p>Święta i tradycje rodzinne (imieniny, urodziny).</p> <p>Czas wolny (poezja i proza dla dzieci do wyboru, np. M. Konopnickiej, A. Fredry, J. Brzechwy, M. Terlikowskiej, D. Gellnerowej, Cz. Jańczarskiego, K. Wierzyńskiego, Cz. Miłosza, W. Broniewskiego, J. Ratajczaka, J. Tuwima, J. Twardowskiego).</p> <p>Kraj rodzinny i jego historia.</p> <p>Moje miasto, wieś.</p> <p>Moje mieszkanie.</p> <p>Stosunki międzyludzkie.</p> <p>Praca ludzi w mieście i na wsi.</p> <p>Kontakty z przyrodą, światem roślin i zwierząt.</p> <p>Ochrona przyrody (utwory literackie, np. klasyki Polskiej – A. Mickiewicza, I. Krasickiego).</p> <p>Polska i jej stolica.</p> <p>Narodowa symbolika polska (hymn, flaga, godło).</p> <p>Państwowe i ludowe święta polskie.</p> <p>Polska sztuka ludowa.</p> <p>Naród polski. Wielcy Polacy (np. opowiadania o Janie Pawle II, Adamie Mickiewiczu, Fryderyku Chopinie).</p> <p>Literatura polska dla dzieci.</p> <p>IV. Sprawności strategiczne (w zakresie postaw)</p> <p>Formowanie i rozwój organizacyjno-kulturowych umiejętności:</p> <p>rozwijanie zdolności określania celów własnej działalności poznawczej, planowania działań dla w celu osiągnięcia zamierzonych efektów, wykonywania tego, co zostało zaplanowane, oceniania otrzymanego rezultatu.</p> <p>Formowanie i rozwój, udoskonalenie (w zależności od etapów nauczania) ogólnopoznawczych, twórczych, estetyko-etycznych umiejętności uczniów.</p> <p>Formowanie i rozwój umiejętności znajdowania informacji potrzebnych do wykonania zadań przy pomocy nauczyciela lub rodziców.</p> <p>Formowanie i rozwój umiejętności pracy z komputerem w celu wykonania zadań korzystając z pomocy dorosłych i samodzielnie.</p> <p>Rozwój nawyków pracy w parach, grupach, podejmowania decyzji kolektywnych i umiejętności tolerancyjnego reagowania na uwagi</p>

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>szanuje zdrowie innych ludzi; * umie pracować samodzielnie, w parach, grupach; przyjmuje pomoc dorosłych.</p>	<p>przy odpracowaniu zadań. Rozwój nawyków analitycznych w celu wykonania zadań o charakterze porównawczym. Formowanie nawyków obowiązkowego i twórczego wykonania zadań. Formowanie nawyków tolerancyjnego stosunku do tradycji i kultur różnych narodów.</p>

Klasa 6

(70 godzin; 2 godziny tygodniowo)

(w tym 5 godzin – na powtórzenie i utrwalenie materiału na początku i pod koniec roku szkolnego; 2 godziny – dodatkowe)

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>Uczeń:</p> <p>* słucha, rozumie faktyczną treść tekstu artystycznego po jednokrotnym przesłuchaniu wypowiedzi; * odpowiada na pytania, związane z treścią tekstu; * formułuje temat, myśl główną tekstu, rozumie jego treść;</p>	<p>I. Sprawności językowe (21 godz.) <i>Słuchanie i rozumienie</i> <i>Rozwój nawyków odbioru i rozumienia ze słuchu nieznanymi tekstami, należącymi do różnych typów, stylów i gatunków wypowiedzi ustnych.</i> Odbiór tekstu literackiego w zakresie rozumienia ze słuchu (objętość 400-500 wyrazów; czas trwania wypowiedzi 4-5 minut) i innych tekstów (objętość 300-400 wyrazów; czas trwania wypowiedzi 3-4 minuty).</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>* odbiera ze słuchu, rozumie tekst publicystyczny, formułuje jego temat, myśl główną, rozumie mikrotematy odnoszące się do tematu; *rozumie myśl główną nagrania audio;</p> <p>*rozróżnia ze słuchu styl artystyczny, publicystyczny, potoczny;</p> <p>*odbiera i odróżnia różne typy tekstów (opis, opowiadanie, rozważanie);</p> <p>* układa ustnie dialogi, rozgrywa je w różnych formach zgodnie z zaproponowanymi sytuacjami;</p> <p>* trzyma się się tematu wypowiedzi, reguł, zasad kulturalnej rozmowy, reguł i norm języka ogólnopolskiego; * używa formuł grzecznościowych (6-7 replik dla dwóch uczniów); * mówi logicznie, zgodnie z wymaganiami poprawnej artykulacji, używa różnych środków językowych;</p> <p>* ustnie układa dialog według zaproponowanego początku i ogólnej treści; * rozgrywa dialog z uzupełnieniem 2-3 replikami, wykorzystuje zachowania pozajęzykowe (spojrzenie, mimika, gest);</p> <p>* bierze udział w redagowaniu tekstu, odtwarza opuszczone części dialogu;</p> <p>* tłumaczy dialog dotrzymując się jego treści;</p> <p>* mówi z poprawną dykcją, intonacją, dba w wypowiedzi o zachowanie kultury osobistej i tolerancji;</p> <p>* tłumaczy wyrazy i sytuacje, które są w tekście;</p> <p>* ocenia usłyszany tekst odpowiednio do norm</p>	<p>Rozwój umiejętności słuchania i rozumienia: * w oparciu o tekst napisany preparowany i autentyczny taki jak, monolog, dialog, polilog (tekst czytany przez nauczyciela, nagranie audio, tekst czytany przez ucznia); * bez wspierania się na tekst-monolog i dialog (tekst czytany przez nauczyciela, nagranie audio). Słuchanie i rozumienie zróżnicowanych tekstów pod względem: * gatunku (opowiadania, artykuły, baśnie, bajki, wiersze, przysłowia i powiedzenia, zagadki, piosenki, kolędy, gry), * stylu (artystyczny (literacki), publicystyczny, potoczny), * typu (opis, opowiadanie, rozważanie) – z dotrzymaniem wymogów, między innymi zrozumienia jego treści ogólnej po pierwszym przesłuchaniu tekstu, uświadomienia sobie i zapamiętania myśli głównej tekstu; na podstawie usłyszanego tekstu formułowanie ustnej wypowiedzi wyrażającej opinię o treści przesłuchanego tekstu, umiejętność rozpoznania ze słuchu stylu i typu tekstu.</p> <p>Mówienie Uczestnictwo w dialogu o objętości 6-7 replik dla dwóch uczniów. Układanie dialogów różnych pod względem formy (pytanie grzecznościowe o informację, prośba, składanie życzeń, wyrażenie niezadowolenia, typowe dla standardowych sytuacji komunikacyjnych zadawanie pytań, radość, zachwyty, pochwała) z zaproponowanym początkiem i treścią ogólną, ze wskazaniem sytuacji, w jakiej mają się znaleźć osoby prowadzące dialog.</p>

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>języka polskiego;</p> <p>* rozróżnia monolog, dialog, polilog, ustne i pisemne formy wypowiedzi (opis, opowiadanie);</p> <p>* zna podstawowe wymogi sprawnego komunikowania się (precyzyjność, rzeczowość, logiczna kolejność, wyrazistość wymowy, dokładność), reguły komunikowania się w sytuacjach codziennych (uprzejmość, tolerancja, życzliwy stosunek do rozmówcy, zachęta go do wypowiedzenia własnej opinii; unikanie nieodpowiednich wyrazów, wysokiego tonu);</p> <p>* dotrzymuje się głównych reguł komunikacji, formuł grzecznościowych;</p> <p>* rozróżnia pojęcie komunikacji, mówienia, rozumie znaczenie mówienia w sytuacjach codziennych;</p> <p>* wskazuje części sytuacji komunikacyjnej (temat, adresat, miejsce, cel);</p> <p>* rozróżnia monolog różnych rodzajów, umie układać ich w oparciu o rysunki, wyrazy kluczowe, zwroty;</p> <p>* umie dobierać nagłówki zgodnie z główną myślą tekstu;</p> <p>* tłumaczy znaczenie leksykalne wyrazu w oparciu o kontekst, synonimy (antonimy);</p> <p>* ustnie układa monolog-opowiadanie, monolog- opis według tematu zaproponowanego przez nauczyciela;</p> <p>* recytuje na pamięć wypowiedzi słynnych ludzi, niewielkie wiersze zgodnie z tematem (do wyboru);</p> <p>* zna główne cechy tekstu, wyodrębnia w nim akapity;</p> <p>* ustnie układa prosty plan tekstu, wyznacza temat, mikrotemat, myśl główną wypowiedzi, odtwarza treść tekstu przy pomocy odpowiedzi na pytania;</p> <p>* unika błędów we własnym mówieniu (powtarzanie wyrazów, nieodpowiednie użycie wyrazów i zwrotów, innych środków językowych);</p> <p>* odnajduje cechy stylu usłyszanego tekstu, ocenia jego treść;</p> <p>* układa ustny monolog wykorzystując różne style i typy wypowiedzi w ramach opanowanego materiału z wykorzystaniem słów-kluczy, zwrotów, rysunków;</p>	<p><i>Ustny monolog różnych typów, stylów i gatunków (powtórzenie i utrwalenie wiadomości)</i></p> <p>Ogólne wiadomości o procesie komunikacji i roli mówienia w jego przebiegu. Sytuacja komunikacyjna i jej części – temat, adresat, miejsce, cel. Wiadomości o rodzajach sprawności językowej (słuchanie i rozumienie, mówienie, czytanie, pisanie). Monolog i dialog, ustne i pisemne formy wypowiedzi. Typy wypowiedzi ustnych – opis, opowiadanie, rozważanie. Wprowadzenie pojęcia monologu informacyjnego i ekspresywnego. Układanie wypowiedzi monologicznych z wykorzystaniem różnych stylów i typów wypowiedzi (w oparciu o wyrazy kluczowe, wyrażenia, rysunki). Rozwój umiejętności dobierania nagłówka zgodnie z główną myślą tekstu, odpowiadanie na pytania, tłumaczenie znaczeń leksykalnych nowych słów przy pomocy kontekstu, synonimów (antonimów). Układanie niewielkich ustnych form wypowiedzi – opisów (opis ubrania, wnętrza, przyrody), wypowiedzi-opowiadań (opowiadanie wydarzenia; wykonywanie różnych zadań o charakterze logicznym: rebusy, szarady i inne). Dalszy rozwój umiejętności i nawyków ustnego przekazywania tekstu, dodawania wyrazów i zwrotów; tłumaczenia wyrazów, tłumaczenia znaczeń nowych wyrazów w tekście przy pomocy słownika, w oparciu o komentarze do tekstu; poprawianie tekstu; imitacja wzorów i recytowanie na pamięć niewielkich tekstów i wierszy.</p> <p><i>Tekst</i>, jego główne cechy. Podział tekstu na akapity. Prosty plan tekstu. Temat, mikrotemat, myśl główna wypowiedzenia. Kultura językowa. Podstawowe wymagania dotyczące mówienia, reguły komunikacji werbalnej. Etykieta grzecznościowa (powtórzenie i uzupełnienie wiadomości).</p> <p><i>Rodzaje i treść działalności edukacyjnej</i></p> <p>Ustne streszczenie tekstu, zamiana wyrazów,</p>

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>* nadaje nagłówek i streszcza tekst;</p> <p>* tłumaczy znaczenie nieznanymi wyrazów przy pomocy słownika, komentarzy do tekstu, w oparciu o kontekst, synonimy, antonimy;</p> <p>* układa w logicznej kolejności opis ubrania, narzędzi pracy, opowiadania o wydarzeniach, w tym na podstawie ułożonego planu;</p> <p>* uczy się na pamięć niewielkich monologów i dialogów, wierszy, baśni;</p> <p>* tłumaczy wyrazy, połączenia wyrazów, łatwe teksty z języka ukraińskiego na polski;</p> <p>* odtwarza zdania i całość tekstu, dobiera odpowiednie do znaczenia wyrazy;</p> <p>* prognozuje typy i styl wypowiedzi na podstawie nagłówka, rozumie i wyznacza typ i styl tekstu;</p> <p>* wskazuje cechy charakterystyczne stylu usłyszanego tekstu, wypowiada własną opinię odnośnie treści tekstu;</p> <p>* imituje wzór, transformuje tekst, bierze udział w grach;</p> <p>* wykonuje różne zadania o charakterze logicznym: rebusy, szarady i inne, w tym z udziałem rodziców;</p> <p>* ustnie streszcza zgodnie z tekstem opowiadanie literackie i tekst popularnonaukowy, ustala temat, myśl główną, wypowiada własny stosunek do treści z zachowaniem cech stylu autora;</p> <p>* poprawia błędy i uzasadnia, na czym one polegały w wypowiedzi własnej i cudzej;</p> <p>* podporządkowuje wypowiedź tematowi i myśli głównej (ze względu na cel i adresata);</p> <p>* streszcza wybiórczo i układa wypowiedź na tematy lingwistyczne, snuje refleksje, wyraża swoje zdanie na podstawie streszczonych fragmentów tekstu naukowego;</p> <p>* zbiera dowody odnoszące się do tematu i myśli głównej, formułuje w tezach albo wnioskach myśl główną;</p>	<p>wprowadzenie do zdania wyrazów i zwrotów. Tłumaczenie ustne wyrazów, łatwych tekstów. Tłumaczenie ustne wyrazów, związków wyrazowych przy pomocy słownika i w oparciu o komentarze do tekstu. Ustne streszczenie (szczegółowe, ścisłe, wybrane) od 3 do 4 minut. Szczegółowe streszczenie niewielkiego tekstu artystycznego o charakterze narracyjnym i tekstu popularnonaukowego. Ustne streszczenie wybranego tekstu i układanie wypowiedzi na tematy językowe, refleksje na podstawie streszczonych fragmentów tekstu naukowego. Ustne streszczenie o charakterze informacyjnym, związane z wydarzeniami z życia klasy, szkoły, miasta.</p>

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>*ustnie układa zawiadomienie o charakterze informacyjnym dotyczące życia klasy, szkoły, miasta;</p> <p>*ocenia własną i cudzą wypowiedź według podanego planu;</p> <p>* poprawnie artykułuje, akcentuje i mówi z odpowiednią intonacją;</p> <p>*czyta na głos i rozumie faktyczną treść tekstów literackich i publicystycznych po jednokrotnym ich przesłuchaniu;</p> <p>* intonacyjnie zaznacza części logiczne;</p> <p>* odpowiada na pytania, które odnoszą się do treści przeczytanego tekstu;</p> <p>* wyraźnie czyta zgodnie z normami ortoepicznymi i intonacyjnymi (100 słów na minutę), używa pauz na końcu i w środku zdania, rozumie temat, mikrotematy, myśl główną, indywidualnie odbiera tekst i ocenia go;</p> <p>*formułuje pytania do zakończonych logicznie części tekstu, określa akapity;</p> <p>*odbiera i rozumie przeczytany tekst, który odnosi się do indywidualnej, społecznej, edukacyjnej sfery komunikacji, jak również elementów opisu pomieszczenia, przedmiotów albo zjawisk przyrody, ustala znaczenie nieznanymi słów na podstawie kontekstu i słownika;</p> <p>* ma wypracowane podstawowe nawyki rozumienia nowego tekstu;</p> <p>* rozumie główną treść nowego tekstu napisanego w stylu publicystycznym, w tym przy przeglądaniu, ustala środki leksykalne związku zdań w tekście;</p> <p>* wykorzystuje w piśmie opanowane reguły ortograficzne i interpunkcyjne;</p> <p>*pisze tekst, sprawdza to, co napisał;</p>	<p>Czytanie Rozwój techniki czytania na głos i milcząco, rozumienie przeczytanych samodzielnie tekstów, należących do różnych typów, stylów i gatunków.</p> <p>Czytanie ze zrozumieniem na głos tekstów literackich z odpowiednią szybkością (100 wyrazów na minutę). Utrwalenie nawyków płynnego czytania, z poprawną dykcją, zgodnie z normami ortoepicznymi i intonacyjnymi. Kształtowanie nawyków czytania w odpowiednim tempie, tembrze i głośności czytania zgodnie z treścią, stylem i zamysłami autora. Wyraźne czytanie na głos ze zrozumieniem głównej treści tekstów stylu publicystycznego, które odnoszą się do zachowań ludzi z zastosowaniem środków leksykalnych, reguł ortoepicznych, pauz w końcu i środku zdania. Ciche czytanie i rozumienie tekstów różnych typów, stylów i gatunków, adaptowanych i nieadaptowanych które odnoszą się do różnych sfer komunikacji, w tym elementów opisu pomieszczenia albo przyrody. Gatunki do czytania: baśnie, opowiadania, artykuły, wywiady, wiersze, bajki, zagadki, przysłowia i powiedzenia, rymowanki, aforyzmy, piosenki, kolędy.</p> <p>Styl językowe: artystyczny, publicystyczny.</p> <p>Pisanie Kształtowanie nawyków poprawnej grafii: wykonanie ćwiczeń na formowanie nawyków ortograficznego i interpunkcyjnego. Przepisywanie, pisanie dyktand, tekstów z ortograficzną wymową, tłumaczenie słów i</p>

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>* pisze dokładne streszczenie tekstu z uwzględnieniem stylu literackiego o charakterze narracyjnym, który zawiera sytuację komunikacyjną (na podstawie słów kluczowych, ułożonego planu), z zachowaniem stylu autora;</p> <p>* pisze rozszerzone streszczenie tekstu literackiego o charakterze narracyjnym z elementami opisu pomieszczenia lub przyrody, z zachowaniem akapitów, zaznacza temat, i mikrotematy;</p> <p>* pisze krótkie streszczenie tekstu popularnonaukowego o charakterze narracyjnym;</p> <p>* wybiera w celu napisania notatki z elementami własnych własnej analizy ciekawy, aktualny temat;</p> <p>* gromadzi materiał, układa wyrazy, zespoły wyrazowe, łatwy tekst;</p> <p>* określa strukturę ogłoszenia, pisze ogłoszenie na zaproponowany temat, sporządza obwieszczenie;</p> <p>* posiada wiedzę na temat różnorodności języków świata, określa miejsce języka polskiego wśród języków słowiańskich i innych języków świata;</p> <p>* wykorzystuje konkretne wiadomości z zakresu języka jako narzędzia porozumiewania się i poznania rzeczywistości, wiedzy w zakresie bogactwa języka polskiego (wyrazy przenośne, synonimy, antonimy, frazeologizmy i inne);</p> <p>* odróżnia samogłoski nosowe i nienosowe, spółgłoski twarde i miękkie, dźwięczne, bezdźwięczne;</p> <p>* praktycznie posługuje się wiedzą w zakresie głównych norm ortoepicznych, dotyczących wymowy spółgłosek i samogłosek;</p> <p>* posiada wiadomości, dotyczące organów</p>	<p>niewielkich wypowiedzi. Pisanie z pamięci niewielkich utworów. Dyktando kontrolne (65-75 wyrazów; koniec 1 półrocza). Dyktando wzrokowo-słuchowe jako forma kontroli pod koniec roku (60-70 wyrazów).</p> <p>Dalsze kształcenie nawyków i umiejętności układania niewielkich tekstów pisemnych (monolog, dialog) różnych typów, stylów i gatunków: Przepisywanie według wzoru wzorem i napisanie nietrudnych dialogów na temat rozmowy zaproponowanej przez ucznia lub nauczyciela (do wyboru). Dokładne streszczenie tekstu-opowiadania z uwzględnieniem stylu literackiego, który mieści sytuację komunikacyjną (z wykorzystaniem słów kluczowych, napisanego planu). Rozszerzone streszczenie tekstu literackiego o charakterze narracyjnym z elementami opisu pomieszczenia lub przyrody.</p> <p>Krótkie streszczenie tekstu popularnonaukowego o charakterze narracyjnym. Notatka-wypracowanie do gazety z elementami własnej analizy zachowań ludzkich. Gromadzenie materiałów do sformowania notatki z elementami własnej analizy i jego systematyzacja. Napisanie ogłoszenia, obwieszczenia. Streszczenie kontrolne jako forma ewaluacji na koniec roku szkolnego (objętość tekstu – 80-100 wyrazów).</p> <p>II. System językowy (47 godz.) Wiadomości ogólne o języku Różnorodność języków świata. Język polski wśród języków słowiańskich i innych języków świata. Informacje o bogactwie języka polskiego (1 godz.).</p> <p>Powtórzenie materiału z klasy 5 i uzupełnienie wiadomości (4 godz.) Fonetyka. Ortoepia. Grafia Nosowe samogłoski (ą, ę). Spółgłoski: twarde i</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>mówienia, zna nazwy głównych organów, rozumie ich udział w powstaniu dźwięków; *poprawnie wymawia spółgłoski dźwięczne na końcu wyrazów, dźwięki, zaznaczone przy pomocy dwuznaków, przez litery <i>l, ł</i>; *rozpoznaje sylabę akcentowaną, poprawnie akcentuje wyrazy, dzieli wyrazy przy przenoszeniu (w tym wyrazy z akcentem padającym na 3 lub 4 sylabę od końca); * poprawia i zauważa typowe błędy ortoepiczne w swojej wymowie i wymowie innych uczniów; * umie korzystać ze słownika ortoepicznego;</p> <p>*wyznacza znaczenie leksykalne wyrazu, w tym przy pomocy kontekstu; * rozróżnia w tekście synonimy, antonimy, wyrazy obce, archaizmy (w tym historyzmy), neologizmy, prawidłowo wykorzystuje ich we własnej wypowiedzi; * tłumaczy wyrazy z języka ukraińskiego na język polski i odwrotnie; * umie korzystać z różnych słowników – tłumaczeniowego, dwujęzycznego, słownika synonimów i antonimów, słownika wyrazów obcych;</p> <p>*rozpoznaje frazeologizm, zna jego cechy, wykorzystuje we własnych wypowiedziach odpowiednio do znaczenia i nacechowania stylistycznego, tłumaczy w niektórych wypadkach pochodzenie frazeologizmów; * wyjaśnia znaczenie pewnych związków frazeologicznych; *zna cechy charakterystyczne przysłów, powiedzeń, wyrazów skrzydlatych i aforyzmów; * porównuje pewne przysłowia i powiedzenia w języku polskim i ukraińskim; * zna funkcję słownika frazeologicznego, odnajduje w nim informację o znaczeniu frazeologizmów;</p> <p>*wyodrębnia w wyrazie podstawę słotwórczą i końcówkę fleksyjną, formy należące do tego samego wyrazu; *świadomie wybiera wyrazy z różnymi morfemami i wykorzystuje je w wypowiedzi;</p>	<p>miękkie, dźwięczne, bezdźwięczne. Główne normy ortoepiczne w zakresie samogłosek i spółgłosek (powtórzenie i utrwalenie wiadomości). Organy mówienia, ich udział w powstaniu dźwięków. Wymowa spółgłosek dźwięcznych na końcu wyrazów (<i>ż, ś, ŋ, dź, ć</i>). Wymowa dźwięków, zaznaczanych przy pomocy dwuznaków (powtórzenie). Dźwięki, oznaczane przez litery <i>l, ł</i>. Sylaba. Akcent wyrazowy (powtórzenie). Wyjątki od ogólnej zasady akcentowej (powtórzenie i uzupełnienie wiadomości). Normy ortoepiczne i typowe błędy ortoepiczne w wymowie. Praca ze słownikiem ortoepicznym.</p> <p>Słownictwo i frazeologia (5 godz.)</p> <p>Wykorzystanie synonimów, antonimów w tekstach różnych typów i stylów (powtórzenie). Homonimy. Zapoznanie uczniów ze słownikiem homonimów. Grupy wyrazów na podstawie pochodzenia: słownictwo rodzime i obce. Wprowadzenie pojęcia: archaizm (w tym historyzm) i neologizm. Formowanie umiejętności rozróżnienia ich w tekście. Praca ze słownikiem tłumaczeniowym języka polskiego. Zapoznanie ze słownikiem wyrazów obcych języka polskiego. Słownictwo języka polskiego z punktu widzenia jego wykorzystania. Wprowadzenie pojęć: dialektyzm, profesjonalizm, termin, ich rola w wypowiedzi ustnej i na piśmie.</p> <p>Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Frazeologia Źródła związków frazeologicznych: przysłowia i powiedzenia, wyrazy skrzydlate, aforyzmy jako środki wzbogacające język (praktycznie). Praca ze słownikiem frazeologicznym, jego cel. Znaczenie frazeologizmów i ich wykorzystanie w wypowiedzi ustnej i pisemnej. Praktyczne przyswojenie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Budowa słotwórcza wyrazu. Słotwórstwo</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>*ma pojęcie o budowie słowotwórczej wyrazów; * wyodrębnia wyrazy, w rdzeniach których obecna jest alternacja samogłosek i spółgłosek; *porównuje wymowę i pismo wyrazów, wykorzystuje słownik słowotwórczy, odnajduje w artykułach słownika informację dotyczącą budowy wyrazów;</p> <p>*zna i rozpoznaje ogólne znaczenie gramatyczne samodzielnych i niesamodzielnych części mowy, stosuje je we własnych wypowiedziach;</p> <p>* odróżnia rzeczowniki żywotne i nieżywotne, własne i pospolite, osobowe, nieosobowe, męskoosobowe; *rozróżnia niektóre rzeczowniki, liczba których nie różni się od liczby ich odpowiedników w języku ukraińskim; *prawidłowo wymawia, pisze końcówki rzeczowników męskich, żeńskich, nijakich, w tym wypadki wariantywne;</p> <p>*odnajduje przymiotnik w tekście i zna jego znaczenie ogólne, cechy morfologiczne i funkcję składniową; * określa przymiotniki w zależności od ich znaczenia (jakościowe, relacyjne, dzierżawcze); *odmienia przymiotniki, prawidłowo je wymawia i pisze; *układa zdania z przymiotnikami, używa ich we własnych wypowiedziach w zależności od sytuacji komunikacyjnej;</p> <p>*rozpoznaje zaimek, zna jego znaczenie ogólne, cechy morfologiczne i funkcję składniową;</p>	<p>(5 godz.) Słowotwórstwo jak dział morfologii zajmujący się budową i tworzeniem wyrazów. Zmiana i tworzenie wyrazów. Rozwój umiejętności i nawyków odnajdywania minimalnych znaczących części wyrazu (morfem) (rdzeń, przedrostek, przyrostek, końcówka fleksyjna) oraz podstawę słowotwórczą. Zmiany samogłosek (a//e, o//a, ó//a, o//e, ó//o, ą//ę, ó//e) i spółgłosek (k//c, k//cz, g//ż, ch//sz, s//sz, t//c, d//dz, z//ż) w rdzeniach wyrazów. Wprowadzenie pojęcia budowy słowotwórczej wyrazów (w oparciu o język ukraiński). Zapoznanie uczniów ze słownikiem słowotwórczym.</p> <p>Morfologia (12 godz.) Uzupełnienie wiadomości z zakresu części mowy. Charakterystyka ogólna części mowy.</p> <p>Rzeczownik jako część mowy (powtórzenie i uzupełnienie wiadomości). Rzeczowniki żywotne i nieżywotne, własne i pospolite, osobowe, nieosobowe, męskoosobowe. Liczba rzeczowników. Formowanie pojęć dotyczących: rzeczowników, nie posiadających liczby pojedynczej lub liczby mnogiej, rzeczowników, których liczba nie odpowiada liczbie w języku ukraińskim (<i>dzieje, skrzypce – історія, скрипка</i>). Powtórzenie i uzupełnienie wiadomości: przypadki rzeczownika, ich znaczenie. Wariantywne końcówki przy odmianie rzeczowników w rodzaju męskim, żeńskim i nijakim. Praktyczne przyswojenie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Uzupełnienie wiadomości o przymiotniku jako części mowy. Podział przymiotników ze względu na znaczenie (jakościowe, relacyjne, dzierżawcze). Odmiana przymiotników i zasady łączenia kategorii gramatycznych (rodzaj, przypadek, liczba, żywotność-nieżywotność, kategoria męskoosobowa) z formami gramatycznymi rzeczownika. Zależność kategorii gramatycznych przymiotnika (rodzaj, liczba, przypadek, żywotnie-nieżywotne, kategoria męskoosobowa) od określającego go rzeczownika (praktycznie). Funkcja składniowa przymiotników. Wykorzystanie przymiotników w celu wyrazowym w celu opisu przedmiotów, zjawisk, wydarzeń (literatura, sztuka, architektura, nauka i inne).</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>* odmienia zaimki osobowe i zaimek zwrotny <i>się</i>;</p> <p>* układa zdania z zaimkami, używa ich we własnych wypowiedziach;</p> <p>* zna znaczenie ogólne, cechy morfologiczne i funkcję składniową czasowników;</p> <p>* odmienia czasowniki w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym;</p> <p>* układa formy czasu przyszłego prostego i czasu przyszłego złożonego czasowników;</p> <p>* oznacza kategorię męskoosobową w formach czasowników liczby mnogiej czasu przeszłego i przyszłego;</p> <p>* umie opowiadać o wydarzeniach w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym;</p> <p>* zna znaczenie, cechy morfologiczne, funkcję składniową liczebników;</p> <p>* konstruuje zdania z liczebnikami głównymi, porządkowymi, zbiorowymi, używa ich we własnych wypowiedziach;</p> <p>* odnajduje przysłówki w zdaniu, określa ich znaczenie gramatyczne, rodzaje, i funkcję składniową;</p> <p>* używa przysłówków w celu utworzenia prawidłowych konstrukcji składniowych zdań;</p> <p>* odnajduje przyimki w zdaniu, prawidłowo je wymawia;</p> <p>* wyodrębnia i rozróżnia spójniki w zdaniu, uświadamia sobie funkcję spójnika;</p> <p>* wyznacza leksykalne i frazeologiczne związki wyrazowe, zespoły składniowe w wypowiedzi;</p>	<p>Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Rozszerzenie wiadomości o zaimku jako części mowy. Cechy charakterystyczne odmiany zaimków osobowych (<i>ja, ty, my, wy, on, ona, ono, oni, one</i>) w liczbie pojedynczej i liczbie mnogiej. Odmiana zaimka zwrotnego <i>się</i>. Funkcja składniowa zaimków. Zastępowanie przez zaimki innych części mowy w zdaniu. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Czasownik jako część mowy. Bezokolicznik i forma osobowa czasownika. Aspekt dokonany i niedokonany aspekt czasownika (powtórzenie i uzupełnienie wiadomości). Odmiana czasowników w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym (praktycznie). Czas przyszły prosty i czas przyszły złożony. Kategoria męskoosobowa w formach czasowników lm. czasu przeszłego i przyszłego. Funkcja składniowa czasowników. Wykorzystanie czasowników w tekstach literackich, naukowych i publicystycznych. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Liczebnik jako część mowy. Liczebniki główne, porządkowe, zbiorowe. Funkcja składniowa liczebników. Wykorzystanie liczebników w tekstach literackich, naukowych i publicystycznych. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Przysłówek jako część mowy. Rodzaje przysłówków (jakościowe i okolicznościowe) (praktycznie). Funkcja składniowa przysłówków. Wykorzystanie przysłówków w tekstach literackich, naukowych i publicystycznych. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Niesamodzielne części mowy Przyimek jako niesamodzielna część mowy, pełniąc łączącą funkcję łączącą w związkach wyrazowych. Spójnik jako niesamodzielna część mowy, jego funkcja w zdaniu. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Składnia (6 godz.) Powtórzenie i uzupełnienie wiadomości</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>* konstruuje różne pod względem struktury składniowej wypowiedzi (zdanie, równoważnik zdania), zna różnicę między połączeniem wyrazów, wyrazem i zdaniem;</p> <p>* prawidłowo intonuje zdania pojedyncze różnych rodzajów;</p> <p>* zmienia porządek wyrazów w zdaniu dla podkreślenia myśli głównej, używa zdań rozwiniętych i nierozwiniętych, stosuje główne i drugorzędne części zdania;</p> <p>* rozróżnia zdania z szeregami, z wyrazami, oznaczającymi pojęcia ogólne przed wyliczaniem w szeregach;</p> <p>* prawidłowo intonuje zdania z wołaczem, szeregami bez spójników, ze spójnikami <i>i, ale, lecz</i>, z wyrazami, oznaczającymi pojęcia ogólne przed wyliczaniem w szeregach;</p> <p>* układa wypowiedzi z dialogiem, mową zależną i niezależną, z wykorzystaniem czasowników-synonimów, które stosuje się przed wprowadzeniem mowy niezależnej w celu szczegółowego przekazania usłyszanej i przeczytanej informacji;</p> <p>* ma ogólne pojęcie o stylach językowych i sferze ich wykorzystania;</p> <p>* wyznacza przynależność tekstu do pewnego stylu funkcjonalnego;</p> <p>* odbiera treść faktyczną tekstu publicystycznego, odnajduje środki językowe, charakterystyczne dla niego, uzasadnia ich wykorzystanie;</p> <p>* układa tekst notatki do gazety z uwzględnieniem szczególnych cech kompozycyjnych i językowostylistycznych;</p> <p>* poprawnie dzieli wyrazy przy przenoszeniu, sprawdza to, co zostało napisane;</p> <p>* stosuje poprawnie wielką literę w nazwach własnych, pisze poprawnie partykułę <i>nie</i> z rzeczownikami, czasownikami, przymiotnikami i przysłówkami;</p> <p>* pisze poprawnie i uzasadnia napisane wyrazów z <i>u-ó, ż-rz, ch-h, j-i</i>, bezokolicznik, zakończenia czasowników w czasie przeszłym;</p>	<p>dotyczących związków wyrazowych Związki wyrazowe w wypowiedzeniu (zespoły składniowe) – leksykalne i frazeologiczne (praktycznie). Zespoły składniowe wyrazów w wypowiedzi: związki zgody, rządu i przynależności.</p> <p>Powtórzenie i uzupełnienie wiadomości dotyczących zdania pojedynczego</p> <p>Wypowiedzenie i jego rodzaje (zdanie, równoważnik zdania). Podział zdań pojedynczych ze względu na cel wypowiedzi. Zdanie jako rodzaj wypowiedzi z osobową formą czasownika w funkcji orzeczenia, jego podstawa gramatyczna (podmiot a orzeczenie). Grupa podmiotu i grupa orzeczenia. Związek główny zdania i związek poboczny (główne i drugorzędne części zdania). Rodzaje określić (przydawka, dopełnienie, okolicznik). Wyrazy, oznaczające pojęcia ogólne przed wyliczaniem w szeregach bez spójników, ze spójnikami <i>i, ale, lecz</i>. Wołacz. Mowa zależna i niezależna, dialog (praktyczne). Oznaczanie wołacza, mowy zależnej i niezależnej, dialogu w tekście. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Stylistyka (2 godz.)</p> <p>Stylistyka jako dziedzina wiedzy, zajmująca się opisem, analizą porównawczą, interpretacją stylów funkcjonalnych. Style funkcjonalne (potoczny, naukowy, artystyczny, publicystyczny, urzędowo-kancelaryjny) (powtórzenie). Styl publicystyczny i jego właściwości. Zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące. Celowe użycie różnych typów stylów Gatunki publicystyczne (komentarz, notatka o zachowaniu się ludzi). Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Ortografia (9 godz.) Powtórzenie opracowanego materiału: Podstawowe zasady dzielenia wyrazów przy przenoszeniu. Wielka litera w nazwach własnych. Pisownia partykuły <i>nie</i> z rzeczownikami i</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>* pisze poprawnie liczebniki jakościowe i porządkowe; *odnajduje i poprawia błędy ortograficzne;</p> <p>*poprawnie stawia i uzasadnia znaki interpunkcyjne w zdaniu pojedynczym, w zdaniach szeregowych z wyrazami, oznaczającymi pojęcia ogólne przed wyliczaniem, w szeregach, z wołaczem; *poprawnie zapisuje mowę zależną i niezależną, dialog, prawidłowo zapisuje daty; * znajduje i poprawia błędy interpunkcyjne przy pomocy wyuczonych reguł;</p> <p>* posiada wiadomości z zakresu ustnej twórczości ludowej; zna utwory folklorystyczne i literackie, ukazuje specyfikę kultury polskiej (z uwzględnieniem doświadczeń życiowych Polaków mieszkających na terenach Ukrainy); * zna tematyczne grupy wyrazów, które zawierają tematykę typową dla polskiej kultury materialnej; * przyjmuje i ocenia wiadomości przeczytane, usłyszane, dobiera potrzebną dla komunikacji informację; * odbiera informację, czyta i rozumie różne stylowo i gatunkowo teksty odpowiednie do tematu komunikacyjnego; * bierze udział w dyskusji dotyczącej określonych tematów, podejmuje próby oceny i dyskusji; *ma podstawowe pojęcia o tradycjach, kulturze i zwyczajach narodu polskiego i Polaków mieszkających na Ukrainie (reguły zachowania, potrawy ludowe, symbolikę stroju ludowego, sztukę ludową); * posiada pewną wiedzę dotyczącą rozwoju literatury polskiej; ma wiadomości z zakresu literatury dziecięcej, posiada wiedzę o laureatach nagrody Nobla, świętach ludowych, państwowych, rodzinnych i tradycjach Polaków, porównuje je z tradycjami Ukraińców, utwory o rodzimym kraju,</p>	<p>czasownikami. Pisownia partykuły <i>nie</i> z przymiotnikami i przysłówkami. Pisownia wyrazów z <i>u-ó</i>, <i>ż-rz</i>, <i>ch-h</i> wymiennymi i niewymiennymi, <i>j-i</i> (po spółgłoskach oraz po samogłoskach). Pisownia bezokoliczników. Pisownia zakończeń czasowników w czasie przeszłym. Pisownia liczebników jakościowych i porządkowych. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Interpunkcja (3 godz.) Powtórzenie opracowanego materiału: Znaki interpunkcyjne w zdaniu pojedynczym. Znaki interpunkcyjne w zdaniach szeregowych z wyrazami, oznaczającymi pojęcia ogólne przed wyliczaniem w szeregach, z wołaczem. Znaki interpunkcyjne w zapisie mowy zależnej i niezależnej, w zapisie dialogu. Uzupełnienie wiadomości uczniów: znaki interpunkcyjne przy zapisywaniu dat. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Powtórzenie opanowanego materiału (1 godz.)</p> <p>III. Wiedza o społeczeństwie i kulturze</p> <p>Orientacyjny zakres tematyczny i polecane lektury:</p> <p>Utwory ludowe. Słowo jako duchowna świątynia. Kołysanki, pieśni obrzędowe. Legendy polskie, legendy Słowian i innych narodów. Grecka mitologia. Bajki i legendy pisarzy polskich (I. Krasicki, A. Mickiewicz, J. Parandowski, A. Oppman, A. Kamieńska).</p> <p>Życie w szkole. Moja klasa. Rozkład lekcji. Ulubiony przedmiot, przygotowanie do lekcji. W szkolnej bibliotece. Stosunek do książki.</p> <p>Moje zainteresowania (poezja klasyczna i współczesna: J. Kochanowski, A. Mickiewicz, J. Słowacki, K. Gałczyński, J. Brzechwa, J. Tuwim, A. Słonimski, J. Kulmowa, W. Badalska, J. Ratajczak, J. Twardowski, J. Kofta, L. J. Kern, Z. Dmیتroca, A. Przemyska, W. Chotomska, W. Gawdzik); proza, fragmenty utworów klasycznych i współczesnych (J. Korczak,</p>

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>argumenty dla udowodnienia własnych poglądów; * dostrzega w języku, utworach sztuki, postępowaniach ludzi dobroć, piękno; * krytycznie ocenia własne postępowania; * tolerancyjnie odnosi się do wypowiedzi nauczycieli i rodziców; * poznaje utwory literackie, kulturę i tradycje Polaków, ma stosunek tolerancyjny do kulturalnej spuścizny innych narodów; * umie pracować samodzielnie, w parach, grupach; przyjmuje pomoc dorosłych.</p>	<p>Formowanie nawyków obowiązkowego i twórczego wykonania zadań. Formowanie i rozwój (przy pomocy realizacji związków międzypodmiotowych i aspektów socjolukturowych) początkowych nawyków tolerancyjnego stosunku do kultury Polaków i innych narodów: Szacunku do kultury ukraińskiego, polskiego narodu i innych przedstawicieli etosów, mieszkających na Ukrainie i w innych krajach świata.</p>

Klasa 7

(70 godzin; 2 godziny tygodniowo)

(w tym 5 godzin – na powtórzenie i utrwalenie materiału na początku i pod koniec roku szkolnego; 2 godziny – dodatkowe)

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>Uczeń:</p>	<p>I. Sprawności językowe (21 godz.) Słuchanie i rozumienie Rozwój nawyków odbioru i rozumienia ze słuchu nieznanymi tekstów, należących do różnych typów, stylów i gatunków wypowiedzi</p>

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>* słucha, rozumie po jednokrotnym przesłuchaniu wypowiedzi tekst-monolog, dialog w stylu potocznym, artystycznym, publicystycznym i naukowym;</p> <p>* formuje pewne wyobrażenia o treści tekstu przeczytanego;</p> <p>* ocenia treść przeczytanego tekstu;</p> <p>* rozumie związki przyczynowo-skutkowe;</p> <p>* odbiera ze słuchu, rozumie teksty różnych gatunków, stylów, typów;</p> <p>* rozumie myśl autora, oryginalność stylową i artystyczną tekstu;</p> <p>* układa ustnie, rozgrywa dialogi o różnych komunikacyjno-funkcjonalnych typów;</p> <p>* kontynuuje przerwany dialog, wykorzystuje standardowe zasoby wyrazowe, w tym formuły grzecznościowe;</p> <p>* tłumaczy i inscenizuje tekst;</p> <p>* dobiera odpowiednie środki językowe z uwzględnieniem sytuacji komunikacyjnej i konkretnego odbiorcy;</p> <p>* dodaje opuszczone repliki do dialogu;</p> <p>* prawidłowo intonuje wypowiedzi i odpowiednio wykorzystuje zachowania pozajęzykowe;</p>	<p>ustnych.</p> <p>Odbiór tekstu literackiego w zakresie rozumienia ze słuchu (objętość 500-600 wyrazów; czas trwania wypowiedzi 5-6 minut) i innych stylów (objętość 400-500 wyrazów; czas trwania wypowiedzi 4-5 minut).</p> <p>Rozwój umiejętności słuchania i rozumienia.</p> <p>Formy:</p> <p>* w oparciu o tekst napisany preparowany i autentyczny taki jak, monolog, dialog, polilog (tekst czytany przez nauczyciela, nagranie audio, tekst czytany przez ucznia);</p> <p>* bez wspierania się na tekst-monolog, dialog, polilog (tekst czytany przez nauczyciela, tekst czytany przez ucznia, nagranie audio, słuchowisko radiowe, film video dla dzieci, wykorzystanie zasobów komputerowych).</p> <p>Słuchanie i rozumienie zróżnicowanych tekstów pod względem:</p> <p>* gatunku (opowiadania, artykuły, baśnie, bajki, wiersze, przysłowia i powiedzenia, zagadki, wyrazy skrzydlate, piosenki, kolędy, gry, opis obrazu, wywiad),</p> <p>* stylu (artystyczny (literacki), publicystyczny, potoczny, naukowy),</p> <p>* typu (opis, opowiadanie, wypracowanie z elementami własnych refleksji) – z formułowaniem wypowiedzi na temat pierwszego wrażenia dotyczącego treści usłyszanego tekstu, ustaleniem związków przyczynowo-skutkowych, pozycji autora, oryginalności stylowej i artystycznej.</p> <p>Mówienie</p> <p>Uczestnictwo w dialogu o objętości 7-8 replik dla dwóch uczniów.</p> <p>Rozwój umiejętności i nawyków układania dialogów różnych form (zgoda / niezgoda, pewność / niepewność, pytanie, porada, rekomendacja).</p> <p>Układanie i inscenizacja dialogów sytuacyjnych z kontynuacją przerwanych dialogów, z zastosowaniem standardowych środków wyrazu, w tym formuł grzecznościowych.</p> <p>Inszenizacja tekstu, dodanie do dialogu replik, układanie dialogów według zaproponowanych parametrów.</p> <p>Rozwój umiejętności i nawyków ustnej wypowiedzi-monologu</p> <p>Układanie różnych tekstów komunikacyjno-</p>

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>* układa monologi w ramach wyuczonych stylów;</p> <p>* tytułuje tekst, streszcza go, wyznacza temat (szeroki, wąski), myśl główną;</p> <p>* układa pytania do tekstu i odpowiada na nie, tłumaczy znaczenie nieznanymi wyrazów w oparciu o kontekst, przy pomocy słownika tłumaczeniowego, komentarzy do tekstu, doboru synonimów albo antonimów;</p> <p>*ustnie streszcza tekst z oceną jego treści i oryginalności artystycznej;</p> <p>*układa ustną wypowiedź monolog z transformacją zdań;</p> <p>* ustnie opisuje miejscowość, przyrodę, opowiada o wydarzeniach;</p> <p>* wykonuje zadania (samodzielnie albo przy pomocy rodziców, w domu) z zadaniem logicznym (rebusy, szarady, zagadki, ćwiczenia-krzyżówki i inne);</p> <p>*wyraźnie czyta na głos i cicho, rozumie preparowane i autentyczne teksty-monologi i dialogi;</p> <p>* czyta ze zrozumieniem nowy tekst z szybkością 80 słów na minutę;</p> <p>* wyraźnie czyta teksty (z zastosowaniem głównych reguł ortoepicznych i pauz treściowych) artystyczne, publicystyczne, preparowane popularnonaukowe teksty, rozumie pozycję autora;</p> <p>*przeogląda materiał i rozumie treść główną nowego tekstu;</p> <p>* przewiduje dalszy rozwój wydarzeń na podstawie tytułu i domysłu;</p> <p>* wykorzystuje w piśmie opanowane reguły ortograficzne i interpunkcyjne, w tym twórczo</p>	<p>funkcjonalnych: informacyjnego, zachęcającego, ekspresywnego, rozrywkowego. Typy mówienia – opis, opowiadanie (opowiadanie i komunikat). Rozwój nawyków ustnego streszczenia tekstów z oceną jego treści i walorów artystycznych. Zamiana, dodawanie wyrazów i związków wyrazowych w zdaniach (utrwalenie wiadomości).</p> <p>Rodzaje i treść działalności edukacyjnej</p> <p>Ustne odtworzenie zdań i tekstu, imitacja wzoru, uczenie się na pamięć (powtórzenie i uzupełnienie wiadomości). Ustna transformacja zdań. Ustny opis miejscowości, przyrody, opowiadanie o wydarzeniach (forma opowiadania – do wyboru). Wprowadzenie pojęcia tematu wąskiego i szerokiego. Praca ze słownikiem tłumaczeniowym w celu ustalenia znaczenia leksykalnego wyrazów. Ustne tłumaczenie wyrazów (z ukraińskiego na polski i odwrotnie) zdań, niewielkich tekstów. Uczenie się na pamięć wyrazów skrzydlatych, aforyzmów. Ustne wykonanie ćwiczeń z zadaniem logicznym (dalszy rozwój nawyków). Ustne wypracowanie (utrwalające i kontrolne) według prostego planu.</p> <p>Czytanie Rozwój techniki czytania na głos i milcząco, rozumienie przeczytanych samodzielnie tekstów, należących do różnych typów, stylów i gatunków.</p> <p>Rozwój i udoskonalenie nawyku czytania ze zrozumieniem na głos tekstów literackich (100 wyrazów na minutę). Utrwalenie nawyków krytycznego czytania zapoznawczego. Rozwój i udoskonalenie nawyku cichego czytania ze zrozumieniem nowego tekstu. Rozwój umiejętności i nawyków wyraźnego czytania na głos. Formowanie umiejętności przewidywania przy pomocy analizy wydarzeń, w oparciu o tytuł tekstu. Czytanie ciche i na głos ze zrozumieniem tekstów różnych typów, stylów, gatunków z zastosowaniem leksykalnych i morfologicznych środków związku w zdaniu.</p> <p>Gatunki do czytania: baśnie, opowiadania, powieści, nowele, artykuły, wywiady, wiersze, bajki, legendy, zagadki, przysłowia i powiedzenia, aforyzmy, rymowanki, piosenki, kolędy.</p> <p>Style językowe: artystyczny, publicystyczny, naukowy.</p> <p>Pisanie Kształtowanie nawyków poprawnej grafii: wykonanie ćwiczeń na formowanie nawyków ortograficznych i interpunkcyjnych. Twórcze przepisywanie, pisanie pod dyktando wyrazów,</p>

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>przepisuje tekst, sprawdza to, co napisał;</p> <p>*poszerza, uściśla, transformuje zdania, tłumaczy związki wyrazowe, tekst;</p> <p>* pisze odpowiedzi na pytania, jak również dyktando wzrokowo-słuchowe;</p> <p>*według sporządzonego planu, słów kluczowych, związków wyrazowych pisze streszczenie dokładne i zwięzłe;</p> <p>* pisze streszczenie tekstu z dodatkowym zadaniem twórczym, wypracowanie- opowiadanie według podanej fabuły;</p> <p>* gromadzi i systematyzuje materiał do wypracowania;</p> <p>* pisze list do przyjaciela (krewnych) z elementami opowiadania, streszczenie i pokwitowanie;</p> <p>* rozróżnia pojęcia język i mówienie;</p> <p>* wskazuje oznaki prawidłowej wypowiedzi;</p> <p>* poprawnie wymawia, z uwzględnieniem norm ortoepicznych samogłoski i spółgłoski (w tym spółgłoski średniojęzykowe – ż, ś, ŋ, dź, ć);</p> <p>* zna różnicę między jakością i ilością dźwięków i liter, między wymową dźwięków i ich napisaniem;</p>	<p>dyktand, tekstów z ortograficzną wymową, dyktanda wzrokowo-słuchowe; tłumaczenie słów i niewielkich wypowiedzi; pisanie z pamięci. Wykonanie ćwiczeń na łączenie zdań pojedynczych w zdania złożone i odwrotnie, wstawienie wyrazów i związków wyrazowych, odpowiedź na pytania.</p> <p>Dyktando kontrolne (70-80 wyrazów; koniec 1 półrocza). Dyktando wzrokowo-słuchowe jako forma kontroli pod koniec roku (65-75 wyrazów).</p> <p>Rozwój umiejętności i nawyków układania niewielkich tekstów pisemnych (monolog, dialog) różnych typów, stylów i gatunków</p> <p>Napisanie dokładnego (szczegółowego) streszczenia tekstu artystycznego z elementami opisu zewnętrznego wyglądu człowieka. Formowanie umiejętności pisania streszczenia dokładnego tekstu artystycznego z zadaniem twórczym (własne refleksje na zadany temat). Krótkie streszczenie o charakterze narracyjnym z elementami opisu pracy w stylu artystycznym. Napisanie kontrolnego streszczenia dokładnego (szczegółowego) tekstu artystycznego według ułożonego planu, słów kluczowych i związków wyrazowych (do wyboru).Kształcenie umiejętności i nawyków układania w formie pisemnej niewielkiego wypracowania-opisu z poprzednim omówieniem treści (opis wyglądu zewnętrznego człowieka w stylu artystycznym albo na podstawie obrazu, opis procesu pracy według własnych spostrzeżeń). Napisanie wypracowania-opisu według zaproponowanej fabuły. Formowanie umiejętności i nawyków ułożenia listu przyjacielu (krewnym) z elementami opowiadania; napisanie streszczenia i pokwitowania.</p> <p>II. System językowy (47 godz.)</p> <p>Wiadomości ogólne o języku</p> <p>Język i mówienie. Kultura języka polskiego (1 godz.).</p> <p>Powtórzenie materiału z klasy 6 i poszerzenie wiadomości (4 godz.).</p> <p>Fonetyka. Ortoepia. Grafia.</p> <p>Udoskonalenie wiedzy, nawyków według tematów: dźwięki mowy; normy wymowy samogłosek i spółgłosek; wymowa</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>*poprawnie wymawia wyrazy nieakcentowane i wyrazy z alternacją samogłosek i spółgłosek;</p> <p>* rozróżnia grupy wyrazów na podstawie znaczenia i pochodzenia;</p> <p>* umie korzystać z różnych słowników, w tym ze słownika etymologicznego języka polskiego;</p> <p>* poprawnie używa w wypowiedzi wyrazów, porównuje je z ukraińskimi odpowiednikami;</p> <p>* posiada wiedzę o rodzajach frazeologizmów;</p> <p>* wyznacza w niektórych wypadkach pochodzenie frazeologizmów, przysłów i powiedzeń, wyrazów skrzydlatych, aforyzmów;</p> <p>* porównuje najbardziej rozpowszechnione frazeologizmy, przysłowia, powiedzenia w języku polskim i ukraińskim;</p> <p>*wyodrębnia w wyrazie podstawę słotwórczą, formanty;</p> <p>* ustala sposób powstania słów (do wyboru);</p> <p>* konstruuje zdania z rzeczownikami, utworzonymi od przymiotników, zwraca uwagę na spójność tekstu;</p> <p>* wykorzystuje części mowy (samodzielne i niesamodzielne), utworzone w różny sposób we własnych wypowiedziach, korzysta ze słownika słotwórczego;</p> <p>*znajduje w zdaniu opanowane samodzielne i niesamodzielne części mowy, dowodzi przynależności wyrazu do pewnej części mowy;</p> <p>* poprawnie odmienia rzeczowniki rodzaju męskiego,</p>	<p>spółgłosek średniojęzykowych (<i>ż, ś, ń, dź, ć</i>), których nie ma w języku ukraińskim; różnica między dźwiękami i literami (jeden dźwięk – kilka liter: <i>czytać, rzeka</i>, dwa dźwięki – jedna litera: <i>gorąco, męka</i>) (w zestawieniu z językiem ukraińskim).</p> <p>Wyrazy nieakcentowane.</p> <p>Rozpowszechnione wypadki alternacji samogłosek i spółgłosek (praktycznie).</p> <p>Słownictwo i frazeologia (5 godz.)</p> <p>Grupy wyrazów na podstawie znaczenia, pochodzenia (powtórzenie i uzupełnienie wiadomości).</p> <p>Pochodzenie (etymologia) wyrazu.</p> <p>Zapoznanie uczniów ze słownikiem etymologicznym języka polskiego.</p> <p>Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Rodzaje frazeologizmów (powtórzenie i uzupełnienie wiadomości).</p> <p>Pochodzenie niektórych frazeologizmów, przysłów i powiedzeń, wyrazów skrzydlatych, aforyzmów.</p> <p>Narodowo-kulturowa specyfika frazeologizmów polskich w porównaniu z ukraińskimi (<i>mieć olej w głowie – укр. буту з головою, robić z igły widły – укр. робити з мухи слона</i>).</p> <p>Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Budowa słotwórcza wyrazu. Słotwórstwo (3 godz.)</p> <p>Ustalenie podstawy słotwórczej wyrazu pochodnego i formantów (praktycznie).</p> <p>Główne sposoby powstania nowych wyrazów (sufiksacja, prefiksacja, sufiksacja z prefiksacją, wyrazy złożone).</p> <p>Rzeczowniki tworzone od przymiotników.</p> <p>Praca ze słownikiem słotwórczym.</p> <p>Morfologia (14 godz.)</p> <p>Części mowy (powtórzenie opanowanego materiału i uzupełnienie wiadomości).</p> <p>Rzeczownik jako część mowy</p> <p>Odmiana rzeczowników, podział na deklinację</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>żeńskiego, nijakiego I-III odmian, w tym nazwiska i nazwy geograficzne;</p> <p>*wykorzystuje końcówki przypadków, układu zdania, poprawnie używa potrzebnych form rzeczowników we własnej wypowiedzi;</p> <p>*wyznacza formę rzeczownika w zdaniu i jego rolę składniową;</p> <p>* znajduje rzeczowniki w tekście, rozumie ich wpływ na styl tekstu;</p> <p>*dzieli przymiotniki na grupy zgodnie ze znaczeniem ogólnym (jakościowe, relacyjne, dzierżawcze);</p> <p>*odmienia przymiotniki z twardym i miękkim tematem;</p> <p>*poprawnie używa przymiotników w związku wyrazowym i zdaniu;</p> <p>*dzieli zaimki na rzeczowne, przymiotne, liczebne, używa ich w celu łączenia zdań w tekście;</p> <p>* poprawnie odmienia zaimki osobowe, zaimek zwrotny się;</p> <p>* zaznacza błędy w pisowni zaimków i poprawia je;</p> <p>* rozpoznaje czasowniki dokonane, niedokonane, czynne, bierne, zwrotne, formy niesobowe czasownika zakończone na <i>-no, -to</i>;</p> <p>*poprawnie używa czasowniki z rzeczownikami;</p> <p>* umie wyznaczyć koniugację czasownika;</p> <p>* poprawnie tworzy i zapisuje formy czasowników w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym;</p> <p>* odnajduje czasowniki w tekście, analizuje ich cechy morfologiczne i składniowe w ramach przyswojonego materiału;</p> <p>*rozumie znaczenie czasowników w tekście;</p>	<p>według przynależności do pewnego rodzaju (I, II, III odmiana).</p> <p>Oboczności w odmianie rzeczowników rodzaju męskiego w dopełniaczu lp. i lm.</p> <p>Odmiana rzeczowników rodzaju męskiego lp. i lm. (<i>brat, ojciec, syn, pan</i>).</p> <p>Odmiana rzeczowników rodzaju żeńskiego lp. i lm.</p> <p>(<i>ręka, kość, dłoń</i>).</p> <p>Odmiana nazwisk i nazw geograficznych (<i>Warszawa, Kraków, Zakopane</i>).</p> <p>Funkcja składniowa rzeczowników w zdaniu (utrwalenie materiału). Praca z tekstem: wpływ rzeczowników na cechy stylu utworu.</p> <p>Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Przymiotnik</p> <p>Podział przymiotników ze względu na znaczenie (powtórzenie i uzupełnienie wiadomości).</p> <p>Odmiana przymiotników na twarde i miękkie tematy (<i>dobry, wielki</i>).</p> <p>Funkcja składniowa przymiotników.</p> <p>Praca z tekstem: wpływ przymiotników na wyrazistość wypowiedzi i stylistyczne właściwości tekstu.</p> <p>Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Zaimek</p> <p>Podział zaimków na rzeczowne (osobowe, zwrotny, pytajno-względne, nieokreślone), przymiotne (wskazujące, pytajno-względne, dzierżawcze), liczebne (informacja ogólna).</p> <p>Cechy odmiany zaimków osobowych i ich użycie w zdaniu.</p> <p>Cechy odmiany zaimka zwrotnego się.</p> <p>Praca z tekstem: funkcja składniowa zaimków, wpływ zaimków na kulturę mówienia.</p> <p>Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Czasownik</p> <p>Strona czynna, bierna i zwrotna czasowników.</p> <p>Formy niesobowe czasownika zakończone na <i>-no, -to</i> (ogólne wiadomości).</p> <p>Czasowniki I (na samogłoskę tematyczną <i>-e</i>), II (na samogłoski tematyczne <i>-i / -y</i>), III koniugacji (na samogłoskę tematyczną <i>-a</i>).</p> <p>Odmiana czasowników w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym (praktyczne).</p> <p>Funkcja składniowa czasowników w zdaniu.</p> <p>Praca z tekstem: rozpoznawanie czasowników w wypowiedzi; cechy czasowników w odtwarzanej treści (przedstawienie czasu; używanie w roli orzeczenia) i ich wpływ na cechy stylistyczne tekstu.</p>

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>* wskazuje liczebniki główne, porządkowe, zbiorowe, cechy morfologiczne liczebników; *konstruuje i poprawnie używa form przypadku liczebników, liczebników z rzeczownikami; *zna cechy odmiany liczebników prostych, w tym męskoosobowe i nieosobowe formy liczebników; *odmienia liczebniki proste w formach Mianownika i Biernika (<i>dwa / dwaj, dwa / dwie / dwóch, trzy / trzej, trzy / trzech, cztery / czterej, cztery / czterech</i>); *konstruuje zdania z liczebnikami, poprawnie je zapisuje; * odnajduje liczebniki w tekście, analizuje cechy morfologiczne i składniowe w ramach opanowanego materiału;</p> <p>*odróżnia przysłówki od innych części mowy, wyznacza ich rodzaje (jakościowe i okolicznościowe); * umie tworzyć proste i opisowe stopniowanie przysłówków; *używa przysłówków we własnych wypowiedziach, poprawnie je wymawia i zapisuje; * odnajduje przysłówki w tekście, analizuje cechy morfologiczne i składniowe w ramach opanowanego materiału; * rozumie znaczenie przysłówków w tekście;</p> <p>*poprawnie używa przyimków i spójników w ustnej i pisemnej wypowiedzi w celu łączenia wyrazów; * wyodrębnia w teście partykuły i wykrzykniki; *czyta wyraźnie i intonacyjnie, wymawia z odpowiednią intonacją zdania z partykułami i wykrzyknikami;</p> <p>* rozróżnia sposoby związku wyrazów w zdaniu (związki zgody, rządu i przynależności); *wyznacza związki wyrazowe i zdania, główne i drugorzędne części zdania; *zna sposoby wyrażenia podmiotu, rozumie związek między podmiotem i orzeczeniem; * wyznacza różne sposoby wyrażenia przydawki, w tym przydawki rzeczownej, dopełnienia;</p>	<p>Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Liczebnik Liczebniki główne, porządkowe, zbiorowe (powtórzenie i rozszerzenie wiadomości). Liczebniki główne odpowiadające konkretnej liczbie naturalnej. Liczebniki ułamkowe. Liczebniki proste i złożone (praktycznie). Cechy odmiany liczebników. Odmiana liczebników prostych (<i>jeden, dwa, trzy, cztery</i>). Męskoosobowe i nieosobowe formy liczebników w formach Mianownika i Biernika (<i>dwa / dwaj, dwa / dwie / dwóch, trzy / trzej, trzy / trzech, cztery / czterej, cztery / czterech</i>). Funkcja składniowa liczebników w zdaniu. Praca z tekstem: rozpoznawanie liczebników w wypowiedzi; cechy liczebników w odtwarzanej treści (dokładne odtworzenie czasu wydarzeń i faktów); wpływ na cechy stylistyczne tekstu. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Przysówek Rodzaje przysłówków: jakościowe i okolicznościowe w oparciu o język ukraiński (powtórzenie i uzupełnienie wiadomości). Stopniowanie przysłówków (stopień wyższy, najwyższy) i sposoby ich tworzenia. Stopniowanie proste i opisowe. Funkcja składniowa przysłówków. Praca z tekstem: wykorzystanie przysłówków w tekstach artystycznych, naukowych, publicystycznych. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Niesamodzielne części mowy: przyimek, spójnik (powtórzenie). Partykuła jako niesamodzielna część mowy. Wykrzyknik i jego specyfika (nowe wiadomości). Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Składnia (6 godz.) Powtórzenie i uzupełnienie wiadomości dotyczących związków wyrazowych i zdania pojedynczego Związki wyrazowe i ich budowa (powtórzenie). Zespoły składniowe wyrazów w wypowiedzi: związki zgody, rządu i przynależności. Wypowiedzenie jako jednostka komunikacji językowej. Zdanie pojedyncze. Podmiot i orzeczenie (powtórzenie i pogłębienie wiadomości). Podział zdań pojedynczych ze względu na cel wypowiedzi.</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>* zna typy okoliczników ze względu na znaczenie i odnajduje je w tekście;</p> <p>* konstruuje i poprawnie używa zdania minimalne i niepełne znaczeniowo, zdania proste z orzeczeniem w centrum;</p> <p>* prawidłowo intonuje zdania z wołaczem, z wyrazami i zwrotami wtrąconymi, znajduje je w tekście;</p> <p>* ma pojęcie o najczęściej używanych wyrazach wtrąconych;</p> <p>* określa styl przeczytanego i przesłuchanego tekstu, jego cechy, refleksje w różnych stylach wypowiedzi;</p> <p>*odnajduje błędy stylistyczne w słownikach tłumaczeniowych;</p> <p>* rozpoznaje elementy opisu wyglądu człowieka i charakterystykę, procesu pracy, uzasadnia użycie ich w swojej pracy;</p> <p>*poprawnie pisze i uzasadnia pisownię wyrazów z <i>ge, gie, ke, kie, gę, kę</i>, zakończenia niektórych rzeczowników na <i>-dztwo, -ctwo, -śba, -źba, -zca, -źca, -zka</i>, zakończenia przymiotników na <i>-dzki, -cki, -wski, -ski, j</i> po przedrostkach;</p> <p>* poprawnie pisze liczebniki proste i złożone;</p> <p>* zna reguły pisowni partykuły <i>nie</i> z rzeczownikami, czasownikami, zaimkami, przymiotnikami, przysłówkami, sprawdza napisane;</p> <p>*odnajduje i poprawia błędy ortograficzne w pisowni samodzielnych i niesamodzielnych części mowy przy pomocy opanowanych reguł;</p> <p>*poprawnie stawia i uzasadnia znaki interpunkcyjne w zdaniach szeregowych z wyrazami, oznaczającymi pojęcia ogólne przed wyliczaniem w szeregach, z wołaczem;</p> <p>*poprawnie zapisuje zdania z wyrazami i zwrotami wtrąconymi;</p>	<p>Zdanie jako rodzaj wypowiedzeń z osobową formą czasownika w funkcji orzeczenia, jego podstawa gramatyczna (podmiot a orzeczenie). Sposoby wyrażenia podmiotu, związek między podmiotem i orzeczeniem.</p> <p>Sposoby wyrażania przydawki. Przydawka rzeczowna jako szczególny typ przydawki. Sposoby wyrażania dopełnienia.</p> <p>Typy okoliczników ze względu na znaczenie. Zdanie minimalne i niepełne znaczeniowo. Zdanie proste z orzeczeniem w centrum. Zdania z wołaczem, z wyrazami i zwrotami wtrąconymi.</p> <p>Zapoznanie z najbardziej używanymi wyrazami wtrąconymi (praktycznie).</p> <p>Praca z tekstem: zaznaczenie w tekście zdań pojedynczych z wołaczem, wyrazami i zwrotami wtrąconymi, ich rola w tekście.</p> <p>Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Stylistyka (3 godz.)</p> <p>Powtórzenie i rozszerzenie wiadomości o stylach językowych i ich właściwościach</p> <p>Refleksje w różnych stylach wypowiedzi. Stylistyczne oznakowanie w słownikach tłumaczeniowych.</p> <p>Opis wyglądu człowieka i jego zachowań, procesów pracy.</p> <p>Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Powtórzenie i uzupełnienie wiadomości z ortografii (8 godz.)</p> <p>Pisownia wyrazów z <i>ge, gie, ke, kie, gę, kę</i>.</p> <p>Pisownia zakończeń niektórych rzeczowników na <i>-dztwo, -ctwo, -śba, -źba, -zca, -źca, -zka</i>.</p> <p>Pisownia zakończeń przymiotników na <i>-dzki, -cki, -wski, -ski</i>.</p> <p>Pisownia <i>j</i> po przedrostkach.</p> <p>Pisownia liczebników prostych i złożonych.</p> <p>Pisownia partykuły <i>nie</i> z rzeczownikami, czasownikami, zaimkami, przymiotnikami, przysłówkami.</p> <p>Powtórzenie i uzupełnienie wiadomości z interpunkcji (3 godz.)</p> <p>Znaki interpunkcyjne w zdaniach szeregowych z wyrazami, oznaczającymi pojęcia ogólne przed wyliczaniem w szeregach, z wołaczem (powtórzenie).</p> <p>Znaki interpunkcyjne w zdaniach z wyrazami i zwrotami wtrąconymi.</p> <p>Przecinek między podmiotem i orzeczeniem w</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>* poprawnie stawia znaki interpunkcyjne między podmiotem i orzeczeniem w zdaniu pojedynczym; * znajduje i poprawia błędy interpunkcyjne przy pomocy opanowanych reguł;</p> <p>* posiada wiadomości z zakresu narodowo-kulturalnego znaczenia ustnej twórczości ludowej; zna utwory folklorystyczne i literackie, ukazuje specyfikę kultury polskiej, rozumie zasady polskiej etykiety grzecznościowej (z uwzględnieniem doświadczeń życiowych Polaków mieszkających na terenach Ukrainy); * zna tematyczne grupy wyrazów, które zawierają tematykę typową dla polskiej kultury materialnej; * odbiera i ocenia przeczytane i usłyszane wiadomości, wybiera informację, potrzebną do komunikacji; * czyta, rozumie teksty, napisane w różnych stylach i gatunkach, rozróżnia gatunki tekstów dołączonych do lekcji w celu poznania nowego tematu; * bierze udział w dyskusji dotyczącej określonych tematów, podejmuje próby oceny i dyskusji; * zna wybitne osobistości w dziedzinie kultury, nauki, tradycje, kulturę i zwyczaje narodu polskiego i Polaków mieszkających na Ukrainie (reguły zachowania, kulturę stosunków rodzinnych, sztukę ludową); * posiada pewną wiedzę dotyczącą dat historycznych, rozwoju literatury polskiej; ma wiadomości z zakresu literatury dla dzieci i młodzieży, zna utwory o życiu szkolnym dzieci polskich, porównuje je z tradycjami Ukraińców, * zna nazwiska wybitnych Polaków; * rozumie pojęcia „język”, „mowa” i znaczenie kultury językowej; * rozumie wagę i znaczenie tradycji rodzinnych i swoje miejsce w nich jako następcę; ciekawi się genealogią; * wskazuje główne wartości życiowe; szanuje własne zdrowie i innych ludzi; * orientuje się w różnorodności zawodów, rozumie ich znaczenie; * opowiada o klimacie Ukrainy i Polski; * zna nazwiska uczonych, znanych artystów, pisarzy kraju rodzinnego i opowiada treść ich utworów i prac naukowych (ściśle) (1-2 nazwiska</p>	<p>zdaniu pojedynczym.</p> <p>Powtórzenie opanowanego materiału (1 godz.).</p> <p>III. Wiedza o społeczeństwie i kulturze</p> <p>Orientacyjny zakres tematyczny i polecane lektury:</p> <p>Utwory ludowe. Narodowo-kulturowe znaczenie bajek, legend, zagadek, przysłów, powiedzeń. Języki państwowe Ukrainy i Polski. Język – skarb duchowy narodu. Funkcjonowanie polskiej etykiety grzecznościowej. Przygodowe, fantastyczne i inne utwory polskich pisarzy dla dzieci (H. Sienkiewicz, J. Iwaszkiewicz, M. Dąbrowska, H. Ożogowska, E. Niziurski, Z. Nienacki, L. Kołakowski, W. Cejrowski).</p> <p>Życie szkolne. Rola szkoły w oświacie i wychowaniu człowieka. Moi nauczyciele.. Wygląd, świat duchowy, charakter ucznia. Wartości moralne. Zachowanie w szkole, pomoc wzajemna między uczniów. Zdrowie i pierwsza pomoc przy chorobie. Zawody. Mój przyszły zawód. Opowiadania z życia młodzieży i dorosłych (E. Burakowska, J. Porazińska, B. Grzegorzewski, H. Januszewska, M. Jaworczakowa).</p> <p>, Moja rodzina. Kultura stosunków rodzinnych. Mój czas wolny, moje hobby (czytanie, telewizja, kino, komputer, sport itp.). Domowa biblioteka i wideoteka.</p> <p>Kraj rodzinny. Pogoda i klimat, przyroda Ukrainy i Polski. Ochrona przyrody.</p> <p>Polska. Pamiątkowe daty historyczne. Poznajemy polskie miasta – Kraków i Poznań. Tradycje ludowe i religijne Ukraińców i Polaków. Kuchnia polska. Literatura polska dla dzieci. Polscy pisarze dla dzieci i młodzieży (J. Kochanowski, A. Mickiewicz, J. Słowacki, T. Lenartowicz, M. Konopnicka, A. Słonimski, J. Brzechwa,</p>

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>do wyboru);</p> <p>uświadamia i wyznacza cel własnej działalności poznawczej i życiowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> * planuje działania w celu osiągnięcia określonego rezultatu, dzieli je na oddzielne etapy; * wciela to, co zaplanował; * ocenia otrzymane rezultaty, robi korektę planów; * analizuje językowe i pozajęzykowe pojęcia, zjawiska, sytuację; * prognozuje dalszy rozwój wydarzeń, zjawisk; * przenosi zdobytą wiedzę, nawyki do nowej sytuacji; * rozumie i formułuje problemy w procesie nauczania, w sytuacjach życiowych; * rozumie strukturę przedmiotu nauczania; * przywiduje sposób, w jaki można rozwiązać problem; * dobiera argumenty w celu udowodnienia własnej opinii; * krytycznie ocenia błędne twierdzenia; * dostrzega piękno w zjawiskach językowych, postępowaniach ludzi, w świecie; * krytycznie ocenia odpowiedniość własnego postępowania w stosunku do ogólnoludzkich wartości, norm moralnych; * umie postawić się w sytuacji innego człowieka; * tolerancyjnie przyjmuje poglądy innych ludzi, nauczycieli, rodziców; * potrafi tworzyć dobro i wyrażać go poprzez własne postępowania i działania; * tolerancyjnie odnosi się do wypowiedzi innych ludzi, nauczycieli i rodziców; * poznaje utwory literackie, kulturę i tradycje Polaków, ma stosunek tolerancyjny wobec kulturalnej spuścizny innych narodów; * umie pracować samodzielnie, w parach, grupach; przyjmuje pomoc dorosłych. 	<p>J. Tuwim, K. Iłakowiczówna, D. Gellnerowa, K.I. Gałczyński, J. Ratajczak, J. Kulmowa, W. Chotomska, D. Wawilow, E. Szymański, R.M. Groński, M. Terlikowska, J. Kofta, Z. Jerzyna).</p> <p>Opowiadania biograficzne i artykuły o wybitnych Polakach (M. Skłodowska-Curie, B. Prus, J. Matejko, M. Kamiński).</p> <p>Krajoznawstwo literackie i artystyczne: zapoznanie uczniów z nazwiskami i utworami poetów i pisarzy, malarzy, rzeźbiarzy, znanych uczonych kraju ojczystego polskiego pochodzenia (do wyboru).</p> <p>IV. Sprawności strategiczne (w zakresie postaw)</p> <p>Dalszy rozwój organizacyjno-kulturowych umiejętności: wyznaczanie celów własnej działalności poznawczej, planowania działań w celu osiągnięcia zamierzonych efektów, ocenianie otrzymanego rezultatu.</p> <p>Rozwój, udoskonalenie (w zależności od etapów nauczania) poznawczych, twórczych, estetyko-etycznych umiejętności uczniów.</p> <p>Dalsze formowanie i rozwój umiejętności samodzielnego znajdowania informacji potrzebnych do wykonania zadań i praca z nimi.</p> <p>Rozwój umiejętności pracy z komputerem w celu wykonania zadań.</p> <p>Rozwój nawyków pracy w parach, grupach; podejmowanie decyzji kolektywnych i umiejętności tolerancyjnego reagowania na uwagi przy odpracowaniu zadań, uwzględnianie ich przy wykonaniu zadań analitycznych.</p> <p>Rozwój nawyków analitycznych w celu wykonania zadań o charakterze porównawczym, uwzględnienie naukowego podejścia do wykonania zadań.</p> <p>Formowanie nawyków obowiązkowego i dokładnego wykonania postawionych zadań; stymulowanie rozwoju inicjatywy twórczej i podejść kreatywnych do wykonania zadań.</p> <p>Formowanie i rozwój (na podstawie systemowej wiedzy z różnych nauk, sztuki, kultury) nawyków adekwatnego przyjęcia kultury Polaków i innych narodów świata; szacunku wobec kultury ukraińskiej, polskiej i innych narodów i przedstawicieli etnicznych, którzy mieszkają na Ukrainie i w innych krajach świata.</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>

Klasa 8

(70 godzin; 2 godziny tygodniowo)

(w tym 5 godzin – na powtórzenie i utrwalenie materiału na początku i pod koniec roku szkolnego; 2 godziny – dodatkowe)

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>Uczeń:</p> <p>* słucha, rozumie po jednokrotnym usłyszeniu wypowiedzi – dialogu, polilogu, tekstu-monologu różnych stylów i gatunków;</p> <p>* wyraża swoje refleksje o treści tekstu usłyszanego, przeczytanego;</p> <p>* rozumie ze słuchu, określa związki przyczynowo-skutkowe;</p> <p>* rozumie myśl autorską, myśl główną i jej rozwój;</p>	<p>I. Sprawności językowe (21 godz.)</p> <p>Słuchanie i rozumienie Rozwój nawyków odbioru i rozumienia ze słuchu nieznanymi tekstami, należącymi do różnych typów, stylów i gatunków wypowiedzi ustnych.</p> <p>Odbiór tekstu literackiego w zakresie rozumienia ze słuchu (objętość 600-700 wyrazów; czas trwania wypowiedzi 6-7 minut) i innych stylów (objętość 500-600 wyrazów; czas trwania wypowiedzi 5-6 minut).</p> <p>Formy:</p> <p>* w oparciu o tekst napisany taki jak, monolog, dialog, polilog (tekst czytany przez nauczyciela, nagranie audio);</p> <p>* bez wspierania się na tekst napisany – monolog, dialog lub polilog (tekst czytany przez nauczyciela, tekst czytany przez ucznia, wykorzystanie współczesnych technologii informacyjnych – telewizja, Internet).</p> <p>Słuchanie i rozumienie tekstów zróżnicowanych pod względem:</p> <p>* gatunku (baśnie, przypowieści, przysłowia, aforyzmy, wiersze, opowiadania, powieści, nowele, artykuły, notatki, instrukcje, gry),</p> <p>* stylu (potoczny, artystyczny (literacki), publicystyczny, naukowy, urzędowo-kancelaryjny),</p> <p>* typu (opis, opowiadanie, wypracowanie z</p>

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>* układa ustnie, rozgrywa dialogi o różnych formach komunikacyjno-formalnych;</p> <p>* układa ustnie dialog, dyskusję na zaproponowany temat i sytuację;</p> <p>* inscenizuje tekst i uzupełnia dialogi z opuszczonymi replikami;</p> <p>* kontynuuje niezakończone dialogi, uczy się ich na pamięć;</p> <p>* układa monologi w ramach różnych stylów i typów wypowiedzi według samodzielnie lub wspólnie ułożonego planu;</p> <p>* streszcza dokładnie albo szczegółowo tekst, wyznacza go temat (szeroki, wąski), myśl główną;</p> <p>* tłumaczy znaczenie nieznanych wyrazów przy pomocy słownika tłumaczeniowego, komentarzy do tekstu, doboru synonimów albo antonimów;</p> <p>* ustnie układa w logicznej kolejności opis,</p>	<p>elementami własnych refleksji) – z sformułowaniem wymóg dotyczących ustalenia tematu, myśli głównej tekstu i jej rozwoju, pozycji autora, oryginalności stylowej i artystycznej.</p> <p>Mówienie Uczestnictwo w dialogu o objętości 8-9 replik dla dwóch uczniów Rozwój umiejętności i nawyków układania dialogów różnych form (zaproszenie, prośba, zażegnanie konfliktu, pytanie o odpowiedź, zawiadomienie, ugoda, plectenie, uprzedzenie, współczucie, pochwała, zadowolenie). Układanie i inscenizacja dialogów w tym o charakterze dyskusyjnym według zaproponowanego tematu i sytuacji. Inszenizacja tekstu, odnowienie dialogów z opuszczonymi replikami, kontynuacja niezakończonych dialogów i ich inscenizacja. Typy mówienia – opis, opowiadanie (opowiadanie i komunikat), własne refleksje (przekonania). Ustna wypowiedź-monolog.</p> <p>Rodzaje i treść działalności edukacyjnej</p> <p>Ustne i rozwinięte streszczenie tekstu z oceną jego treści, struktury, specyfiki artystycznej. Odnowienie całości strukturalnej tekstu. Ustne uczenie się tekstów. Ustne krótkie streszczenie tekstu publicystycznego. Ustny opis, opowiadanie, własne refleksje w celu przekonania rozmówcy według planu ułożonego samodzielnie (albo zaproponowanego przez nauczyciela). Ustne krótkie streszczenie tekstu artystycznego o charakterze narracyjnym z elementami opisu miejscowości. Ustne rozszerzone streszczenie tekstu z elementami opisu zabytków historii i kultury w stylu naukowym. Ustne wypracowanie (utrwalające i kontrolne) według prostego planu (do wyboru).</p> <p>Czytanie Rozwój techniki czytania na głos i milcząco, rozumienie przeczytanych samodzielnie tekstów, należących do różnych typów, stylów i gatunków Rozwój i udoskonalenie nawyku czytania ze zrozumieniem na głos tekstów-monologów i dialogów z odpowiednią szybkością (100-120 wyrazów na minutę). Czytanie ciche i rozumienie nowego tekstu z szybkością 90 wyrazów na minutę. Czytanie zapoznawcze i czytanie ze</p>

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>opowiadanie (w celu przekonania rozmówcy);</p> <p>* krótko streszcza tekst artystyczny o charakterze narracyjnym z elementami opisu miejscowości;</p> <p>* ustnie streszcza tekst z elementami opisu zabytków historii i kultury w stylu naukowym;</p> <p>* uczy się na pamięć utworów poetyckich i prozatorskich o charakterze monologicznym;</p> <p>*charakteryzuje tekst pod względem stylistycznym i artystycznym;</p> <p>*układa ustne wypracowanie kontrolne (do wyboru);</p> <p>*wyraźnie czyta na głos i cicho znane i nieznanne teksty różnych stylów, typów, gatunków wypowiedzi;</p> <p>* czyta na głos z odpowiednią szybkością z zastosowaniem reguł ortoepicznych i intonacyjnych języka polskiego;</p> <p>* przy pomocy tempo i tembru czytania, głośności odzwierciedla cechy treści, stylu, zamysłu autora;</p> <p>* przegląda materiał, rozumie treść główną nowego tekstu;</p> <p>* przewiduje dalszy rozwój wydarzeń w tekście;</p> <p>* uczy na pamięć niewielkie utwory;</p> <p>* wykorzystuje w piśmie opanowane reguły ortograficzne i interpunkcyjne;</p> <p>*poszerza, uściśla, transformuje zdania;</p> <p>* pisze dyktando wzrokowo-słuchowe i słuchowe;</p> <p>* wykonuje pisemnie ćwiczenia komunikacyjne;</p> <p>* pisemnie dokładnie streszcza przesłuchane i przeczytane teksty, w tym z elementami opisu miejscowości, zabytków historii i kultury w stylu naukowym;</p> <p>*samodzielnie układa plan złożony, konspekt, robi wypisy tematyczne;</p> <p>* odnajduje, poprawia błędy i omyłki w treści,</p>	<p>zrozumieniem edukacyjnych tekstów z przeglądaniem materiału.</p> <p>Gatunki do czytania: artykuły, wywiady, opowiadania, powieści, nowele, eseje, sztuki teatralne, notatki, legendy, bajki, wiersze, piosenki, przysłowia i powiedzenia.</p> <p>Style językowe: artystyczny, publicystyczny, naukowy, urzędowo-kancelaryjny.</p> <p>Pisanie Kształcenie nawyków poprawnej grafii: wykonanie ćwiczeń na formowanie nawyków ortograficznych i interpunkcyjnych. Twórcze przepisywanie, pisanie pod dyktando wyrazów, tekstów, ćwiczenia z ortograficzną wymową, dyktanda wzrokowo-słuchowe i słuchowe; tłumaczenie słów i niewielkich wypowiedzi; rozwinięcie i zwinięcie wypowiedzi, odpowiedzi na pytania na piśmie. Wykonanie ćwiczeń na łączenie zdań pojedynczych w zdania złożone; wstawienie wyrazów i związków wyrazowych; odpowiedź na pytania. Dyktando kontrolne (70-80 wyrazów; koniec 1 półrocza). Dyktando wzrokowo-słuchowe jako forma kontroli w 1 półroczu (80-90 wyrazów) i słuchowe (70-80 wyrazów) pod koniec roku. Rozwój umiejętności i nawyków układania niewielkich tekstów pisemnych (monolog, dialog) różnych typów, stylów i gatunków. Formowanie umiejętności pisania: streszczenie z dodatkowym zadaniem twórczym, wypracowanie-opis, wypracowanie z elementami własnych refleksji z epigrafem, wywiad, tekst rozwiniętej odpowiedzi; krótkie streszczenie tekstu o charakterze narracyjnym z elementami opisu miejscowości w stylu artystycznym; rozszerzone streszczenie tekstu o charakterze narracyjnym z elementami opisu zabytków historii i kultury w stylu naukowym. Wypracowanie kontrolne do wyboru (ilość stron – 0.75 -1.0). Kształcenie umiejętności i nawyków konspektowania i wypisów tematycznych.</p>

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>strukturze, językowym przedstawieniu ułożonej wypowiedzi;</p> <p>* uświadamia sobie znaczenie języka jako najważniejszego zasobu komunikacyjnego, poznania i perswazji, nadaje przykłady;</p> <p>* poprawnie wymawia samogłoski i spółgłoski w rdzeniach rzeczowników i czasowników;</p> <p>* rozumie, że jedną z najbardziej charakterystycznych jest asymilacja grup spółgłoskowych;</p> <p>* rozróżnia słownictwo ogólnopolskie, neutralne i nacechowane emocjonalnie (zabarwione uczuciowo), terminy, gwarę zawodową i środowiskową, słownictwo gwarowe i potoczne;</p> <p>* umie rozpoznać i używa we własnych wypowiedziach słownictwo w stylu urzędowo-kancelaryjnym zgodnie z celem wypowiedzi;</p> <p>* wyjaśnia cel użycia słownictwa neutralnego i nacechowanego, specjalnego i dialektalnego w utworze artystycznym;</p> <p>* rozróżnia w składzie frazeologizmów słownictwo o różnym zabarwieniu stylistycznym;</p> <p>* porównuje najbardziej rozpowszechnione frazeologizmy, przysłowia, powiedzenia w językach polskim i ukraińskim, rozumie ich specyfikę narodowo-kulturową;</p> <p>* wyodrębnia wyrazy i formy wyrazów, rozpoznaje formanty, podstawę słowotwórczą;</p> <p>* wykorzystuje wyrazy złożone we własnych wypowiedziach, prawidłowo ich używa z różnymi częściami mowy;</p>	<p>II. System językowy (47 godz.) Wiadomości ogólne o języku Język jako najważniejszy zasób komunikacji, poznania i perswazji (1 godz.).</p> <p>Powtórzenie materiału z klasy 7 i poszerzenie wiadomości (2 godz.).</p> <p>Fonetyka. Ortoepia. Grafia. Alternacja samogłosek i spółgłosek (uzupełnienie wiadomości). Połączenie spółgłosek, wymowa grup spółgłoskowych (praktycznie).</p> <p>Słownictwo i frazeologia (5 godz.)</p> <p>Powtórzenie i uzupełnienie wiadomości: słownictwo ogólnopolskie, neutralne i nacechowane emocjonalnie (zabarwione uczuciowo), terminy, gwarę zawodową i środowiskową, słownictwo gwarowe i potoczne. Słownictwo stylu urzędowo-kancelaryjnego. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Opanowanie frazeologizmów, przysłów i powiedzeń, różnych w użyciu. Zestawienie frazeologizmów, przysłów i powiedzeń w polszczyźnie i języku ukraińskim (<i>Trzymaj język za zębami – укр. Язику волі не даваї, Корę ла! – укр. Скільки літ, скільки зум!</i>).</p> <p>Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Budowa słowotwórcza wyrazu. Słowotwórstwo (5 godz.) Wyrazy złożone. Formanty -o-, -o-, -u-, -i- / -y- w złożeniach. Zrosty i ich budowa. Praca ze słownikiem słowotwórczym.</p> <p>Morfologia (14 godz.) Części mowy (powtórzenie opanowanego materiału i uzupełnienie wiadomości)</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>*używa części mowy (samodzielne i niesamodzielne), utworzone różnymi sposobami słowotwórczymi we własnych wypowiedziach, wykorzystuje słownik słowotwórczy;</p> <p>*znajduje w zdaniu części mowy, dowodzi przynależność wyrazu do pewnej części mowy;</p> <p>* wyznacza rodzaj rzeczownika, w tym rzeczowniki dwurodzajowe;</p> <p>* poprawnie odmienia rzeczowniki rodzaju męskiego, żeńskiego, nijakiego, rzeczowniki występujące tylko w formach liczby mnogiej;</p> <p>*wyznacza formę rzeczownika w zdaniu i jego rolę składniową;</p> <p>* znajduje rzeczowniki w tekście, rozumie ich wpływ na styl tekstu;</p> <p>* zna cechy morfologiczne i rolę składniową przymiotnika;</p> <p>*wyznacza sposoby tworzenia stopni wyższego i najwyższego (proste i opisowe stopniowanie);</p> <p>*zna formy przymiotnikowe tworzone od innych tematów wyrazowych przy stopniowaniu prostym (<i>dobry – lepszy, zły – gorszy</i>);</p> <p>*poprawnie używa formy przymiotników w stopniu wyższym i najwyższym, w tym w roli głównych i drugorzędnych członów zdania;</p> <p>*wyznacza zaimki w tekście, dzieli zaimki na rzeczowne, przymiotne, liczebne;</p> <p>* odmienia zaimki różnych typów;</p> <p>* zaznacza i poprawia błędy w pisowni i używaniu zaimków;</p> <p>* rozpoznaje czasowniki czynne, biernie, zwrotne, przechodnie i nieprzechodnie;</p> <p>*znajduje w tekście i tworzy formy różnych trybów czasownika – oznajmującego, przypuszczającego, rozkazującego, poprawnie je akcentuje;</p> <p>* opowiada o wydarzeniach w formie trybu oznajmującego, przypuszczającego i rozkazującego</p>	<p>Rzeczownik Rodzaj rzeczownika, oboczności w odmianie rzeczowników (powtórzenie i uzupełnienie wiadomości). Rzeczowniki dwurodzajowe (<i>sierota, sługa, gapa</i>). Odmiana rzeczowników rodzaju nijakiego i żeńskiego. Odmiana rzeczowników występujących tylko w formach liczby mnogiej. Funkcja składniowa rzeczowników w zdaniu (utrwalenie wiadomości). Praca z tekstem: odnajdowanie rzeczowników, które mają tylko liczbę mnogą, rzeczowników rodzaju nijakiego i żeńskiego. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Przymiotnik Stopniowanie przymiotników. Stopień wyższy (stopniowanie proste i opisowe). Wymiany spółgłoskowe i samogłoskowe w formach obocznych. Przymiotniki z innym tematem wyrazowym (formy supletywne) przy stopniowaniu prostym (<i>dobry – lepszy, zły – gorszy</i>). Stopień najwyższy (proste i opisowe stopniowanie). Funkcja składniowa przymiotników. Praca z tekstem: wpływ przymiotników na wyrazistość wypowiedzi. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Zaimek Podział zaimków na rzeczowne, przymiotne, liczebne (powtórzenie i uzupełnienie wiadomości). Odmiana zaimków różnych typów. Praca z tekstem: odnalezienie zaimków w tekście i analiza ich funkcji w wypowiedzeniu.</p> <p>Czasownik Strona czasowników: czynna, bierna i zwrotna (powtórzenie i uzupełnienie wiadomości). Czasowniki przechodnie i nieprzechodnie. Tryb czasowników: oznajmujący (orzekający), przypuszczający (warunkowy) w oparciu o język ukraiński. Formy trybu przypuszczającego i rozkazującego czasownika. Akcentowanie czasowników w trybie przypuszczającym. Bezosobowe formy na <i>-no, -to</i> (ogólne wiadomości). Odmiana czasowników w czasie teraźniejszym, przeszłym i przyszłym (praktyczne). Funkcja składniowa czasowników w zdaniu. Praca z tekstem: rozpoznawanie czasowników w</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>czasowników;</p> <p>*poprawnie używa czasowniki z rzeczownikami;</p> <p>* odnajduje czasowniki w tekście, analizuje ich cechy morfologiczne i składniowe w ramach opanowanego materiału;</p> <p>*rozumie znaczenie czasowników w tekście;</p> <p>* wskazuje cechy morfologiczne liczebnika, tworzy formy deklinacyjne, łączy je z rzeczownikami;</p> <p>*odmienia liczebniki proste i złożone, zbiorowe (<i>dwoje, czworo</i>), ułamkowe;</p> <p>*wyznacza za pomocą liczebników głównych czas, przy pomocy porządkowych – datę;</p> <p>*konstruuje zdania z liczebnikami, poprawnie je zapisuje;</p> <p>*rozpoznaje liczebniki w teście, analizuje ich cechy morfologiczne i składniowe w granicach opanowanego materiału;</p> <p>*wyznacza typy przysłówków w oparciu o język ukraiński;</p> <p>*tworzy stopień wyższy i najwyższy przysłówków (stopniowanie proste i opisowe);</p> <p>*używa przysłówków we własnych wypowiedziach, prawidłowo je wymawia i zapisuje;</p> <p>* odnajduje przysłówki w tekście, analizuje cechy morfologiczne i składniowe w ramach opanowanego materiału;</p> <p>* rozumie znaczenie przysłówków w tekście;</p> <p>*poprawnie używa przymków prostych i złożonych, w ustnej i pisemnej wypowiedzi w celu łączenia wyrazów, zdań w tekście, porównuje niektóre przymki w języku polskim i ukraińskim;</p> <p>*odnajduje i rozróżnia w zdaniu spójniki współrzędne i podrzędne;</p> <p>* używa spójników do łączenia jednorodnych członów zdania, części zdania złożonego w tekście;</p> <p>* wyodrębnia w teście partykuły, dzieli ich na grupy (afektujące, modalne, ograniczenia);</p> <p>*układa związki wyrazowe i zdania z modalnymi partykułami;</p> <p>*odnajduje w zdaniu wykrzykniki, czyta wyraźnie i</p>	<p>tekście; analiza ich w odtworzeniu treści (przedstawienie czasu; używanie w roli orzeczenia) i wpływ na cechy stylistyczne tekstu.</p> <p>Liczebnik Odmiana liczebników prostych i złożonych. Liczebniki zbiorowe i ułamkowe (w oparciu o język ukraiński). Odmiana liczebników zbiorowych <i>dwoje, czworo</i>. Funkcjonowanie liczebników głównych w wypowiedzeniach przy wyznaczaniu czasu. Poznaczenie daty przy pomocy liczebników porządkowych. Funkcja składniowa liczebników w zdaniu. Praca z tekstem: rozpoznawanie liczebników w teście; ich cech w odtworzeniu treści (przedstawienie czasu wydarzeń, faktów; używanie w roli orzeczenia); wpływ na cechy stylistyczne tekstu.</p> <p>Przysłówek Rodzaje przysłówków w oparciu o język ukraiński (powtórzenie). Stopniowanie przysłówków (stopień wyższy, najwyższy), stopniowanie proste i opisowe (praktycznie). Funkcja składniowa przysłówków. Praca z tekstem: wykorzystanie przysłówków w tekstach artystycznych, naukowych, publicystycznych.</p> <p>Niesamodzielne części mowy</p> <p>Przymek Przymyki proste i złożone.</p> <p>Spójnik Wiadomości ogólne o spójnikach współrzędnych i podrzędnych. Używanie spójników w zdaniu pojedynczym i złożonym.</p> <p>Partykuła: wiadomości ogólne dotyczące funkcji partykuł, ich podział (afektujące, modalne, ograniczenia i inne).</p> <p>Wykrzyknik, jego znaczenie i funkcja w zdaniu. Intonacyjne wyodrębnienie wykrzykników.</p> <p>Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Składnia (6 godz.) Uzupełnienie wiadomości dotyczących związków wyrazowych, zdania pojedynczego i złożonego Składnia jako rozdział gramatyki.</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>intonacyjnie poprawnie wymawia zdania z partykułami i wykrzyknikami;</p> <ul style="list-style-type: none"> * ma pojęcie o składni jako dziale gramatyki; * rozróżnia sposoby związku wyrazów w zdaniu (związki zgody, rzędu i przynależności); * wyznacza zdania pojedyncze i złożone; * określa szyk wyrazów w zdaniu, je o drugorzędne części zdania (przydawki, dopełnienia, orzeczenia); * układa i poprawnie intonuje zdania z szykiem wyrazów zwykłym i przestawnym; * wyznacza główne i drugorzędne części zdania; * rozpoznaje podmiot i orzeczenie wyrażone różnymi środkami językowymi; * prawidłowo konstruuje i używa zdania z wołaczem, z wyrazami i zwrotami wtrąconymi; * rozpoznaje zdanie minimalne i niepełne znaczeniowo, zdanie proste z jednym orzeczeniem i zdanie z podmiotem i orzeczeniem, zdanie proste z jednym orzeczeniem, które nazywa stan, czynność lub właściwość; <p>* zna sferę wykorzystania stylu publicystycznego, jego funkcje, temat, adresat;</p> <ul style="list-style-type: none"> * wykorzystuje środki językowego wpływu na słuchającego; * konstruuje tekst z elementami własnych refleksji w stylu publicystycznym, dobiera przekonujące argumenty w celu uzasadnienia własnej pozycji; <p>* zna reguły pisowni dźwięku <i>j</i>;</p>	<p>Związki wyrazowe i ich budowa. Zespoły składniowe wyrazów w wypowiedzi (powtórzenie i uzupełnienie wiadomości). Wypowiedzenie jako jednostka komunikacji językowej. Zdania pojedyncze i złożone (powtórzenie). Szyk wyrazów w zdaniu. Główne części zdania: podmiot i orzeczenie. Drugorzędne części zdania: przydawka, dopełnienie, okolicznik. Sposoby wyrażania podmiotu (powtórzenie, praktycznie). Orzeczenie proste i złożone (formy czasu przyszłego niedokonanego czasowników, orzeczenie imienne). Zdania z wołaczem, z wyrazami i zwrotami wtrąconymi (powtórzenie i uzupełnienie wiadomości). Praca z tekstem: zaznaczenie w tekście zdań pojedynczych z wołaczem, wyrazami i zwrotami wtrąconymi, ich rola w tekście. Zdanie minimalne i niepełne znaczeniowo. Zdanie proste z jednym orzeczeniem i zdanie z podmiotem i orzeczeniem. Zdanie proste z jednym orzeczeniem, które nazywa stan, czynność lub właściwość. Praca z tekstem: wyodrębnienie w tekście zdań pojedynczych z wołaczem, wyrazami i zwrotami wtrąconymi, zdań minimalnych i niepełnych znaczeniowo, zdań prostych z jednym orzeczeniem, pojęcie o ich roli w tekście.</p> <p>Stylistyka (3 godz.)</p> <p>Powtórzenie i uzupełnienie wiadomości o stylach językowych i ich właściwościach</p> <p>Style mówienia i błędy, które wpływają na jedność stylistyczną.</p> <p>Styl publicystyczny: sfera użycia, funkcji, adresat. Językowa specyfika stylu publicystycznego i gatunku wywiadu. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Ortografia (8 godz.)</p> <p>Powtórzenie i uzupełnienie wiadomości z ortografii</p> <p>Pisownia dźwięku <i>j</i>. Użycie łącznika w pisowni złożzeń rzeczownikowych i przymiotnikowych. Pisownia zakończenia przymiotnika (-szy) po spółgłosce w stopniu wyższym i najwyższym. Pisownia niektórych przymizków (<i>naprzód, wkrótce, po cichu</i>). Pisownia partykuł <i>bym, byś, byśmy, byście</i>. Pisownia partykuł z innymi częściami mowy.</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>*poprawnie pisze i uzasadnia pisownię łącznika w pisowni złożzeń rzeczownikowych i przymiotnikowych, zakończenia przymiotnika (-szy) po spółgłosce w stopniu wyższym i najwyższym;</p> <p>* poprawnie zapisuje przyimki, partykuły z innymi częściami mowy, w tym partykuły <i>bym, byś, byśmy, byście</i>;</p> <p>*odnajduje i poprawia błędy ortograficzne w pisowni samodzielnych i niesamodzielnych części mowy przy pomocy opanowanych reguł;</p> <p>*poprawnie stawia i uzasadnia znaki interpunkcyjne w zdaniach pojedynczych, w zdaniach szeregowych z wyrazami, oznaczającymi pojęcia ogólne przed wylizaniem w szeregach, z wołączem, z wyrazami i zwrotami wtrąconymi;</p> <p>* poprawnie stawia i uzasadnia myślnik w zdaniu pojedynczym;</p> <p>* znajduje i poprawia błędy interpunkcyjne przy pomocy opanowanych reguł;</p> <p>* posiada pewne wiadomości z zakresu narodowo-kulturalnego znaczenia ustnej twórczości ludowej, literatury pięknej, Biblii, mitów w formowaniu światopoglądu człowieka (z uwzględnieniem doświadczeń życiowych Polaków mieszkających na terenach Ukrainy);</p> <p>*zna tematyczne grupy wyrazów, które zawierają tematykę typową dla polskiej kultury materialnej;</p> <p>* odbiera i ocenia usłyszane i przeczytane wiadomości, wybiera informację, potrzebną do komunikacji;</p> <p>* czyta, rozumie teksty, napisane w różnym stylu, rozróżnia gatunki tekstów dołączonych do lekcji w celu poznania nowego tematu;</p> <p>* bierze udział w dyskusji dotyczącej określonych tematów, podejmuje próby oceny i dyskusji;</p> <p>*zna o wybitnych osobistościach w dziedzinie kultury, nauki, o tradycjach, kulturze i zwyczajach narodu polskiego i Polaków mieszkających na Ukrainie (stosunki międzyludzkie, sztuka ludowa);</p> <p>* posiada pewną wiedzę dotyczącą rozwoju literatury polskiej; ma wiadomości z zakresu literatury dla dzieci, zna utwory o życiu szkolnym dzieci polskich, porównuje je z tradycjami Ukraińców;</p>	<p>Powtórzenie i rozszerzenie wiadomości z interpunkcji (3 godz.)</p> <p>Znaki interpunkcyjne w zdaniach pojedynczych, w zdaniach szeregowych z wyrazami, oznaczającymi pojęcia ogólne przed wylizaniem w szeregach, z wołączem, z wyrazami i zwrotami wtrąconymi (powtórzenie). Myślnik w zdaniu pojedynczym.</p> <p>Powtórzenie opanowanego materiału (1 godz.).</p> <p>III. Wiedza o społeczeństwie i kulturze</p> <p>Orientacyjny zakres tematyczny i polecane lektury:</p> <p>Utwory ludowe. Rola literatury pięknej w formowaniu Światopoglądu człowieka (utwory klasyków literatury polskiej J. Kochanowskiego, I. Krasickiego, F. Karpińskiego, A. Mickiewicza, J. Słowackiego, J. Łuszczewskiej (Deotymy), E. Orzeszkowej, W.S. Reymonta, K.I. Gałczyńskiego, L. Staffa, K. Wierzyńskiego, J. Tuwima, J. Brzechwy, S. Lema, Cz. Miłosza, W. Szymborskiej, S. Różewicza). Biblia i jej znaczenie. Życie szkolne. Prawa człowieka, ucznia. Nauka i nowe odkrycia. Technologie przyszłości. Pozaklasowe imprezy (olimpiady, konkursy, twórczość artystyczna).</p> <p>Moja rodzina. Człowiek i pamięć o nim. Stosunki z ludźmi (krotnymi, przyjaciółmi) (utwory I. Landau, D. Terakowskiej, I. Jurgielewiczowej, M. Musierowicz, E. Nowackiej, K. Siesickiej, L. Legut, R. Kosika). Moi koledzy.</p> <p>Kraj rodzinny. Poznajemy Trójmiasto – Gdańsk, Gdynia, Sopot. Zabytki historii i kultury. Wkład Polaków do kultury światowej. Słynni Polacy (M. Kopernik, J. Heweliusz, J. Chełmoński, K. Szymanowski, E. Malinowski, J. Osterwa, J. Machulski, J. Gajos).</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<ul style="list-style-type: none"> * zna nazwiska wybitnych Polaków; * rozumie wagę i znaczenie tradycji rodzinnych i swoje miejsce w nich; * wskazuje główne wartości życiowe; * rozumie wkład Polaków w rozwój kultury światowej; * zna 2-3 aforyzmy na pamięć; * zna nazwiska uczonych, artystów, pisarzy kraju rodzinnego i używa w wypowiedziach treść ich utworów i prac naukowych (ściśle) (1-2 nazwiska do wyboru); <ul style="list-style-type: none"> * uświadamia i wyznacza motyw i cel własnej działalności poznawczej i życiowej; * planuje działania w celu osiągnięcia określonego rezultatu, dzieli je na oddzielne etapy; * wciela to, co zaplanował przy pomocy dobranych metod i zasad; * ocenia otrzymane rezultaty końcowe, koryguje plany; * analizuje językowe i pozajęzykowe zjawiska, reguły, porównuje, uogólnia i konkretyzuje je, wyciąga wnioski na podstawie obserwacji; * wyodrębnia główne z drugorzędnych, modeluje językowe i pozajęzykowe zjawiska; * przedstawia w wyrazach przedmioty, zjawiska, sytuacje; * prognozuje dalszy rozwój wydarzeń, zjawisk; * przenosi wiedzę, nawyki do nowej sytuacji; * rozumie i formułuje problemy w procesie nauczania, w sytuacjach życiowych; * rozumie strukturę przedmiotu nauczania; * przywiduje sposób, w jaki można rozwiązać problem; * dobiera argumenty w celu udowodnienia własnej opinii; * krytycznie ocenia błędne twierdzenia; * dostrzega i ceni piękno w zjawiskach językowych, w przyrodzie, utworach sztuki, postępowaniach ludzi i rezultatach ich działalności; * może krytycznie ocenić odpowiedniość własnego postępowania do ogólnoludzkich wartości, norm moralnych, usuwając nieodpowiedniości; * przedstawia siebie na miejscu innego człowieka; * ma przekonanie, że tworzyć dobro słowem i postępowaniem to obowiązek każdego człowieka; * tolerancyjnie odnosi się do wypowiedzi innych ludzi 	<p>Literatura polska dla dzieci i młodzieży. Krajoznawstwo literackie i artystyczne: zapoznanie uczniów z nazwiskami i utworami poetów i pisarzy, malarzy, rzeźbiarzy, znanych uczonych kraju ojczystego polskiego pochodzenia (do wyboru).</p> <p>IV. Sprawności strategiczne (w zakresie postaw)</p> <p>Dalszy rozwój organizacyjno-kulturowych umiejętności: określania celów własnej działalności poznawczej, planowania działań w celu osiągnięcia zamierzonych efektów, wykonywania tego, co zostało zaplanowane, oceniania otrzymanego rezultatu.</p> <p>Formowanie, rozwój, udoskonalenie (w zależności od etapów nauczania) poznawczych, twórczych, estetyko-etycznych umiejętności uczniów.</p> <p>Rozwój i udoskonalenie umiejętności samodzielnego znajdowania informacji potrzebnych do wykonania zadań i praca z nimi.</p> <p>Udoskonalenie umiejętności pracy z komputerem w celu wykonania zadań.</p> <p>Utrwalenie nawyków pracy w parach, grupach, podejmowania decyzji kolektywnych i umiejętności tolerancyjnego reagowania na uwagi, ich uwzględniania przy odpracowaniu zadań.</p> <p>Dalszy rozwój nawyków analitycznych w celu wykonania zadań o charakterze porównawczym, wykorzystania naukowego podejścia do wykonania zadań analitycznych.</p> <p>Rozwój nawyków adekwatnego stosunku do tradycji i kultur Polaków i innych narodów świata; szacunek do dóbr kulturowych ukraińskiego, polskiego i innych narodów i przedstawicieli etnicznych, mieszkających na Ukrainie i w różnych krajach świata.</p>

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>i ich doświadczeń; * poznaje utwory literackie, kulturę i tradycje Polaków, ma stosunek tolerancyjny do kulturalnej spuścizny innych narodów; * umie pracować samodzielnie, w parach, grupach; przyjmuje pomoc dorosłych.</p>	

Klasa 9

(70 godzin; 2 godziny tygodniowo)

(w tym 5 godzin – na powtórzenie i utrwalenie materiału na początku i pod koniec roku szkolnego; 2 godziny – dodatkowe)

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>Uczeń:</p>	<p>I. Sprawności językowe (21 godz.)</p>

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>* udoskonala nawyki uważnego słuchania, rozumienia po jednokrotnym przesłuchaniu wypowiedzi – dialogu, polilogu, tekstu-monologu różnych stylów i gatunków;</p> <p>*rozumie treść usłyszanej wypowiedzi;</p> <p>* ocenia treść, ustala związki przyczynowo-skutkowe; stosunek autora, myśl główną tekstu i jej rozwój, emocjonalno-ekspresywną, stylową i artystyczną oryginalność tekstu;</p> <p>*rozumie temat, pozycję autora, myśl główną tekstu i jej rozwój, wartość emocjonalno-ekspresywną i artystyczną tekstu;</p> <p>*układa ustnie dialogi różnych typów, w tym według zadanych parametrów, sytuacji, tematu, celu;</p> <p>* odnawia repliki z dialogu, kontynuuje niezakończone dialogi w granicach sytuacji stereotypowych z zastosowaniem formuł etykiety;</p> <p>*tłumaczy i inscenizuje tekst;</p> <p>* dba o dokładności, prawidłowości, logiczności, celowości, wyrazistości mówienia;</p> <p>*uwzględnia przygotowanie rozmówcy do odbioru informacji;</p>	<p>Słuchanie i rozumienie Udoskonalenie nawyków odbioru i rozumienia ze słuchu nieznanymi tekstami, należącymi do różnych typów, stylów i gatunków wypowiedzi ustnych.</p> <p>Odbiór tekstu literackiego w zakresie rozumienia ze słuchu (objętość 700-800 wyrazów; czas trwania wypowiedzi 7-8 minut) i tekstów innych stylów (objętość 600-700 wyrazów; czas trwania wypowiedzi 6-7 minut).</p> <p>Formy:</p> <p>* w oparciu o tekst napisany taki jak, monolog, dialog, polilog (tekst czytany przez nauczyciela, tekst czytany przez ucznia, nagranie audio);</p> <p>* bez wspierania się na tekście napisany – monolog, dialog lub polilog (tekst czytany przez nauczyciela, tekst czytany przez ucznia, nagranie audio, audycja radiowa, telewizja, film edukacyjny itp.). Słuchanie i rozumienie tekstów zróżnicowanych pod względem:</p> <p>* gatunku (baśnie, legendy, przypowieści, przysłowia, aforyzmy, wiersze, poematy, opowiadania, powieści, nowele, artykuły, notatki, instrukcje),</p> <p>* stylu (potoczny, artystyczny (literacki), publicystyczny, naukowo-publicystyczny, urzędowo-kancelaryjny),</p> <p>* typu (opis, opowiadanie, wypracowanie z elementami własnych refleksji) – z formułowaniem wymogów dotyczących ustalenia tematu, myśli głównej tekstu i jej rozwoju, pozycji autora, oryginalności stylowej i artystycznej.</p> <p>Mówienie Ustne uczestnictwo w dialogu o objętości 9-10 replik dla dwóch uczniów.</p> <p>Udoskonalenie umiejętności i nawyków układania dialogów różnych typów.</p> <p>Rozwój nawyków układania i inscenizacji dialogów o charakterze polemicznym na podstawie przesłuchanych i przeczytanych tekstów.</p> <p>Inszenizacja tekstu, imitacja wzoru, wznowienie dialogów z opuszczoną repliką, kontynuacja niezakończonych dialogów i ich tłumaczenie.</p> <p>Udoskonalenie nawyków układania i inscenizacji dialogów według parametrów sytuacyjnych, tematem, celem (z dotrzymaniem wymogów dokładności, prawidłowości, logiczności, celowości, wyrazistości mówienia), z uwzględnieniem przygotowania rozmówcy do odbioru informacji, z wykorzystaniem komunikacji niewerbalnej (gesty, mimika).</p>

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>*podkreśla wyrazistość mówienia niewerbalnymi zasobami komunikacyjnymi (gesty, mimika);</p> <p>* układa monologi w ramach różnych stylów i typów wypowiedzi, w tym według samodzielnie albo wspólnie ułożonego planu lub zaproponowanego przez nauczyciela;</p> <p>* nadaje tytuł tekstowi, streszcza ogólnie i szczegółowo tekst, wyznacza go temat (szeroki, wąski), myśl główną;</p> <p>*układa pytania do tekstu i odpowiada na nie;</p> <p>* tłumaczy znaczenie częstotliwych wyrazów przy pomocy słownika, komentarzy do tekstu, w oparciu o kontekst, odnajduje synonimy albo antonimy;</p> <p>*ustnie układa w logicznej kolejności opis, opowiadanie, rozważanie, komentuje wypowiedzenia i argumentuje własny punkt widzenia, uogólnia, podsumowuje;</p> <p>* uczy się na pamięć utworów poetyckich i prozatorskich o charakterze monologicznym i dialogicznym;</p> <p>*tłumaczy tekst z języka ukraińskiego na polski;</p> <p>* rekonstruuje naruszoną całość tekstu, kontynuuje przerwany tekst;</p> <p>*rozwiązuje zadania logiczne (rebusy, szarady, łamigłówki);</p> <p>*charakteryzuje tekst pod względem stylistycznym i artystycznym;</p> <p>*układa ustne monolog kontrolny, streszczenie na wybrany przez nauczyciela temat;</p> <p>*wyraźnie i szybko czyta teksty o różnych stylach, typach i gatunkach wypowiedzi z szybkością 100-120 wyrazów na minutę odpowiednio do norm ortoepiczno-intonacyjnych języka polskiego;</p> <p>* intonacyjnie, przy pomocy siły głosu oznacza swój stosunek do wydarzeń, przedstawionych w tekście;</p>	<p>Ustna wypowiedź-monolog</p> <p>Typy mówienia – opis, opowiadanie (informacja), wypowiedź z elementami własnych refleksji, z uogólnieniem rezultatów.</p> <p>Rodzaje i treść działalności edukacyjnej</p> <p>Ustne i rozwinięte streszczenie tekstu z oceną jego treści, struktury, specyfiki stylowej i artystycznej. Układanie pytań do tekstu, wytłumaczenie znaczeń nieznanymi wyrazów przy pomocy słowników tłumaczeniowego, przekładowego, odnowienie zdań i naruszonej całości strukturalnej tekstu, imitacja wzoru. Ustna transformacja i uczenie się tekstów. Określenie tematu (ogólnego, wąskiego), myśli głównej tekstu, nadanie mu tytułu, kontynuacja niezakończonych myśli tekstu. Ustne wypracowanie z elementami własnych refleksji na tematy moralno-etyczne. Uczestnictwo w grze, turniejach, olimpiadach, konkursach, wykonanie zadań logicznych (rebusy, szarady, łamigłówki). Ustne streszczenie (kontrolne) na temat zadany przez nauczyciela.</p> <p>Czytanie Rozwój techniki czytania na głos i milcząco, rozumienie przeczytanych samodzielnie tekstów, należących do różnych typów, stylów i gatunków.</p> <p>Wyraźne czytanie ze zrozumieniem na głos tekstów różnych stylów i gatunków (z szybkością 100-120 wyrazów na minutę), z uwzględnieniem zasobów związku zdań w tekście.</p>

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>* reguluje szybkość czytania w zależności od pewnych warunków, wypowiada się na temat stosunku autora i własnego do przeczytanego tekstu;</p> <p>* przegląda materiał, rozumie treść główną nowego tekstu;</p> <p>* przewiduje dalszy rozwój wydarzeń w tekście;</p> <p>* stosuje czytanie poznawcze w celu wyszukania potrzebnej informacji;</p> <p>*wyznacza leksykalne, morfologiczne, syntaktyczne zasoby związku zdań w tekście;</p> <p>* wykorzystuje w piśmie opanowane reguły ortograficzne i interpunkcyjne;</p> <p>*poszerza, uściśla, transformuje zdania;</p> <p>*tłumaczy tekst, pisze odpowiedzi na pytania, dyktando wzrokowo-słuchowe i słuchowe;</p> <p>*pisze dokładne, krótkie streszczenie z dodatkowym zadaniem twórczym, wypracowania różnych typów z wykorzystaniem materiałów dodatkowych i bez nich, notatkę do gazety, referat;</p> <p>*orientuje się w granicach tematu, dobiera mikrotematy, elementy treści, językowe zasoby zgodnie z określonym zamiarem;</p> <p>* układa plan złożony, systematyzuje zebrany materiał;</p> <p>* pisze krótkie streszczenie na podstawie usłyszanego tekstu, zachowuje styl tekstu;</p> <p>* redaguje brudnopis, poprawia błędy;</p> <p>* pisze wypracowanie kontrolne na wybrany temat, zaproponowany przez nauczyciela lub wybrany przez siebie;</p> <p>*wyznacza typową sytuację komunikacyjną i</p>	<p>Czytanie ciche ze zrozumieniem nowego tekstu z szybkością 90 wyrazów na minutę.</p> <p>Czytanie zapoznawcze w celu wyszukania potrzebnej albo ciekawej informacji.</p> <p>Regulowanie szybkości czytania tekstów różnych gatunków i stylów zależnie od pewnych warunków. Czytanie ciche i rozumienie popularnonaukowych tekstów.</p> <p>Gatunki do czytania: opowiadania, powieści, nowele, eseje, notatki, sztuki teatralne, legendy, bajki, wiersze, piosenki, aforyzmy, przysłowia, powiedzenia, artykuły, instrukcji.</p> <p>Style językowe: artystyczny, publicystyczny, naukowy, naukowo-publicystyczny, urzędowo-kancelaryjny.</p> <p>Pisanie</p> <p>Kształtowanie nawyków poprawnej grafii: wykonanie ćwiczeń na formowanie nawyków ortograficznych i interpunkcyjnych. Twórcze przepisywanie, pisanie pod dyktando wyrazów, tekstów; ćwiczenia z ortograficzną wymową, dyktanda wzrokowo-słuchowe i słuchowe; tłumaczenie słów i niewielkich tekstów; rozwinięcie i zwinięcie wypowiedzi, odpowiedzi na pytania na piśmie.</p> <p>Wykonanie ćwiczeń na łączenie zdań pojedynczych w zdania złożone; wstawienie wyrazów i związków wyrazowych; odpowiedź na pytania.</p> <p>Dyktando kontrolne wzrokowo-słuchowe jako forma kontroli w 2 półroczu (90-100 wyrazów) i dyktando słuchowe (80-90 wyrazów) w 1 półroczu i pod koniec roku.</p> <p>Udoskonalenie umiejętności i nawyków układania tekstów pisemnych (monolog, dialog) różnych typów, stylów i gatunków: streszczenie z dodatkowym zadaniem twórczym, wypracowania różnych typów z wykorzystaniem materiałów dodatkowych i bez nich, notatka do gazety, rozszerzone streszczenie tekstu o charakterze publicystycznym na tematy społeczne; krótkie streszczenie tekstu o charakterze moralno-etycznym.</p> <p>Kształcenie umiejętności układania: tez, artykułów naukowych i popularnonaukowych; konspektu artykułu popularnonaukowego; referatu na podstawie 1-2 źródeł; podanie, życiorysy, streszczenie. Wypracowanie kontrolne (do wyboru; ilość stron – 1-1,25).</p>

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>charakterystyczne dla języka polskiego reguły mówienia;</p> <p>*odnajduje, poprawia błędy w treści, budowie, języku ułożonego wypowiedzenia;</p> <p>* orientuje się w granicach tematu, bierze udział w dyskusji;</p> <p>* zna cechy fonetyczne samogłosek i spółgłosek;</p> <p>* prawidłowo wymawia (odpowiednio do norm ortoepicznych języka polskiego) upodobnione pod względem dźwięczności / bezdźwięczności spółgłoski, przedrostki i przyimki <i>przed, przy</i>, dźwięk <i>w</i> po spółgłoskach bezdźwięcznych, wyrazy bezakcentowe;</p> <p>* umie prawidłowo stawić akcent zdaniowy i intonować;</p> <p>*rozróżnia słownictwo czynne i bierne (archaizmy, w tym archaizmy rzeczowe – historyzmy, neologizmy);</p> <p>*używa we własnych wypowiedziach nazwy własne osobowe i nazwy miejscowe zgodnie z zadaniami komunikacyjnymi;</p> <p>*dostrzega słownictwo czynne i bierne, nazwy własne osobowe i nazwy miejscowe w składzie frazeologizmów polskich;</p> <p>* porównuje najbardziej rozpowszechnione frazeologizmy, powiedzenia w języku polskim i ukraińskim;</p> <p>*wyodrębnia różne sposoby słowotwórcze, przy pomocy których tworzą się rzeczowniki, czasowniki i inne części mowy (rozpoznaje formanty – przyrostki, przedrostki, złożenia);</p> <p>* formuje rzeczowniki i czasowniki i inne części mowy pochodne, prawidłowo ich używa w wypowiedzeniu;</p> <p>*zastosowuje wiedzę i umiejętności z morfemiki, słowotwórstwa w praktyce ortograficznej, we własnych wypowiedziach;</p> <p>*prawidłowo odmienia i używa części w</p>	<p>II. System językowy (47 godz.)</p> <p>Wiadomości ogólne o języku Język i mowa. Kultura języka polskiego (1 godz.).</p> <p>Powtórzenie materiału z klasy 8 i uzupełnienie wiadomości (4 godz.).</p> <p>Fonetyka. Ortoepia. Grafia Charakterystyka samogłosek i spółgłosek w języku polskim (uogólnienie wiadomości). Upodobnienia spółgłosek pod względem dźwięczności / bezdźwięczności. Wymowa przedrostków i przyimków <i>przed, przy</i>, dźwięku <i>w</i> po spółgłoskach bezdźwięcznych. Wyrazy nie akcentowane (bezakcentowe) (praktycznie). Akcent zdaniowy. Intonacja.</p> <p>Słownictwo i frazeologia (5 godz.) Uzupełnienie i utrwalenie wiadomości</p> <p>Słownictwo czynne i bierne w języku polskim. Wyrazy nieużywane we współczesnej polszczyźnie (archaizmy, w tym archaizmy rzeczowe – historyzmy), neologizmy i ich rodzaje. Nazwy własne osobowe i nazwy miejscowe (w oparciu o język ukraiński). Wyrazy nieużywane we współczesnej polszczyźnie, nazwy własne osobowe i nazwy miejscowe w składzie frazeologizmów polskich. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Budowa słowotwórcza wyrazu. Słowotwórstwo (5 godz.) Rozszerzenie i utrwalenie wiadomości Rzeczowniki pochodne i ich tworzenie. Przymiotniki pochodne i specyfika ich tworzenia. Tworzenie innych części mowy (praktycznie).</p> <p>Morfologia (12 godz.) Części mowy: powtórzenie i uogólnienie wiadomości</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>wypowiedzeniu rzeczowniki rodzaju męskiego, żeńskiego i nijakiego i rzeczowniki trudne do napisania (<i>ręka, przyjaciel, człowiek, brat, rok</i>);</p> <p>* odnajduje w zdaniu rzeczowniki nieodmienne, porównuje je z ukraińskimi rzeczownikami, prawidłowo używa we własnych wypowiedziach;</p> <p>*wyznacza formę rzeczownika w zdaniu i jego rolę syntaktyczną;</p> <p>* rozpoznaje rzeczowniki w teście, rozumie ich wpływ na cechy stylistyczne tekstu;</p> <p>* tworzy stopień wyższy i najwyższy przymiotników, w tym od innych tematów;</p> <p>* ma pojęcie o pełnej i krótkiej formie przymiotników, ich funkcji w zdaniu;</p> <p>* prawidłowo odmienia zaimki różnych typów;</p> <p>* zna zasady używania zaimków osobowych (<i>ja, ty, on, ona, ono, my, wy, oni, one</i>), wskazujących (<i>to, tam, ten</i>) i upowszechniających (<i>wszystek, wszelki, każdy</i>);</p> <p>*zaznacza i poprawia błędy w pisowni i używaniu zaimków;</p> <p>* prawidłowo odmienia czasowniki w liczbie pojedynczej i mnogiej, czasowniki, które mają oboczności w koniugacji (<i>móc, iść, wziąć, ciągnąć, rosnąć, pleść, siąść, stać</i>);</p> <p>*rozumie zasady tworzenia form czasu przeszłego czasowników typu <i>zacząć, ciągnąć, prawidłowo ich tworzy</i>;</p> <p>* odnajduje czasowniki w teście, analizuje ich cechy morfologiczne i składniowe w ramach przyswojonego materiału;</p> <p>*rozumie znaczenie czasowników w teście;</p> <p>*zna znaczenie ogólne, cechy morfologiczne imiesłowu przymiotnikowego, jego rolę składniową;</p>	<p>Rzeczownik</p> <p>Odmiana rzeczowników (powtórzenie i uogólnienie wiadomości) rodzaju nijakiego i żeńskiego.</p> <p>Odmiana rzeczowników, które sprawiają trudności w pisowni (<i>ręka, przyjaciel, człowiek, brat, rok</i>).</p> <p>Rzeczowniki nieodmienne (w oparciu o język ukraiński).</p> <p>Funkcja składniowa rzeczowników w zdaniu (utrwalenie wiadomości).</p> <p>Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Przymiotnik</p> <p>Stopniowanie przymiotników (powtórzenie i uzupełnienie wiadomości).</p> <p>Formy pełne i krótkie przymiotników (<i>wesoły – wesół, pełny – pełen</i>), ich funkcja w zdaniu.</p> <p>Funkcja składniowa przymiotników.</p> <p>Praca z tekstem: wpływ przymiotników na wyrazistość wypowiedzi.</p> <p>Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Zaimek</p> <p>Odmiana zaimków różnych typów (powtórzenie i uzupełnienie wiadomości).</p> <p>Cechy charakterystyczne używania zaimków osobowych (<i>ja, ty, on, ona, ono, my, wy, oni, one</i>), wskazujących (<i>to, tam, ten</i>) i upowszechniających (<i>wszystek, wszelki, każdy</i>).</p> <p>Praca z tekstem: odnajdywanie zaimków w teście; komentowanie ich napisania i funkcji w wypowiedzeniu.</p> <p>Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Czasownik</p> <p>Czasowniki, które mają oboczności w koniugacji (<i>móc, iść, wziąć, ciągnąć, rosnąć, pleść, siąść, stać</i>).</p> <p>Formy czasu przeszłego czasowników typu <i>zacząć, ciągnąć</i>.</p> <p>Strona czynna i bierna czasowników.</p> <p>Funkcja składniowa czasowników w zdaniu.</p> <p>Praca z tekstem: rozpoznawanie czasowników w teście; analiza ich cech w odtworzeniu treści (przedstawienie czasu; używanie w roli orzeczenia), utworzenie form czasu przeszłego i wpływ na cechy stylistyczne tekstu.</p> <p>Imiesłów przymiotnikowy jako nieosobowa forma czasownika: znaczenie ogólne, cechy morfologiczne, funkcja składniowa.</p> <p>Imiesłów przymiotnikowy czynny i bierny.</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>*odróżnia imiesłowy przymiotnikowe od przymiotników; *wyznacza imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierne, zasoby ich tworzenia; *odnajduje w zdaniu imiesłowy przymiotnikowe, formy nieosobowe czasownika zakończone na <i>-no, -to</i>; *używa imiesłowy przymiotnikowe we własnych wypowiedziach;</p> <p>*zna znaczenie ogólne, cechy morfologiczne imiesłowu przysłówkowego, jego rolę składniową; *wyznacza aspekt i czas imiesłowów przysłówkowych, imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie; *odnajduje w zdaniu imiesłowy przysłówkowe; *prawidłowo pisze imiesłowy przymiotnikowe, prawidłowo intonuje zdania z imiesłowami przysłówkowymi; *używa imiesłowy przysłówkowe we własnych wypowiedziach;</p> <p>* wskazuje rodzaje liczebnika, w tym liczebniki nieokreślone, używa ich w wypowiedziach ustnych; *układa i prawidłowo pisze zdania z liczebnikami; *rozpoznaje liczebniki w tekście, analizuje ich cechy morfologiczne i syntaktyczne w granicach opanowanego materiału; *rozumie znaczenie liczebników w tekście;</p> <p>*zna sposoby utworzenia przysłówków od innych części mowy, w tym od przymiotników; *używa ich we własnych wypowiedziach, prawidłowo pisze przysłówki; * odnajduje przysłówki w tekście, analizuje ich cechy morfologiczne i składniowe w ramach opanowanego materiału;</p> <p>* używa w ustnych i pisemnych wypowiedziach niesamodzielne części mowy; *odnajduje i rozróżnia przyimek i wyrażenie przyimkowe; *prawidłowo używa spójniki <i>i, a, ale, lecz, lub</i> w zdaniu pojedynczym i złożonym; * wyodrębnia w zdaniu partykuły, wykrzykniki, wyznacza ich funkcje;</p> <p>* zna cechy zdania złożonego; *wyznacza zdanie złożone bezspójnikowe i</p>	<p>Formy nieosobowe czasownika zakończone na <i>-no, -to</i>. Praca z tekstem: rozpoznawanie w teście imiesłowów przymiotnikowych czynnych i biernych, form nieosobowych czasownika zakończonych na <i>-no, -to</i>. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Imiesłów przysłówkowy jako nieodmienna forma czasownika: znaczenie ogólne, cechy morfologiczne, funkcja składniowa. Aspekt i czas imiesłowów przysłówkowych. Imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie. Praca z tekstem: rozpoznawanie w teście imiesłowów przysłówkowych współczesnych i uprzednich.</p> <p>Liczebnik Liczebnik i jego rodzaje (powtórzenie i uzupełnienie wiedzy). Liczebniki nieokreślone (<i>kilka, kilkoro, kilkanaście</i>). Funkcja składniowa liczebników w zdaniu. Praca z tekstem: rozpoznawanie liczebników w teście; wpływ na cechy stylistyczne tekstu.</p> <p>Przysówek Tworzenie przysłówków. Przysłówki jakościowe, utworzone od przymiotników jakościowych (<i>miło, lekko, wolno</i>). Funkcja składniowa przysłówków. Praca z tekstem: wykorzystanie przysłówków w tekstach artystycznych, naukowych, publicystycznych.</p> <p>Niesamodzielne części mowy: przyimek, spójnik, partykuła (powtórzenie i pogłębienie wiedzy) Przyimek i wyrażenie przyimkowe. Używanie spójników <i>i, a, ale, lecz, lub</i> w zdaniu pojedynczym i złożonym. Partykuła i jej funkcja. Wykrzyknik, jego funkcja w zdaniu. Praca z tekstem: rozpoznawanie partykuł, wykrzykników i analiza ich funkcji w tekście.</p> <p>Składnia (6 godz.) Zdanie złożone i jego cechy Zdanie złożone bezspójnikowe i spójnikowe (współrzędnie i podrzędnie złożone). Zdanie złożone współrzędnie, jego budowa, sposób połączenia zdań składowych.</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>spójnikowe (współrzędnie i podrzędnie złożone); *rozpoznaje zdanie złożone współrzędnie, jego budowę, sposób połączenia zdań składowych; * wyznacza układa i poprawnie intonuje zdania z szykiem wyrazów zwykłym i przestawnym; * wyznacza zdanie złożone podrzędnie, jego budowę, sposób połączenia zdań składowych; * konstruuje i używa prawidłowo we własnej wypowiedzi zdania złożone podrzędnie, zdania z kilkoma zdaniami podrzędnymi, zdania złożone bezspójnikowe; * rozpoznaje zdania złożone z kilkoma zdaniami bezspójnikowymi i spójnikowymi; * używa mowy zależnej i niezależnej, przekształca mowę niezależną na mowę zależną; *układa zdanie w formie dialogu, używa cytatów w celu przekazania czyjejs wypowiedzi;</p> <p>* wyznacza typową sytuację komunikacyjną, charakterystyczny dla różnych stylów, w tym dla naukowego i urzędowo-kancelaryjnego; * pamięta i odtwarza główne myśli tekstu naukowego i urzędowo-kancelaryjnego, zachowuje cechy stylowe, zasoby związku; * ma pojęcie o regułach komunikacji oficjalnej;</p> <p>* zna reguły pisowni nazw geograficznych i słów pochodnych od nich, partykuły <i>nie</i> z imiesłowami przymiotnikowymi i imiesłowami przysłówkowymi, sprawdza napisane;</p>	<p>Stosunek znaczeń między składnikami w zdaniach złożonych współrzędnie.</p> <p>Zdanie złożone podrzędnie, jego budowa, sposób połączenia zdań składowych.</p> <p>Rodzaje zdań złożonych podrzędnie: podmiotowe, orzecznikowe, przydawkowe, dopełnieniowe, okolicznikowe (miejsca, czasu, sposobu, przyczyny, celu, stopnia i miary, warunku, skutku, przyzwolenia).</p> <p>Zdania złożone podrzędnie z kilkoma zdaniami podrzędnymi.</p> <p>Zdanie złożone bezspójnikowe.</p> <p>Stosunek znaczeń między składnikami w zdaniach złożonych bezspójnikowe.</p> <p>Zdania z kilkoma zdaniami bezspójnikowymi i spójnikowymi.</p> <p>Mowa zależna i niezależna, używanie jej w celu przekazania cech czyjejs wypowiedzi.</p> <p>Przekształcenie mowy niezależnej na mowę zależną.</p> <p>Cytat jak sposób przekazania czyjejs wypowiedzi.</p> <p>Dialog (powtórzenie, ćwiczenia praktyczne).</p> <p>Praca z tekstem: wyodrębnienie w tekście zdań złożonych, różnych pod względem budowy; cytatów, dialogów i uzupełnienie informacji o ich roli w tekście.</p> <p>Stylistyka (2 godz.)</p> <p>Powtórzenie i uzupełnienie wiadomości o stylach językowych i ich właściwościach Style i typy mówienia (uogólnienie nabytej wiedzy). Styl naukowy i urzędowo-kancelaryjny: typowa sytuacja komunikacyjna, cechy językowe. Zasoby związku w tekście naukowym. Gatunki stylu naukowego: tezy, konspekt, referat, podanie, życiorys. Reguły komunikacji oficjalnej. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Ortografia (9 godz.)</p> <p>Powtórzenie i uzupełnienie wiadomości z ortografii Pisownia nazw geograficznych i słów pochodnych. Pisownia partykuły <i>nie</i> z imiesłowami przymiotnikowymi i imiesłowami przysłówkowymi. Pisownia końcówek imiesłowów przymiotnikowych</p>

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
<p>*poprawnie zapisuje i uzasadnia pisownię końcówek imiesłowów przymiotnikowych <i>-wszy, -wszy</i>, pochodnych przyimków i spójników;</p> <p>*odnajduje i poprawia błędy ortograficzne w pisowni samodzielnych i niesamodzielnych części mowy przy pomocy opanowanych reguł;</p> <p>*poprawnie stawia i uzasadnia pisownię przecinka w zdaniach złożonych współrzędnie i zdaniach złożonych podrzędnie, jak również w zdaniach złożonych bezspójnikowych z różnymi typami zdań;</p> <p>* znajduje i poprawia błędy interpunkcyjne przy pomocy opanowanych reguł;</p> <p>* posiada pewne wiadomości z zakresu narodowo-kulturalnego znaczenia ustnej twórczości ludowej, roli literatury pięknej, wiedzę o zwyczajach narodowych, tradycjach, świętach, charakteru Polaków (z uwzględnieniem doświadczeń życiowych Polaków mieszkających na terenach Ukrainy);</p> <p>* zna tematyczne grupy wyrazów, które zawierają tematykę typową dla polskiej kultury materialnej;</p> <p>* odbiera i ocenia wiadomości, wybiera informację, potrzebną do komunikacji;</p> <p>* czyta, rozumie teksty, napisane w różnym stylu, rozróżnia gatunki tekstów dołączonych do lekcji w celu poznania nowego tematu;</p> <p>* bierze udział w dyskusji dotyczącej określonych tematów, wypowiada własne myśli, rozważania na tematy dyskusji;</p> <p>*wie o wybitnych postaciach w dziedzinie kultury, nauki, o tradycjach, kulturze i zwyczajach narodu polskiego i Polaków mieszkających na terenach Ukrainy (stosunki międzyludzkie, sztuka ludowa, wartości moralne);</p> <p>* posiada pewną wiedzę dotyczącą rozwoju literatury polskiej; ma wiadomości z zakresu literatury dla dzieci i młodzieży, zna utwory o życiu szkolnym dzieci polskich, porównuje je z tradycjami Ukraińców;</p> <p>* zna nazwiska wybitnych Polaków;</p> <p>* rozumie wagę i znaczenie tradycji rodzinnych i swoje miejsce w nich;</p> <p>* wskazuje główne wartości życiowe; ceni własne</p>	<p><i>-wszy, -wszy.</i> Pisownia pochodnych przyimków i spójników. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Interpunkcja: powtórzenie i uzupełnienie wiadomości (3 godz.) Znaki interpunkcyjne w zdaniach złożonych współrzędnie. Znaki interpunkcyjne w zdaniach złożonych podrzędnie. Znaki interpunkcyjne w zdaniach złożonych bezspójnikowych z różnymi typami zdań. Praktyczne opanowanie materiału: praca z tekstem (do wyboru).</p> <p>Powtórzenie opanowanego materiału (1 godz.).</p> <p>III. Wiedza o społeczeństwie i kulturze</p> <p>Orientacyjny zakres tematyczny i polecane lektury:</p> <p>Światowe ta słowiańskie utwory ludowe, polskie legendy . Mitologia grecka. Narodowe zwyczaje, tradycje, święta. Folklor górali polskich. Początki polskiej literatury pięknej ("Kronika polska Galla Anonima", „Bogurodzica”, „Satyra na leniwych chłopów”). Utwory mistrzów polskiego słowa (I. Krasicki, M. Rej, J. Kochanowski, A. Mickiewicz, H. Sienkiewicz, M. Konopnicka, W.S. Reymont, L. Staff, B. Szulc, L. Rydel, E. Orzeszkowa, K. Przerwa-Tetmajer, J. Kasprzowicz, A. Asnyk, B. Leśmian, M. Wańkowicz, J. Tuwim, M. Pawlikowska-Jasnorzewska, K.I. Gałczyński, J. Brzechwa, J. Czechowicz, M. Białoszewski, J. Parandowski, S. Lem, Cz. Miłosz, W. Szyborska, T. Różewicz, O. Tokarczuk, D. Terakowska).</p> <p>Życie szkolne. Szkolne osiągnięcia, moje marzenia. Pisarze i poeci o życiu szkolnym. W mojej rodzinie. Szacunek do rodziców, krewnych. Mój dom. Filozofia i jej źródła. Wartości moralne człowieka.</p> <p>Pory roku w literaturze polskiej. Turystyka górską w Polsce. Nasza przyszłość w XXI w. Wybitne postacie polskiej kultury.</p>

<p style="text-align: center;">Treści (Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</p>	<p style="text-align: center;">Hasła (Materiał edukacyjny)</p>
<p>życie i życie otaczających go ludzi;</p> <ul style="list-style-type: none"> * rozumie wkład Polaków w rozwój kultury światowej; * zna 2-3 aforyzmy i 1-2 wiersze na pamięć; * zna nazwiska uczonych, znanych artystów, pisarzy kraju rodzinnego i używa w wypowiedziach treść ich utworów i prac naukowych (ściśle) (1-2 nazwiska do wyboru); <p>*uświadamia i wyznacza motyw i cel własnej działalności poznawczej i życiowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> *planuje działania w celu osiągnięcia określonego rezultatu, dzieli je na oddzielne etapy; * ocenia otrzymane rezultaty końcowe, robi korektę planów; *analizuje językowe i pozajęzykowe zjawiska, reguły, porównuje, uogólnia i konkretyzuje je, wyciąga wnioski na podstawie obserwacji; * wyodrębnia główne z drugorzędnych, modeluje językowe i pozajęzykowe zjawiska; * przedstawia w wyrazach przedmioty, zjawiska, sytuacje; * prognozuje dalszy rozwój wydarzeń; *przenosi poznane wiadomości, nawyki do nowej sytuacji; *rozumie i formułuje problemy w procesie nauczania, w sytuacjach życiowych; * rozumie strukturę przedmiotu nauczania; * przywiduje sposób, w jaki można rozwiązać problem, dobiera argumenty w celu udowodnienia sposobu; * krytycznie ocenia błędne twierdzenia; *dostrzega i ceni piękno w zjawiskach językowych, w przyrodzie, utworach sztuki, postępowaniach ludzi i rezultatach ich działalności; * może krytycznie ocenić prawidłowość własnego postępowania do ogólnoludzkich wartości, norm moralnych; * umie postawić siebie na miejscu innego człowieka; *może przeproszać innych znajomych i nieznanym ludzi, uświadamia ich niedoskonałość; * ma przekonanie, że tworzenie dobra słowem i postępowaniem to obowiązek każdego człowieka; * tolerancyjnie odnosi się do wypowiedzi innych ludzi i ich doświadczeń; * poznaje twory literackie, kulturę i tradycje Polaków, ma stosunek tolerancyjny do kulturalnej spuścizny innych narodów; * umie pracować samodzielnie, w parach, grupach; przyjmuje pomoc dorosłych. 	<p>Krajoznawstwo literackie i artystyczne: poznanie nazwisk i utworów poetów, pisarzy, malarzy, rzeźbiarzy, znanych uczonych kraju ojczystego polskiego pochodzenia (do wyboru).</p> <p>IV. Sprawności strategiczne (w zakresie postaw)</p> <p>Udoskonalenie ogólnopoznawczych, twórczych, estetyko-etycznych umiejętności uczniów. Rozwój i udoskonalenie umiejętności kreatywnego podejścia do wykonania potrzebnych zadań.</p> <p>Formowanie adekwatnego przyjęcia rzeczywistości, wydarzeń, umiejętności tolerancyjnego wypowiedziania się o własnych uczuciach.</p> <p>Udoskonalenie umiejętności pracy z komputerem w celu wykonania zadań edukacyjnych.</p> <p>Wykształcenie umiejętności i nawyków pracy w grupie, w parach, podejmowanie decyzji grupowych i umiejętności tolerancyjnego reagowania na uwagi, ich uwzględniania przy odracowaniu zadań.</p> <p>Dalszy rozwój nawyków analitycznych w celu wykonania zadań o charakterze porównawczym; wykorzystanie podejścia naukowego do wykonania zadań.</p> <p>Rozwój nawyków obowiązkowego wykonania zadań na zasadach naukowych, inicjatywy twórczej i kreatywnego podejścia.</p> <p>Wychowanie tolerancyjnego stosunku do poglądów i przekonań innych ludzi, szacunku do innych kultur, adekwatnego odbioru kultury Polaków i innych narodów świata; rozwój rozumienia przynależności do regionalnej, narodowej i europejskiej wspólnoty, rozwijanie podstaw patriotycznych.</p> <p>Formowanie umiejętności zachowywać się odpowiednio do przyjętych zasad życia społecznego, własnych przekonań, wbrew modzie, reklamie, grupowemu naciskowi.</p>

<p style="text-align: center;">Treści <i>(Państwowe wymagania dotyczące przygotowania uczniów na poziomie ogólnokształcącym)</i></p>	<p style="text-align: center;">Hasła <i>(Materiał edukacyjny)</i></p>
	<p>Udoskonalenie umiejętności podejmowania samodzielnych decyzji w różnych sytuacjach życiowych.</p>

Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania

Przegląd programów telewizyjnych dla dzieci, spektakli teatralnych, filmów (przygodowych, podróżniczych), adaptacji filmowych literatury pięknej, komedii, westernów, filmów historycznych, legend, mitów, słuchania audycji radiowej.

Przegląd filmów edukacyjnych, popularno-naukowych i dokumentalnych.

Oglądanie i analizowanie reprodukcji obrazów, rzeźb, ilustracji, fotografii, związanych z przeczytanymi tekstami.

Przegląd baśni filmowych, baśni teatralnych, czasopism dla dzieci, komiksów.

Świadome oglądanie tekstów reklamowych (analiza treści i artystycznej formy; pojęcie antyreklamy). Poznanie czasopism młodzieżowych, video klipów, graffiti.

Słuchanie muzyki klasycznej, kolęd, piosenek dziecięcych, muzyki ludowej, współczesnej muzyki rozrywkowej.

Użycie technologii komputerowych w celu organizacji procesu edukacyjnego odpowiednio do rozdziałów programu.

Słuchanie i rozumienie tekstu słyszanego

Odsłuchiwanie tekstów, w tym z jednoczesnym czytaniem jego treści znajdującej się na ekranie, wyrazów kolorowych, doskonalenie umiejętności słuchania i rozumienia; wykorzystanie dokumentów tekstowych, rysunków, wykresów.

Zademonstrowanie zadań edukacyjnych i kontrolnych w celu sprawdzenia umiejętności słuchania, rozumienia, analizowania i oceniania własnej wypowiedzi.

Internet: materiały audio i video, piosenki, wywiady, rozmowy ze znanymi ludźmi, książki audio, videoclipy, filmy.

Język mówiony w formie dialogu i monologu

Stworzenie na lekcjach sztucznego środowiska mówienia (język spikerów, mistrzów słowa, nosicieli języka);

Internet: organizacja rzeczywistej komunikacji z nosicielami języka, użycie technologii multimedialnych, hipertekstu w postaci spójnej historii, w której uczeń bierze udział; naturalny dialog.

Czytanie

Obecność animacyjnych fragmentów, możliwość wydzielania osobnych części, automatyzacja poszukiwania, słownikowa pomoc, dostęp do bibliotek elektronicznych, książek audio, które można słuchać i czytać z jednoczesnym czytaniem.

Mówienie

Stworzenie warunków realnej ustnej komunikacji (kamera internetowa, technologie sieciowe, telekonferencje, synchroniczna komunikacja audio), tworzenie dialogów różnego typu, dialogów z bohaterami komputerowymi, prowadzenie dialogu z różnymi rozmówcami, prezentacje komputerowe, kontrola z użyciem mikrofonów, programów nagrania.

Pismo

Ilustracje do prac pisemnych w edytorze graficznym, automatyczne sprawdzenie ortografii, automatyczne operacje na tekście, możliwość wielokrotnego korygowania prac, realna komunikacja w formie pisemnej dzięki poczcie elektronicznej.
Testowanie, ankietowanie.

Fonetyka

Odsłuchiwanie wzorców poprawnej wymowy nosicieli języka, mówienie sylabowe, nagranie własnej wypowiedzi, indywidualna praca we własnym tempie, imitacja wzorca (symulator audio), testowanie znajomości leksyki.

Ortografia

Dźwiękowe i wzrokowe dyktando ze schematami ilustracji we własnym tempie, z wykorzystaniem pomocy wizualnych, koloru, animacji, efektów dźwiękowych; rozmaite ćwiczenia, praca nad błędami, razem dźwiękowymi efektami, z podkreśleniem błędu kolorem.

Leksyka

Ćwiczenia utrwalające, systematyczna organizacja materiału, grupowanie słów według tematów, dobór synonimów, antonimów.

Gramatyka

Poznanie struktury gramatycznej, reguł za pomocą animowanych schematów, wideo, tablic, schematów, wykresów interaktywnych, wizualizacja reguł gramatycznych (kolor, czcionka, wideo), praca nad błędami z użyciem informatorów, powtórka reguł, wybór poziomu trudności zadań gramatycznych, kontrola na wysokim poziomie. Komputerowe zadania testowe.

Kompetencja społeczno-kulturowa

Teksty do czytania, słuchania i mówienia, biblioteki elektroniczne, banki danych, sieć Internet. Użycie slajdów, map, schematów, tablic, materiałów audio i wideo, wykresów.

Oglądanie eksponatów muzealnych, wirtualnego muzeum, wirtualna wycieczka po mieście, przegląd zabytków, pokaz modnej kolekcji dla dzieci.
Zapoznanie się z regionalnymi dziełami sztuki. Rzemiosło artystyczne, haft.

Укладачі: О. А. Войцева, Т. Г. Бучацька